

Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace

Praskova 399/8, 746 01 Opava

Školní vzdělávací program

18-20-M/01

Informační technologie

se zaměřením na počítačové sítě a programování

1 Úvodní identifikační údaje

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01 Opava
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou, úroveň vzdělání EQF
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
	Školní vzdělávací program byl schválen školskou radou dne 20. 3. 2025
Číslo jednací	SŠPU 567/2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

Ing. Vítězslav Doleží, v. r.

.....
podpis ředitele

Obsah

1	Úvodní identifikační údaje.....	2
2	Profil absolventa	5
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	5
2.2	Výčet kompetencí absolventa	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	11
3.1	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	11
3.2	Organizace výuky	12
3.3	Hodnocení žáků a diagnostika	12
3.4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	13
3.5	Realizace bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a požární prevence	17
3.6	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	17
3.7	Způsob ukončení vzdělání	17
3.8	Realizace průřezových témat	18
4	Učební plán	25
4.1	Rozvržení vyučovacích předmětů a jejich hodinových dotací v jednotlivých ročnících, počet hodin výuky týdně v ročníku.....	26
4.2	Přehled využití týdnů ve školním roce.....	28
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP.....	29
6	Učební osnovy	30
6.1	Učební osnova předmětu Český jazyk.....	30
6.2	Učební osnova předmětu Dějiny a literatura	35
6.3	Učební osnova předmětu Anglický jazyk.....	41
6.4	Učební osnova předmětu Konverzace v anglickém jazyce.....	55
6.5	Učební osnova předmětu Občanská nauka	61
6.6	Učební osnova předmětu Matematika	69
6.7	Učební osnova předmětu Seminář z matematiky	78
6.8	Učební osnova předmětu Fyzika.....	82
6.9	Učební osnova předmětu Základy přírodních věd.....	85
6.10	Učební osnova předmětu Tělesná výchova	90
6.11	Učební osnova předmětu Ekonomika	97
6.12	Učební osnova předmětu Elektrotechnika	101
6.13	Učební osnova předmětu Hardware.....	104

6.14	Učební osnova předmětu Informační a komunikační technologie	108
6.15	Učební osnova předmětu Operační systémy.....	113
6.16	Učební osnova předmětu Počítačová grafika.....	117
6.17	Učební osnova předmětu Programování počítačů	122
6.18	Učební osnova předmětu Praktická cvičení.....	127
6.19	Učební osnova předmětu Praxe	132
6.20	Učební osnova předmětu Programové vybavení	133
6.21	Učební osnova předmětu Počítačové sítě	141
6.22	Učební osnova předmětu Mechatronika	145
6.23	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Anglická konverzace (PET/FCE)	148
6.24	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Mechatronika.....	158
6.25	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu / zájmového útvaru Seminář z angličtiny.....	160
6.26	Učební osnova zájmového útvaru Sportovní hry – basketbal, volejbal.....	168
6.27	Učební osnova zájmového útvaru Sportovní hry – netradiční sporty.....	171
6.28	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Základy druhého cizího jazyka – německý jazyk	173
6.29	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Základy druhého cizího jazyka – ruský jazyk.....	179
6.30	Učební osnova nepovinného zájmového útvaru Upevňování matematických dovedností	184
6.31	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu IT kroužek	187
6.32	Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Seminář z českého jazyka a literatury.....	189
7	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání.....	192
7.1	Materiální zabezpečení školy.....	193
7.2	Personální zabezpečení školy	194
8	Spolupráce se sociálními partnery	194
8.1	Úřad práce.....	194
8.2	Vysoké školy.....	194
8.3	Spolupráce s vysokými školami	195
8.4	Podnikatelská sféra	195
8.5	Rodiče a žáci.....	195

2 Profil absolventa

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolventi studijního oboru Informační technologie se s ohledem na příslušnou specializaci mohou uplatnit především v oblastech:

- návrhů a realizace hardwarových HW řešení odpovídajících účelu nasazení;
- údržby prostředků informačních technologií (IT) z hlediska HW;
- návrhů vhodných systémů na ochranu a zabezpečení dat;
- programování a vývoji uživatelských, databázových a webových řešení;
- instalací a správy aplikačního softwaru (SW);
- instalací a správy operačního systému;
- návrhů, realizace a administrace sítí;
- kvalifikovaného prodeje prostředků IT včetně poradenství;
- obecné i specializované podpory uživatelů prostředků IT.

2.2 Výčet kompetencí absolventa

2.2.1 Klíčové kompetence

2.2.1.1 Řešení pracovních a mimopracovních problémů

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- řešil samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy;
- porozuměl zadání úkolu nebo určil jádro problému, získal informace potřebné k řešení problému;
- navrhl způsob řešení, popřípadě varianty řešení, a zdůvodnil jej, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- na základě řešení praktických úkolů v pracovní i mimopracovní sféře života si vytvářel vlastní zkušenosti, dovednosti, návyky a vědomosti;
- přijímal konstruktivní kritiku a pracoval s ní jako s podkladem pro zkvalitnění a zefektivnění své práce.

2.2.1.2 Komunikativní kompetence

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- četl s porozuměním texty různého druhu, stylu a žánru a efektivně zpracovával získané informace;
- popsal a vysvětlil ikonické texty, tj. vyobrazení, mapy, schémata atd. (aby využíval jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, k přijímání a výměně informací);
- vyjadřoval se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně;
- používal cizí jazyk na úrovni běžné hovorové konverzace, osobního, pracovního a veřejného života a s porozuměním dovedl číst (za pomoci slovníku) odborné nebo populárně odborné texty.

2.2.1.3 Personální kompetence

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- reálně posuzoval své možnosti a odhadoval výsledky svého chování v určitých situacích;
- stanovoval si cíle a priority podle svých schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;

- vyhodnocoval dosažené výsledky, efektivně se učil a pracoval;
- využíval ke svému vzdělávání zkušeností jiných lidí, učil se i na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímal hodnocení ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagoval, přijímal radu i kritiku a dále se vzdělával;
- pečoval o své fyzické i duševní zdraví.

2.2.1.4 Sociální kompetence

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- se adaptoval na měnící se životní i pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňoval;
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímal úkoly a odpovědně je plnil;
- podněcoval práci v týmu vlastními zkušenostmi při zlepšování práce a řešení úkolů;
- nezaujatě zvažoval reakce druhých;
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům;
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

2.2.1.5 Občanské kompetence

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- jednal odpovědně a samostatně v souladu s etickými normami společnosti;
- měl aktivní přístup k životu, včetně života občanského, a k řešení jeho problémů;
- vážil si lidské svobody a lidských práv, preferoval humánní a demokratické hodnoty;
- preferoval vědomě ve vztahu k jiným lidem slušnost, vstřícnost a odpovědnost;
- uvědomoval si vlastní kulturní, národní a osobní identitu;
- vystupoval proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- dovedl jednat s lidmi a diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách;
- ctil život jako nejvyšší hodnotu;
- chránil životní prostředí, chápal jeho význam a snažil se ho zachovat pro budoucí generace;
- jednal hospodárně, ctil hodnotu práce a jejích výsledků, pečoval o majetek;
- vážil si materiálních i duchovních hodnot.

2.2.1.6 Pracovní uplatnění

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání;
- měl reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli na trhu práce;
- formuloval práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- osvojil si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

2.2.1.7 Základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- volil pro řešení úkolů odpovídající matematické postupy a techniky a používal vhodné algoritmy s ohledem na jejich efektivitu;
- definoval, vytvářel a ověřoval vlastní algoritmy řešení praktických úkolů;
- využíval a vytvářel různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) a používal je pro řešení;
- sestavil ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

2.2.1.8 Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.2.2 Odborné kompetence

2.2.2.1 Navrhovat, sestavovat a udržovat hardware

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent samostatně:

- volil hardware (HW) řešení s ohledem na jeho funkci, parametry a vhodnost pro předpokládané použití;
- identifikoval závady hardwaru;
- využíval vhodné nástroje pro návrh a hodnocení výkonnosti hardwaru s ohledem na zvolené řešení.

2.2.2.2 Pracovat se základním programovým vybavením

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- volil vhodný operační systém s ohledem na jeho předpokládané nasazení, rozlišoval je a prováděl diagnostiku;
- instaloval, konfiguroval a spravoval operační systém včetně jeho pokročilého nastavení dle objektivních potřeb uživatele;
- podporoval uživatele při práci se základním programovým vybavením;
- navrhoval a aplikoval vhodný systém zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením;
- vyznal se v licencování jednotlivých programů.

2.2.2.3 Pracovat s aplikačním programovým vybavením

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- volil vhodné programové vybavení s ohledem na jeho nasazení;
- stanovil bezpečnostní rizika při nasazení programového vybavení ve vztahu k ukládaným informacím, informačnímu systému a bezpečnosti uživatelů;
- instaloval, konfiguroval a spravoval aplikační programové vybavení;
- používal běžné aplikační programové vybavení, zejména tzv. kancelářské aplikace;
- podporoval uživatele při práci s aplikačním programovým vybavením.

2.2.2.4 Navrhovat, realizovat a administrovat počítačové sítě

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- navrhoval a realizoval počítačové sítě s ohledem na jejich předpokládané využití a s ohledem na zásady kybernetické bezpečnosti a ochrany osobních údajů;
- konfiguroval síťové prvky;
- administroval počítačové sítě;
- diagnostikoval chyby a problémy v síti a navrhovali možné opravy.

2.2.2.5 Programovat a vyvíjet uživatelská, databázová a webová řešení

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- algoritmizoval úlohy a tvořil aplikace v některém vývojovém prostředí;
- tvořil webové stránky;
- realizoval databázová řešení;
- navrhoval a realizoval všechna řešení s ohledem na zásady kybernetické bezpečnosti;
- testoval a ověřovali kvalitu programů včetně jejich uživatelského rozhraní.

2.2.2.6 Kvalita práce, výrobků a služeb

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- definoval a v praxi používal pojem kvalita;
- používal normy, předpisy a standardy;
- dokázal komunikovat se zákazníkem.

2.2.2.7 Ekonomika a trvale udržitelný rozvoj společnosti

Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:

- posoudil hodnotu a užitečnost vykonané práce;
- porovnal finanční ohodnocení práce;
- plánoval a posuzoval náklady, výnosy a zisk;
- posuzoval vliv lidské činnosti na životní prostředí;
- ekonomicky zacházel s materiálem a energiemi.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E–mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

3.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje univerzálně vzdělané technické pracovníky pro oblast informačních technologií, avšak schopné se přizpůsobit i práci v příbuzných oborech. To jim

umožňuje jednak získané odborné vzdělání, jednak jazyková vybavenost. Absolventi mohou vykonávat funkce technik IT, pracovník uživatelské podpory, programátor, správce aplikací, správce operačních systémů, správce sítí, obchodník s prostředky IT aj., dobře se uplatní i v široké oblasti samostatného podnikání.

3.2 Organizace výuky

Studium je organizované jako čtyřleté denní studium. Jeho součástí jsou i praktická cvičení, jejichž obsah je uveden v učebních osnovách příslušných předmětů.

Žáci získají střední vzdělání s maturitní zkouškou (kvalifikační úroveň EQF 4), která se organizuje v souladu s platnými předpisy.

Nedílnou součástí vzdělávání žáků je i příprava na aktivní uplatnění na trhu práce. Zvýšená pozornost je věnována bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

3.3 Hodnocení žáků a diagnostika

Výsledky žáků v jednotlivých předmětech hodnotí učitelé dle klasifikačního řádu schváleného ředitelem školy, který je součástí dokumentace školy.

3.3.1 Testování žáků

Testování žáků se provádí za účelem objektivizace hodnocení žáků v jednotlivých předmětech a přináší srovnání výsledků žáků ve škole i mezi školami. Jako nejčastěji používané celorepublikové testy lze použít testy:

- Testování relativního přírůstku znalostí žáků - Společnost pro kvalitu školy, z.s.;
- SCIO;
- MECOPS;
- CALIBRO;
- testy vedení školy;
- vědomostně–dovednostní testy učitelů.

3.3.2 Soutěže žáků a středoškolská odborná činnost

Výsledky soutěží žáků přináší srovnání v rámci školy a mezi školami. Zapojují se do nich žáci, kteří dosahují v daném předmětu nadprůměrných výsledků, a proto je vhodné tyto výsledky zahrnout do klasifikace žáka za daný předmět.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

3.4.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).

Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou. Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělávání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) a PLPP. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn

z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky a absolutoria v konzervatoři.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b ŠZ).

3.4.2 Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky). Standardně se v odborném vzdělávání sleduje nadání u žáků skupiny uměleckých oborů, kde je povinnou součástí přijímacího řízení talentová zkouška. Jejich vzdělávání včetně organizace výuky (vytváření skupin nebo oddělení) se řídí v plném rozsahu příslušným RVP a vyhláškou č. 13/2005 Sb. Ovšem i zde se mohou

vyskytnout žáci, kteří svými schopnostmi převyšují ostatní a lze je označit za mimořádně nadané.

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu Erasmus+), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.4.3 System péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Škola poskytuje podpůrná opatření (PO) žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Poradenské služby školy (PSŠ) tvoří výchovný poradce (VP) a školní metodik prevence.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP:

- pro žáky s priznanými PO prvního stupně sestavuje písemný plán pedagogické podpory (PLPP) třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce (VP) bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ);

- VP stanoví termín přípravy PLPP a organizuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem s cílem stanovení metod práce s žákem, kontroly znalostí a dovedností;
- PO druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem (IS) zletilého žáka nebo zákonného zástupce (ZZ) žáka, VP dle doporučení a metodické podpory ŠPZ sestavuje individuální vzdělávací plán (IVP);
- IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka;
- pro žáky s LMP od třetího stupně PO, bude pro IVP využívána minimální doporučená úroveň dle doporučení ŠPZ.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- povzbuzovat žáky při neúspěších a posilovat jejich motivaci;
- uplatňovat průběžné hodnocení žáků, častější kontrolu a poskytovat zpětnou vazbu;
- uplatňovat adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a komunikaci s těmito žáky;
- respektovat odlišné styly učení a pracovní tempo žáků;
- vytvářet pozitivní klima ve třídě a ve škole;
- klást důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu.

Zapojení dalších subjektů

- škola spolupracuje se ŠPZ, s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka (OSPOD), spoluprací je pověřen VP);
- v rámci DVPP škola realizuje vzdělávání všech učitelů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných).

Také pro rozvoj nadaných žáků poskytuje škola PO a povoluje vzdělávání podle IVP.

Pravidla a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení IVP

- IVP dle doporučení ŠPZ, s termíny vyhodnocení a naplňování sestavuje písemně VP ve spolupráci s rodiči a učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ;
- IVP lze zpracovat pro kratší období než je školní rok, lze ho průběžně doplňovat a upravovat;
- VP zajistí písemný IS ZZ, zletilého žáka a předá informace o zahájení poskytování PO podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zapojování do projektů;
- umožnění paralelně se vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborném pracovišti;
- účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí;
- zapojovat žáky do různých aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.5 Realizace bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola bude při této činnosti vycházet v plném rozsahu z platných předpisů, metodických pokynů a vnitřních směrnic školy.

3.6 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Předpokladem ke studiu oboru Informační technologie je úspěšné ukončení základního vzdělání, splnění kritérií přijímacího řízení a zdravotní způsobilost stanovená obecně závaznými předpisy.

3.7 Způsob ukončení vzdělání

Vzdělání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia ve středních školách v platném znění.

Dosažený stupeň vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou.

3.8 Realizace průřezových témat

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

3.8.1 Občan v demokratické společnosti

Toto téma je realizováno nejen v předmětech občanská nauka, dějiny a literatura a ekonomika, ale prostupuje napříč všemi předměty, neboť jeho úkol je především formativní – spočívá v budování občanské gramotnosti žáků a vede je k tomu, aby byli odpovědnými aktivními občany, což nelze dosáhnout bez vhodného klimatu školy a kvalitní spolupráce s rodiči a širokou veřejností.

Cílem je vychovávat žáky k tomu, aby byli především zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být kriticky tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážili si materiálních i duchovních hodnot a chránili životní prostředí.

3.8.2 Člověk a životní prostředí

Význam průřezového tématu

Průřezové téma „Člověk a životní prostředí“ obecně spočívá v pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka. Žáci si v rámci všech aktivit uvědomí negativní dopady působení člověka na životní prostředí, obzvláště v rámci odbornosti. Důraz bude kladen na budování takových hodnotových orientací žáků, které budou v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Realizace tématu v předmětech

Téma „Člověk a životní prostředí“ bude realizováno integrací do všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů včetně praxe. Začlenění do jednotlivých předmětů podle ročníků je uvedeno v tabulce v příloze č. 1. – Začlenění průřezového tématu Člověk a životní prostředí do jednotlivých předmětů podle ročníků.

Realizace tématu v provozu školy

Při běžném provozu budou respektovány zásady úspornosti a hospodárnosti s veškerými zdroji. Také budeme pečovat o estetické a zdravé prostředí školy, jejíž nedílnou součástí jsou živé

rostliny. Chování pedagogických i jiných pracovníků školy bude příkladem pro jednání žáků, kteří do svého chování promítnou vlastní zkušenost z bezprostředního okolí.

Další aktivity v rámci výuky

Velký význam mají další aktivity, jejichž prostřednictvím si účastníci uvědomí vlastní možnosti jak přispět ke zlepšení životního prostředí a přijímají spoluodpovědnost za jeho stav. Jedná se o spolupráci s různými ekologicky zaměřenými organizacemi, které nabízejí různé semináře nebo výukové hodiny s přímým zapojením žáků, dále exkurze do podniků, kde studenti uvidí propojení teorie s praxí včetně dobrých i špatných příkladů. Program těchto aktivit je uveden v příloze č. 2. – Další aktivity průřezového tématu Člověk a životní prostředí v rámci výuky.

3.8.3 Člověk a svět práce

Charakteristika tématu

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;

- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

3.8.4 Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení

přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných při odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah tématu je zpracován v souladu se Strategií digitálního vzdělávání do roku 2020 schválenou vládou v říjnu 2014 a vychází z Evropského rámce digitálních kompetencí pro občany (DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens).

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životního prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;

- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a tipy;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;

- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejužší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Možnou variantou je i kombinace samostatného vyučovacího předmětu věnovaného rozvoji digitálních kompetencí a integrace do ostatních (vybraných) vyučovacích předmětů podle organizačních, materiálních a personálních podmínek školy. Základem je ovšem vždy poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

4 Učební plán

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

4.1 Rozvržení vyučovacích předmětů a jejich hodinových dotací v jednotlivých ročnících, počet hodin výuky týdně v ročníku

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Všeobecné předměty povinné					
Český jazyk	1	1	1	1	4
Anglický jazyk	4	3	3	2	12
Občanská nauka	0	1	1	1	3
Dějiny a literatura	2	2	2	3	9
Matematika	4	4	3	2	13
Fyzika	2	2	2	0	6
Základy přírodních věd	2	0	0	0	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Všeobecné předměty povinně volitelné **					
Seminář z matematiky	0	0	0	2	2 **
Konverzace v anglickém jazyce	0	0	0	2	2 **
Odborné předměty povinné					
Ekonomika	0	2	2	2	6
Elektrotechnika	0	2	2	0	4
Hardware	1	2	0	1	4
Informační a komunikační techn.	2	0	0	0	2
Operační systémy	4	0	2	0	6
Počítačová grafika	2	2	2	0	6
Programování počítačů	3	2	2	2	9
Praktická cvičení	0	0	2	2	4
Praxe	0	0	0	6	6
Programové vybavení	4	4	2	2	12
Počítačové sítě	0	2	2	2	6
Mechatronika	0	0	2	2	4
Celkem	33	31	32	32	128
Nepovinné volitelné předměty	11	11	11	10	43 *
Celkem s volitelnými předměty	44	42	43	42	171 *

Poznámky k učebnímu plánu:

- při volbě povinně volitelného předmětu označeného ** pro 4. ročník si žák z nabídky vybere právě jeden;
- dělení hodin ve vyučovacích předmětech je v pravomoci ředitele školy, který musí postupovat v souladu s požadavky BOZP a s předpisy stanovenými MŠMT pro dělení tříd;
- jako první cizí jazyk bude vyučován podle zájmu jazyk anglický, jako nepovinný volitelný předmět základy druhého cizího jazyka bude vyučován podle zájmu jazyk německý nebo ruský;

V rámci nepovinného volitelného předmětu budou podle možností a zájmu vyučovány následující nepovinné volitelné předměty a zájmové útvary:

Nepovinné volitelné předměty a zájmové útvary	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Anglická konverzace (PET/FCE)	1	1	1	1	4
Mechatronika	1	1	1	1	4
Seminář z angličtiny	1	1	1	1	4
Sportovní hry – basketbal, volejbal	2	2	2	2	8
Sportovní hry – netradiční sporty	0	0	0	2	2
Základy druhého cizího jazyka (německý nebo ruský jazyk)	2	2	2	0	6
Upevňování matematických dovedností	1	1	1	0	3
IT kroužek	1	1	1	1	4
Seminář z českého jazyka a literatury	2	2	2	2	8
Celkem:	11	11	11	10	43 *

* Počet nepovinně volitelných vyučovaných předmětů může být max. takový, aby nebyl překročen maximální počet vyučovacích hodin, který je stanoven školským zákonem, § 26, odst. 2. (celkově 4 480 za studium).

4.2 Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Počet týdnů v ročníku				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Vyučování podle učebního plánu	34	34	34	30	132
Seznamovací kurz „Na startu“	1	0	0	0	1
Lyžařský výcvikový kurz	1	0	0	0	1
Sportovně turistický kurz	0	1	0	0	1
Odborná praxe v podnicích	0	0	2	2	4
Maturitní zkouška	0	0	0	2	2
Rezerva	4	5	4	5	16
Celkem	40	40	40	37	157

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP

Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01				
Kód a název RVP	18–20–M/01 Informační technologie				
Název ŠVP	Informační technologie				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací okruhy a obsahové okruhy	Min. počet vyučovacích hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	Týden ních	Celko vý		Týden ních	Celko vý
Český jazyk	5	160	Český jazyk	4	128
			Dějiny a literatura	1	32
Estetické vzdělávání	5	160	Dějiny a literatura	5	160
Cizí jazyk	10	320	Anglický jazyk	12	384
			Konverzace v anglickém jazyce	2**	64**
Společenské vzdělávání	5	160	Dějiny a literatura	3	96
			Občanská nauka	3	96
Přírodovědné vzdělávání	6	192	Fyzika	6	192
			Základy přírodních věd	2	64
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	13	416
			Seminář z matematiky	2**	64**
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	2	64
			Programové vybavení	10	320
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	6	192
Hardware	5	160	Hardware	4	128
			Počítačové sítě	1	32
Operační systémy	6	192	Operační systémy	6	192
Aplikační software	8	256	Počítačová grafika	6	192
			Programové vybavení	2	64
Počítačové sítě	4	128	Počítačové sítě	5	160
Programování a vývoj apl.	8	256	Programování počítačů	8	256
Disponibilní hodiny	39	1 248	Elektrotechnika	4	128
			Praktická cvičení	4	128
			Praxe	6	192
			Programování počítačů	1	32
			Mechatronika	4	128
Celkem (minimum)	128	4 096	Celkem	128	4 096
			Nepovinné volitelné předměty (maximum)	12	384
Celkem (maximum)	140	4 480	Celkem (maximum)	140	4 480
Odborná praxe	4 týdny		Odborná praxe	4 týdny	
Kurzy	0 týdnů		Kurzy	3 týdny	

6 Učební osnovy

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

6.1 Učební osnova předmětu Český jazyk

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.1.1 Pojetí vyučovacích předmětů

6.1.1.1 Obecný cíl předmětu

Předmět český jazyk je neoddelitelnou součástí všeobecného vzdělávání a je základem klíčových schopností a dovedností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech předmětů.

Obecným cílem jazykového vzdělávání v českém jazyce je rozvíjet komunikační kompetenci žáků na základě jazykových a slohových znalostí, kultivovat jejich jazykový projev, ovlivňovat utváření hodnotové orientace žáků a jejich postojů v oblasti kulturní, společenské a mezilidské.

6.1.1.2 Charakteristika učiva

Předmět rozvíjí komunikační kompetenci žáků a učí je používat jazyka jako prostředku myšlení a dorozumívání. Směřuje k dovednosti a schopnosti žáků mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a s informacemi.

6.1.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

6.1.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň, využívat je jako nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Jednoznačně preferujeme takové pojetí výuky, které v maximálně možné míře rozvíjí klíčové kompetence a které vede k podpoře motivace žáka, jeho vlastních aktivit a kreativity, umožňuje aplikovat teoretické poznatky a praktické dovednosti.

Žáci jsou zapojeni do hromadného vyučování, skupinové výuky, práce ve dvojicích, nebo se zabývají daným úkolem samostatně. Jsou seznámeni se základními fakty daného tematického celku, poté nabyté znalosti procvičují, jsou vybízeni k tomu, aby je využívali k samostatnému projevu. Důraz je kladen také na samostatnou přípravu mimo vyučování

a možnosti využití moderních technologií při získávání informací. Součástí výuky jsou rovněž návštěvy divadelních a filmových představení, výchovných koncertů a kulturních institucí.

Vyučující hodnotí kultivovaný jazykový projev žáka (psaný a mluvený), jeho pravopisné znalosti. Hodnotí se i dosažená úroveň klíčových kompetencí žáků v průřezových tématech.

Hodnocení průběžné práce a znalostí žáků probíhá každou vyučovací hodinu, a to buď slovně, nebo klasifikací na stupnici od 1 do 5. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí žáků těmito způsoby: ústní zkoušení, písemné testy, diktáty, pravopisná, slohová a mluvnická cvičení.

6.1.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si potřeby dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě, tzn., že žáci by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy;
- obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- pracovat a řešit úkoly ve dvojicích či skupinách;
- naslouchat a tolerovat názory druhých.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., že žáci by měli:

- získávat informace z otevřených zdrojů, např. využívat Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních);
- si uvědomovat nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí.
- Člověk a digitální svět.
- Člověk a svět práce.
- Občan v demokratické společnosti.

6.1.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák:		
	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; • řídí se zásadami správné výslovnosti; • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; • orientuje se v soustavě jazyků; • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; • používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; • nahradí běžně cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; • orientuje se ve výstavbě textu;	1. ročník	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková kultura; • národní jazyk a jeho útvary; • postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky; • vývojové tendence spisovné češtiny; • zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka; • hlavní principy českého pravopisu; • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie.	
		2. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková kultura; • hlavní principy českého pravopisu; • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie; • tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby.	
	3. ročník	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyková kultura; • hlavní principy českého pravopisu;	

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; • vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie; • gramatické tvary, konstrukce a jejich sémantické funkce; • větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu. <p>4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jazyková kultura; • hlavní principy českého pravopisu; • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie.
<ul style="list-style-type: none"> • vhodně se prezentuje, argumentuje; • ovládá techniku mluveného slova; • vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní; • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; • přednese krátký projev; • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi; • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a slohový útvar; • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka...); • sestaví základní projevy administrativního stylu; • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; • posoudí kompozici textu; • rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; • uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace; • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva; 	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slohotvorní činitele objektivní a subjektivní; • vyjadřování neformální a formální, připravené i nepřipravené; • vyprávění; • referát; • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projevy administrativní, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, inzerát, jednoduché úřední dokumenty); • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů. <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Média a mediální sdělení; • zpravodajské a propagační útvary, základní znaky, postupy a prostředky (zpráva, reportáž, oznámení...). <p>4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhy řečnických projevů; • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů; • literatura faktu a umělecká literatura.
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech doloží druhy mediálních produktů; 	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <p>1.– 4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky;

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů; • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné a jiné informace; • rozumí obsahu textu i jeho částí; • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; • má přehled o knihovnách a jejich službách; • vypracuje anotaci a resumé; • zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy. 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky a druhy čtení, orientace v textu; • druhy a žánry textu; • získávání a zpracování informací z textu např. ve formě konspektu, osnovy, resumé...; • zpětná reprodukce textu; • práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě.
---	---

6.2 Učební osnova předmětu Dějiny a literatura

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	288
Platnost:	Od 1. září 2025

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.2.1.1 Obecný cíl předmětu

Dějiny a literatura jako společenskovední předmět kultivuje historické vědomí žáků, učí je hlouběji rozumět jejich současnosti. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky z národních a světových dějin a umožňuje jim tak utvořit si vlastní názor na historický vývoj.

Literární výchova se zaměřuje na výchovu ke čtenářství, rozbor a interpretaci uměleckých děl, vede k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Rovněž se podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů, samostatného myšlení a schopností vzájemné komunikace.

6.2.1.2 Charakteristika učiva

Učivo předmětu tvoří systémový výběr z českých a světových dějin tvořený na základě významných historických pojmů.

Literatura a ostatní druhy umění přispívají k aktivnímu poznávání různých druhů umění našeho a světového, současného i minulého. Práce s textem vede žáky ke správné interpretaci a uplatňování znalostí z literární teorie a poetiky. Žáci mají získat přehled o kulturním dění, kulturních institucích a hodnotách.

6.2.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- získali přehled o kulturním dění;
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní a tvořili si vlastní úsudek;
- uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- uvědomili si, jakým historickým vývojem vznikla dnešní podoba světa, a to hlavně v evropském kulturním okruhu.

6.2.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit. Kromě tradičních metodických postupů, jako je např. výklad a práce s textem, se výuka zaměřuje na formy výuky, které podporují skupinovou práci, projektové učení, práce s texty různé povahy, práce s ITC, práce s dokumenty a materiály, práce s CD, DVD atd.

Vyučující hodnotí kultivovaný jazykový projev žáka (psaný a mluvený), jeho pravopisné znalosti. Hodnotí se i dosažená úroveň klíčových kompetencí žáků v průřezových tématech.

Hodnocení průběžné práce a znalosti žáků probíhá téměř každou vyučovací hodinu, a to buď slovně, nebo klasifikací na stupnici od 1 do 5. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí žáků těmito způsoby: ústní zkoušení, písemné testy aj.

6.2.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si potřeby dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě, tzn., že žáci by měli:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy;
- obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- pracovat a řešit úkoly ve dvojicích či skupinách;
- naslouchat a tolerovat názory druhých.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., že žáci by měli:

- získávat informace z otevřených zdrojů, např. využívat Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních);

- uvědomovat si nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že žáci by měli:

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, mít k nim pozitivní vztah;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Realizace průřezových témat

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí.
- Člověk a digitální svět.
- Člověk a svět práce.
- Občan v demokratické společnosti.

6.2.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák:		
1. ročník		
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství; • popíše základní změny ve středověku a raném novověku; • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; • samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	Člověk v dějinách	
	<ul style="list-style-type: none"> • Starověk; • středověk a raný novověk (16.–18. století). 	Nejstarší literatury světa
	<ul style="list-style-type: none"> • Starověké orientální literatury; • antická literatura jako inspirace pro další umělecké směry a díla; • Bible. 	Evropské umělecké směry 15.–18. století
	<ul style="list-style-type: none"> • Středověká literatura; • humanismus a renesance; • baroko; • klasicismus, osvícenství a preromantismus; • kult rozumu v osvícenství. 	

<ul style="list-style-type: none"> na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti. 	<p>Novověk – 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Velké občanské revoluce; společnost a národy (národní hnutí v Evropě a českých zemích, česko-německé vztahy).
<p>2. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století; popíše evropskou koloniální expanzi; zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; samostatně vyhledává informace v této oblasti. 	<p>České národní obrození</p> <ul style="list-style-type: none"> Od osvícenství k idealizování minulosti. <p>Společnost a národy</p> <ul style="list-style-type: none"> Postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii.
	<p>Evropský a český romantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> Nejvýznamnější představitelé a jejich díla.
	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Technická, průmyslová a komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze.
	<p>Evropský a český realismus 1. poloviny 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Nejvýznamnější představitelé a jejich díla.
	<p>Modernizovaná společnost a jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociální struktura společnosti; postavení žen.
	<p>Májovci, ruchovci, lumírovci. Kritický obraz společnosti ve světové a české próze a dramatu 2. poloviny 19. století. Literární moderna na přelomu 19. a 20. století v české a světové literatuře.</p>
<p>3. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	<p>Literární moderna na přelomu 19. a 20. století v české a světové literatuře.</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; 	<p>Novověk – 20. století</p>
	<p>Vztahy mezi velmocemi</p> <ul style="list-style-type: none"> Pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou;

<ul style="list-style-type: none"> popíše první světovou válku a objasní významné změny po válce ve světě; 	<ul style="list-style-type: none"> české země za světové války; poválečné uspořádání světa; vývoj v Rusku.
	První světová válka v české a světové literatuře
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje první Československou republiku, objasní vývoj česko-německých vztahů; vysvětlí projevy hospodářské krize; charakterizuje fašismus a nacismus, porovná oba totalitní režimy; objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; 	Demokracie a diktatura <ul style="list-style-type: none"> ČSR v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy; světová hospodářská krize; růst napětí a cesta k válce.
<ul style="list-style-type: none"> objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu. 	Druhá světová válka <ul style="list-style-type: none"> Československo za války; válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války.
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; objasní uspořádání světa po 2. světové válce a důsledky pro Československo; popíše projevy a důsledky studené války; charakterizuje komunistický režim v ČSR v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; vysvětlí rozpad sovětského bloku; uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století; 	Druhá světová válka
	<ul style="list-style-type: none"> Československo za války; válečné zločiny včetně holocaustu; důsledky války.
	Odraz 2. světové války ve světové a české literatuře.
	Svět v blocích. <ul style="list-style-type: none"> Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě; poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu; soupeření velmocí; třetí svět; konec studené války.
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; samostatně vyhledává informace v této oblasti. 	Vývoj české prózy ve 2. polovině 20. století.
	<ul style="list-style-type: none"> Od socialistického realismu k postmodernismu.
	Vývoj české poezie a dramatu 2. poloviny 20. století.
	Různorodost světové literatury 2. poloviny 20. století. Charakter a představitelé současné české literatury.
1. – 4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná umělecký text od neuměleckého; 	Práce s literárním textem <ul style="list-style-type: none"> Literární druhy a žánry;

• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; • text interpretuje a debatuje o něm; • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie.	• četba a interpretace literárního textu.

6.3 Učební osnova předmětu Anglický jazyk

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	416
Platnost:	Od 1. září 2025

6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.3.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem jazykového vzdělávání v předmětu anglický jazyk je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen pohotové komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely, pro studium odborné literatury apod. Jazyková výuka prohlubuje všestranné a odborné vzdělávání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků, a to i prostřednictvím digitálních technologií) a zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce. Přípravuje žáky na život v multikulturní společnosti, přispívá k lepšímu uplatnění na trhu práce nebo při následném vyšším vzdělání. Předmět první cizí jazyk – anglický jazyk zahrnuje veškeré požadavky kladené v RVP v oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Cílem výuky anglického jazyka je dosažení minimální úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky v návaznosti na výuku na základní škole.

6.3.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem výuky, která směřuje především k naplnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili

v učivu na základní škole. Obsah učiva je vymezen čtyřmi základními kategoriemi učiva, které se ve vyučování vzájemně prolínají.

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem;
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky atp.), překlad;
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis.

Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka);
- slovní zásoba a její tvoření;
- gramatika (tvarosloví a větná skladba);
- grafická podoba jazyka a pravopis;
- jazykové prostředky.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika;
- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednání služby, vyřízení vzkazu apod.;
- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby; pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání apod.

Poznatky o zemích

Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání realití anglicky mluvících zemí, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Rozsah slovní zásoby činí minimálně 575 lexikálních jednotek za školní rok, z toho odborná terminologie tvoří minimálně 20 %.

6.3.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení si cizího jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a schopnost sebehodnocení;
- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.3.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Studium končí maturitní zkouškou. V rámci volitelných seminářů mají žáci možnost si od 1. do 4. ročníku zvolit jazykovou výuku v rámci nepovinného volitelného předmětu anglická konverzace. Slabším žákům prvních a druhých ročníků je také nabízeno doučování, aby měli možnost dohnat učivo, které nezvládli na základní škole. V případě zájmu se posledním ročníkům nabízejí přípravné semináře k ústní maturitní zkoušce z anglického jazyka. Každým rokem probíhá přípravný seminář k úspěšnému zvládnutí zkoušky FCE; žáci mají také možnost zkusit si cambridgeské zkoušky nanečisto a poté se přihlásit na ostré zkoušky.

Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s moderními učebnicemi odpovídajícími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. výukové časopisy, DVD–přehrávače, multimediální výukové programy, Internet apod.

Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení – žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci a k tvorbě jednoduchých projektů, dle možností školy je zajišťována komunikace s rodilým mluvčím či tematicky zaměřené exkurze či návštěvy divadelních představení v anglickém jazyce.

Ve výuce jsou používány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci žáků, a tím i kvalitu vyučovacího procesu.

Nejčastěji využívanými metodami jsou:

- výklad;
- práce ve dvojicích/ve skupině;
- práce s texty/autentickými texty doplněná různými úkoly (včetně předtextových a následných cvičení);
- nácvik poslechu;
- nácvik psaní jednoduchých slohových útvarů;
- opakování po učiteli;
- cvičení typu gap-filling (doplňování), multiple-choice (výběr z možností), vyhledávání synonym a antonym, odvozování slov, vyhledávání chyb v textu;
- popis a porovnání obrázků;
- překlad;
- nácvik dialogů;
- konverzace/diskuse na dané téma;
- interakce v rámci role-play;
- brainstorming;
- jazykové hry/kvizy;
- dedukce;
- tvorba projektů.

Do výuky je začleněn odborný jazyk, který vychází z požadavků budoucích zaměstnavatelů v oboru Informační technologie.

Žáci jsou motivováni k účasti v jazykových soutěžích a projektech na školní, krajské i národní úrovni.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Kromě pětistupňové klasifikační stupnice jsou žáci hodnoceni i slovně – slovní hodnocení má především motivační charakter a vede žáky k sebehodnocení.

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení v hodinách první cizí jazyk – anglický jazyk je realizováno podle povahy těchto cílů.

Daným výstupem studia anglického jazyka je maturitní zkouška ve čtvrtém ročníku. Během studia v jednotlivých ročnících učitel průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, ústní i písemné, které žákům promyšleně zadává. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po kratších celcích prostřednictvím kontrolních didaktických testů osvojeného učiva ověřujících gramaticko-lexikální znalost a použití jazykových prostředků. Nedílnou součástí testování jsou testy zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů.

Pravidelně je zařazena kontrolní písemná práce, která ověřuje schopnost souvislého projevu žáka. Písemná práce je hodnocena dle kritérií stanovených školou pro hodnocení písemných prací u maturity. Učitel rovnocenně hodnotí obsahovou a jazykovou správnost projevu, součástí hodnocení je i rozsah a úprava. Písemný projev hodnotíme klasifikační stupnicí, která odpovídá procentuálnímu splnění zadaného úkolu.

Během hodin je žák podporován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách nebo při vyjadřování vlastních názorů a postojů. Učitel hodnotí věcný obsah projevu a jeho konzistenci, gramaticko-lexikální správnost projevu, výslovnost a schopnost interakce. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Pětistupňová klasifikační stupnice je doplněna slovním ohodnocením, ve kterém učitel vyzdvihne hlavně pozitivní stránky ústního projevu žáka. Žák tak má pocit úspěšnosti při vyjadřování myšlenek, což upevňuje jeho sebevědomí a motivaci k dalšímu učení a navozuje příjemnou pracovní atmosféru ve výuce.

6.3.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Jazykové vzdělávání v předmětu první cizí jazyk – anglický jazyk směřuje k rozvoji především následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují a obohacují slovní zásobu praktickým rozvíjením čtyř základních jazykových dovedností (ústní projev, poslech, čtení a písemný projev);

- učitel ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede tak žáky k tomu, aby je sami využívali;
- žáci jsou vedeni ke kreativě a samostatné prezentaci různých témat;
- žáci jsou vedeni k efektivnímu a zodpovědnému přístupu k učení, umějí si práci zorganizovat;
- žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů;
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Kde je to možné, využívá učitel srovnání s mateřštinou;
- žáci jsou směřováni k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjení své osobnosti.

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování;
- žáci pracují s textem, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, čímž se učí zacházet s nekompletními informacemi – jsou tak vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu;
- žáci samostatně vyhledávají informace k danému problému využíváním různých zdrojů;
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích apod.) – žáci tak uplatňují získané dovednosti k řešení různých problémů a komunikačních situací.

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, důraz je kladen na komunikaci slovní i písemnou;
- učitel zahrnuje do výuky konverzační cvičení, vybírá vhodná a aktuální témata, vybízí žáky k diskusi a vyjádření svých názorů a postojů tak, aby jim partner rozuměl;
- učitel klade důraz na provázanost všech předmětů, žáci se dokážou vyjádřit v anglickém jazyce i k tématům, která jsou probírána v jiných předmětech, studují texty ze svého vědního oboru v anglickém jazyce;
- žáci jsou vedeni k tomu, aby pomáhali partnerovi, který je v komunikaci nebo v anglickém jazyce slabší;

- kromě verbální komunikace používají žáci ve svém projevu i neverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- v rámci konverzací na různá témata se žáci učí prezentaci a obhájení vlastních myšlenek a názorů;
- párovým a skupinovým řešením úkolů žáci rozvíjejí své schopnosti spolupráce;
- učitel podporuje žáky v umění naslouchat druhým a tolerovat jejich názory.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Toto téma je do výuky zařazováno průběžně od 1. do 4. ročníku v rámci nácviku dialogů v různých situacích každodenního života – prostřednictvím role–play se žáci učí komunikovat, vyjednávat a řešit možné konflikty.

Okrajově je toto téma rozvíjeno ve výuce reálií anglicky mluvících zemí (2.–4. ročník), kdy žák získává znalosti o historickém a společenském vývoji jednotlivých anglicky mluvících zemí a jejich politickém systému a má možnost porovnat tyto poznatky s Českou republikou.

Člověk a životní prostředí

Téma je částečně integrováno v tématu „Město (místo, ve kterém žiji) a jeho okolí“, dále je probíráno v rámci učiva o anglicky mluvících zemích, o jejich geografii, přírodních zajímavostech, zemědělství a průmyslu. Okrajově se tímto problémem zabývají témata „Příroda a životní prostředí“, „Věda a technika“ a „Globální problémy světa“.

Člověk a svět práce

V rámci témat „Naše škola“ a „Vzdělávání“ je zmiňován vzdělávací systém v České republice, který je následně porovnán se vzdělávacími systémy ve Velké Británii a USA. Základní oblasti světa práce (charakteristické znaky nejčastějších povolání, pracovní činnosti, pracovní doba, mzda) jsou probírány v rámci tématu „Zaměstnání a práce“. Žáci si nacvičují dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání (profesní životopis, žádost o zaměstnání), toto průřezové téma je dále v omezené míře zmíněno v rámci tématu „Mé budoucí povolání“, kdy žáci nacvičují přijímací pohovor do zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Toto průřezové téma je do hodin anglického jazyka začleňováno průběžně v rámci používání prostředků informačních a komunikačních technologií. Již od 1. ročníku jsou žákům zadávány individuální, párové či skupinové projekty a multimediální prezentace (PowerPoint), které je motivují k používání ICT prostředků.

V hodinách anglického jazyka je zdůrazňována funkce samostudia a sebevzdělávání (např. vyhledávání informací k projektům a samostatné práci, používání elektronických slovníků a textových editorů při psaní strukturovaných prací apod.).

6.3.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
Poslech:	Řečové dovednosti:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí sdělením, otázkám a pokynům z každodenního života; • dokáže určit téma/hlavní myšlenku krátké a jednoduché promluvy či oznámení; • v promluvě rozpozná klíčové/důležité informace; • rozumí frázím a výrazům v rovině svého bezprostředního zájmu; • rozumí číslům, údajům o cenách a o čase.	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů z každodenního života; • produktivní: překlad a reprodukce textu úrovně B1; • sdělí své plány; • charakterizuje svou osobnost; • interakce ústní: konverzace na každodenní téma; • interakce písemná: odpověď na mail/dopis.
Čtení:	Jazykové prostředky:
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s texty úrovně B1 (vyhledá potřebné informace v jídelním lístku, inzerátu, prospektu či jízdním řádu, apod.); • rozpozná hlavní téma novinových zpráv; • v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech a běžných životních situacích; • rozumí krátkým psaným pokynům (pozdrav, vzkaz, osobní dopis od přítele, popis cesty, apod.); • aktivně používá dvojjazyčný slovník; • dokáže z kontextu odhadnout význam v textu často použitých neznámých výrazů.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení a upevňování správných výslovnostních návyků; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí (přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas prostý a průběhový, výrazy vyjadřující určité a neurčité množství); • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: obraty při seznamování, vítání a loučení, pozdravy a poděkování, vyjádření omluvy, žádosti, rady a varování, imperativy, získávání informací, vyjádření pozvání a odmítnutí.

<p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyslovuje správně jednotlivé hlásky, dodržuje slovní i větný přízvuk, správně redukuje přízvučné a nepřízvučné slabiky; • jednoduše popíše sebe či svého blízkého, dokáže vyjádřit kde bydlí, co má a nemá rád, a jaké jsou jeho každodenní činnosti a zvyky; • vyjádří, když někomu/něčemu nerozumí; • dorozumí se v běžných životních situacích (na ulici, v obchodě apod.). 	<p>Tematické okruhy:</p> <p>Osobní údaje. Prázdniny a cestování. Společenské aktivity a turistická místa. Rodina, přátelství, vztahy mezi lidmi. Dům a domov. Každodenní život (denní program, volný čas). Jídlo a stravování.</p>
<p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí vyplnit dotazník o osobních údajích; • dokáže napsat krátký text (příběh/neformální dopis/text na pohlednici), ve kterém aktivně používá spojky; • napíše jednoduchý osobní dopis, ve kterém vlastními slovy vyjádří svůj dík či omluvu; • dokáže napsat jednoduchý text o sobě a své rodině; krátký a jednoduchý životopis či příběh významné osobnosti; • dokáže napsat krátký popis události a činností ze své minulosti, dokáže říci, co se stalo, kdy a kde; • sestaví písemné sdělení v reakci na inzerát; • připraví blogový příspěvek o dni otevřených dveří, o přehlídce školních zájmových klubů apod. 	
<p>Gramatika a slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří a správně používá přítomný prostý a přítomný průběhový čas – dějová a stavová slovesa; • vytvoří a správně dokáže vyjádřit budoucnost pomocí vazeb <i>will</i> a <i>going to</i>; • vytvoří a správně používá minulý čas prostý a průběhový, předminulý čas a vazbu <i>used to</i>; • chápe rozdíly a umí správně použít minulý versus předpřítomný čas, předpřítomný čas prostý versus předpřítomný čas průběhový; 	

<ul style="list-style-type: none"> • správně používá běžné předložky k popisu místa a časového určení; • ovládá slovní zásobu probíranou v rámci daných tematických okruhů (daná slovní zásoba je adekvátně procvičována, upevňována a testována). 	
2. ročník	
Poslech: <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah (např.: já sám, moje rodina; nakupování, blízké okolí, moje práce, bydlení, IT technologie); • je schopen postihnout hlavní smysl krátkých a jasných sdělení a oznámení; • zachytí klíčové fráze pro spekulace; • postihne hlavní myšlenku mluvčích a odvodí jejich preference (např.: téma bydlení, návštěva lékaře); • identifikuje klíčové informace o technických záležitostech. 	Řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním monologických a dialogických textů z každodenního života – úroveň B1; • produktivní: překlad, reprodukce textu, písemné zpracování textu – úroveň B1; • interakce ústní: konverzace na každodenní téma; • interakce písemná: odpověď na mail/dopis.
Čtení: <ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním texty z každodenního života; • vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla jména, obrázky a nadpisy; • rozumí návodům a pokynům v počítačových programech. 	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> • Upevňování správné výslovnosti; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí (vyjádření budoucího času, stupňování přídavných jmen a příslovčí, podmínkové věty, věty přací, prostředky pro vyjadřování množství, modální slovesa); • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky.
Ústní projev: <ul style="list-style-type: none"> • Vyslovuje srozumitelně; • domluví se při provádění rutinních úkolů vyžadujících přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; • vhodně se omluví a reaguje na omluvu; • popíše město, kde bydlí, představí svoji zemi; • vyjádří, když někomu/něčemu nerozumí; • dorozumí se v běžných životních situacích (na ulici, v obchodě apod.); 	Tematické okruhy Město, ve kterém žiji a jeho okolí. Česká republika. Lidské tělo. Onemocnění, léčba. Bydlení, typy domů. Moderní technologie.

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže smysluplně popsat událost ze svého života; • popíše a porovná obrázky; • dokáže vyjádřit a jednoduše obhájit svůj názor. 	
Psaní:	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše události a aspekty svého každodenního života; • ve formulářích/dotaznících správně vyplní údaje o svém vzdělání, své práci, zájmech a zvláštních znalostech; • vytvoří krátký příběh, popíše události každodenního života; • sestaví stručný písemný popis sebe, kamaráda a člena rodiny; • napíše neformální e-mail kamarádovi, popíše okolí svého domova a s využitím širší slovní zásoby přiblíží dům/byt, ve kterém žije; • sestaví písemný příspěvek do internetového fóra. 	
Gramatika a slovní zásoba:	Poznatky o zemích:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší použití budoucího času prostého a průběhového; • správně vytvoří a používá předbudoucí čas; • dokáže vyjádřit spekulace a předpovědi; • vytvoří a správně použije 2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovcí; • vhodně používá časové a místní předložky; • ovládá slovní zásobu probíranou v rámci daných tematických okruhů (daná slovní zásoba je adekvátně procvičována, upevňována a testována. 	Vybrané poznatky z reálií Velké Británie, její historie, kultury, umění, literatury a tradic v kontextu znalostí o České republice.
3. ročník	
Poslech:	Řečové dovednosti:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává ve škole a ve svém volném čase; • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním monologických a dialogických textů z každodenního života; • produktivní: překlad, písemné zpracování textu; • interakce ústní: konverzace na témata každodenního života či témata blízká žákovu zájmu a oboru;

	<ul style="list-style-type: none"> interakce písemná: odpověď na osobní či neformální dopis/mail.
Čtení:	Jazykové prostředky:
<ul style="list-style-type: none"> Čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty z oblasti svého zájmu či oboru; orientuje se v textu, rozpozná hlavní téma/myšlenku textu, nalezne důležité informace a vedlejší myšlenky. 	<ul style="list-style-type: none"> Upevňování správné výslovnosti a výslovnostních návyků; rozvíjení a upevňování slovní zásoby; rozvíjení a upevňování gramatických znalostí (vztažné věty, nepřímá řeč, trpný rod, zvrtná zájmena); jazykové funkce: vyjádření preferencí, souhlasu a nesouhlasu, rady, blahopřání či žádosti.
Ústní projev:	Tematické okruhy:
<ul style="list-style-type: none"> Vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky anglického jazyka; komunikuje s jistou mírou sebedůvěry; aktivně používá získanou slovní zásobu (včetně základní odborné slovní zásoby) v rozsahu daných tematických okruhů; poradí si s většinou situací z každodenního společenského života – vhodně a adekvátně se vyjadřuje v běžných předvídatelných situacích; zdůvodní a vysvětlí své názory a plány do budoucna. 	<p>Popis charakteru. Móda. Umění. Komunikační kanály.</p>
Psaní:	Odborný jazyk
<ul style="list-style-type: none"> Zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu či odpovědi na dopis; vyhledá, zformuluje a zaznamená podstatné informace nebo fakta týkající se studovaného oboru. 	<p>IT technologie – historie a vývoj Části počítače. Vstupní zařízení. Výstupní zařízení. Záznamová média. Počítačové sítě. Internet.</p>
Gramatika a slovní zásoba:	Poznatky o zemích:
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří a aktivně používá vztažné věty; tvoří a aktivně používá nepřímou řeč, nepřímou otázku; vhodně používá trpný rod v přítomných a minulých časech, v budoucím čase s <i>will</i>, včetně času předpřítomného a předminulého; vytvoří a používá vazby <i>have sth done</i>; správně používá zvrtná zájmena. 	<p>Vybrané poznatky z reálií USA, jejich kultury, umění, literatury a tradic v kontextu znalostí o České republice.</p>

4. ročník	
Poslech: <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí složitějším sdělením, otázkám a pokynům z oblasti jeho zájmu a společenského života; • dokáže určit téma/hlavní myšlenku delší a složitější promluvy; • v promluvě rozpozná klíčové i dílčí informace; • rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů. 	Řečové dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech s porozuměním složitějších monologických a dialogických textů z každodenního i celospolečenského života; čtení textů včetně odborných; • produktivní: složitější překlad, písemné zpracování složitějšího textu (výpisky, osnova, prezentace); • interakce ústní: konverzace na každodenní téma a některá závažná společenská témata, telefonování; • interakce písemná: odpověď na formální/neformální mail/dopis, písemná žádost o práci.
Čtení: <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho činnosti; • uplatňuje různé techniky čtení textu; • aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí předpon a přípon), které vedou k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby. 	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> • Upevňování správné výslovnosti a výslovnostních návyků; • rozvíjení a tvoření slovní zásoby dle tematických okruhů četbou a prací s autentickými texty; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí (systém anglických časů, nové gramatické struktury – podmínkové věty, pasivum, tázací dovětky, vztažné věty, nepřímá řeč); • jazykové funkce: vyjádření a obhájení osobních názorů a postojů, souhlasu a nesouhlasu, vyjádření vlastního návrhu a reakce na návrh jiný, žádosti a odmítnutí.
Ústní projev: <ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje slovní i větný přízvuk, správnou intonaci, správně redukuje přízvučné a nepřízvučné slabiky, plynule vyslovuje; • přednese předem připravenou prezentaci a reaguje na dotazy publika; • domluví se v běžných situacích; • umí nepřipraven konverzovat o tématech souvisejících s každodenním životem; • umí vyjádřit a zdůvodnit své názory; • dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti zaměření svého studijního oboru. 	Tematické okruhy: <p>Doprava a dopravní prostředky. Cestování a názvy míst spojených s cestováním. Věda a technika. Příroda a životní prostředí. Globální problémy lidstva. Člověk a média.</p>

<p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše různé druhy delších textů, formálních i neformálních (dopis, esej, vyprávění); • dokáže popsat zážitky a události, děj knihy či filmu, své sny, naděje a ambice; • v písemném projevu používá vhodné spojovací výrazy; • dodržuje základní pravopisné normy; • zhodnotí úroveň svého písemného projevu a analyzuje v něm chyby. 	<p>Odborný jazyk</p> <p>Budoucí trendy ve výpočetní technice. WWW a Internet. Operační systémy. Počítačové hrozby.</p>
<p>Gramatika a slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně používá systém anglických slovesných časů; • tvoří a aktivně používá podmínkové věty I. II. a III. typu; • správně tvoří a používá trpný rod; • vhodně užívá tázací dovětky, vztažná zájmena a vztažné věty; • vytvoří a adekvátně použije nepřímou otázku či rozkaz; • ovládá slovní zásobu (včetně odborné) probíranou v rámci daných tematických okruhů (slovní zásoba je adekvátně procvičována, upevňována a testována). 	<p>Poznatky o zemích:</p> <p>Vybrané poznatky z reálií anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění, literatury a tradic v kontextu znalostí o České republice.</p>

6.4 Učební osnova předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64
Platnost:	Od 1. září 2025

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.4.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem jazykového vzdělávání v předmětu Konverzace v anglickém jazyce je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen pohotové komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely. Jazyková výuka prohlubuje všestranné a odborné vzdělávání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociokulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků a to i prostřednictvím digitálních technologií a zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce. Přípravuje žáky na život v multikulturní společnosti, přispívá k lepšímu uplatnění na trhu práce nebo při následném vyšším vzdělání. Předmět Konverzace v anglickém jazyce zahrnuje veškeré požadavky kladené v RVP v oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Cílem výuky je dosažení minimální úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky v návaznosti na výuku v předmětu anglický jazyk.

6.4.1.2 Charakteristika učiva a průřezová témata

Vyučovací předmět pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, vychází ze vzdělávacího oboru anglický jazyk a ze společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Konverzace v anglickém jazyce je nabízena v rámci povinně volitelných předmětů jako jednoletý vyučovací předmět s hodinou dotací dle učebního plánu: 0 – 0 – 0 – 2 a je určena žákům 4. ročníku.

V rámci předmětu Konverzace v anglickém jazyce jsou realizována průřezová témata. Zejména se uplatňuje Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských souvislostech, Výchova demokratického občana, Mediální a Environmentální výchova a Kritické myšlení. Výběr témat umožňuje také pestré zapojení mezipředmětových vztahů z oblasti jazyků, přírodovědných oborů a společenských výchov.

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem;
- produktivní řečové dovednosti: ústní vyjadřování situačně i tematicky zaměřené;
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy.

Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka);
- slovní zásoba a její tvoření;
- gramatika (tvarosloví a větná skladba);
- grafická podoba jazyka a pravopis;
- jazykové prostředky.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika;
- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednání služby, vyřízení vzkazu apod.;
- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby; pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání apod.

Poznátky o zemích

Vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání reálií anglicky mluvících zemí, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

6.4.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení si cizího jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a schopnost sebehodnocení;
- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.4.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka směřuje k cílové úrovni minimálně B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s moderními učebnicemi odpovídajícími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. výukové časopisy, multimediální výukové programy, Internet apod.

Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení – žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci a k tvorbě jednoduchých projektů, dle možností školy je zajišťována komunikace s rodilým mluvčím či tematicky zaměřené exkurze či návštěvy divadelních představení v anglickém jazyce.

Ve výuce jsou používány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci žáků, a tím i kvalitu vyučovacího procesu.

Nejčastěji využívanými metodami jsou:

- práce ve dvojicích/ve skupině;
- práce s texty/autentickými texty doplněná různými úkoly (včetně předtextových a následných cvičení);
- nácvik poslechu;
- cvičení typu gap-filling (doplňování), multiple-choice (výběr z možností), vyhledávání synonym a antonym, odvozování slov, vyhledávání chyb v textu;
- popis a porovnání obrázků;

- nácvik dialogů;
- konverzace/diskuse na dané téma;
- interakce v rámci role-play;
- brainstorming;
- jazykové hry/kvizy;
- dedukce;
- tvorba projektů.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Kromě pětistupňové klasifikační stupnice jsou žáci hodnoceni i slovně – slovní hodnocení má především motivační charakter a vede žáky k sebehodnocení.

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení v hodinách konverzace v anglickém jazyce je realizováno podle povahy těchto cílů.

Během hodin je žák podporován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách nebo při vyjadřování vlastních názorů a postojů. Učitel hodnotí věcný obsah projevu a jeho konzistenci, gramaticko-lexikální správnost projevu, výslovnost a schopnost interakce. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Pětistupňová klasifikační stupnice je doplněna slovním ohodnocením, ve kterém učitel vyzdvihne hlavně pozitivní stránky ústního projevu žáka. Žák tak má pocit úspěšnosti při vyjadřování myšlenek, což upevňuje jeho sebevědomí a motivaci k dalšímu učení a navozuje příjemnou pracovní atmosféru ve výuce.

6.4.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Jazykové vzdělávání v předmětu konverzace v anglickém jazyce směřuje k rozvoji především následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují a obohacují slovní zásobu praktickým rozvíjením čtyř základních jazykových dovedností (ústní projev, poslech a čtení);

- učitel ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede tak žáky k tomu, aby je sami využívali;
- žáci jsou vedeni ke kreativě a samostatné prezentaci různých témat;
- žáci jsou vedeni k efektivnímu a zodpovědnému přístupu k učení, umějí si práci zorganizovat;
- žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů;
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Kde je to možné, využívá učitel srovnání s mateřštinou;
- žáci jsou směřováni k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjení své osobnosti.

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování;
- žáci pracují s textem, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, čímž se učí zacházet s nekompletními informacemi – jsou tak vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu;
- žáci samostatně vyhledávají informace k danému problému využíváním různých zdrojů;
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích apod.) – žáci tak uplatňují získané dovednosti k řešení různých problémů a komunikačních situací.

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, důraz je kladen na komunikaci slovní i písemnou;
- učitel zahrnuje do výuky konverzační cvičení, vybírá vhodná a aktuální témata, vybízí žáky k diskusi a vyjádření svých názorů a postojů tak, aby jim partner rozuměl;
- učitel klade důraz na provázanost všech předmětů, žáci se dokážou vyjádřit v anglickém jazyce i k tématům, která jsou probírána v jiných předmětech, studují texty ze svého vědního oboru v anglickém jazyce;
- žáci jsou vedeni k tomu, aby pomáhali partnerovi, který je v komunikaci nebo v anglickém jazyce slabší;
- kromě verbální komunikace používají žáci ve svém projevu i neverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- v rámci konverzací na různá témata se žáci učí prezentaci a obhájení vlastních myšlenek a názorů;
- párovým a skupinovým řešením úkolů žáci rozvíjejí své schopnosti spolupráce;
- učitel podporuje žáky v umění naslouchat druhým a tolerovat jejich názory.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- vychází ze zásad stanovených obecně v ŠVP SŠPU Opava. Důraz je kladen na přípravu k maturitní zkoušce. Vyučující je v případě potřeby připraven spolupracovat s PPP nebo na IVP.

6.4.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Receptivní řečové dovednosti:	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu proneseného standardním tempem a běžnou výslovností; • žák rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, styl a citové zabarvení promluvy; • odhadne význam neznámých slov na základě kontextu a již osvojené slovní zásoby; • rozumí složitějšímu a stylisticky diferencovanějšímu projevu na aktuální téma; • v souvislém dialogu rodilých mluvčích vedeném ve standardním tempu s běžnou výslovností rozezná téma rozhovoru, postoje aktérů a hlavní informace.	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • Tematicky zaměřená k určeným okruhům; • kolokace, frázová slovesa; • synonyma, antonyma, silná přídavná jména; • běžně užívané zkratky; • hovorová angličtina. Gramatika <ul style="list-style-type: none"> • Shrnuje a navazuje na učivo probrané v rámci předmětu Anglický jazyk; • slovesný systém; • podmínkové věty; • modální slovesa; • trpný rod; • tázací dovětky.
Produktivní řečové dovednosti:	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Formuluje hlavní myšlenky slyšeného i přečteného textu; • užívá techniky rychlého čtení pro vyhledávání klíčových slov a požadovaných dílčích informací; • vyjádří své myšlenky přiměřenou formou, respektuje mluvnická pravidla; • vysvětlí svůj postoj a zdůvodní ho;	

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví kratší, správně strukturovaný text, dodrží formální znaky daného útvaru; • ověří si správnost utvořeného gramatického tvaru. 	
Interaktivní řečové dovednosti:	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích, užije vhodné výrazy a frazeologické obraty; komunikuje relativně plynule, srozumitelně, foneticky správně, užívá osvojené gramatické prostředky; • s rodilým mluvčím je schopen komunikovat na známá a běžná témata; • je schopen zahájit, vést i ukončit dialog na různá témata související s jeho zájmem; • se do konverzace aktivně zapojí tvořením otázek, reakcí na ně i delší promluvou, je schopen dialog řídit; • vyzve partnera, aby vyjádřil a obhájil svůj názor; • předkládá argumenty a zdůvodňuje je; • respektuje zavedené společenské normy. 	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • Travelling • Health and human body • Describing people, feelings • Shopping, clothes and the consumer's world • Food, meals and eating out • Hobbies • Cultural life and entertainment • Families and family life • Education and the world of work • Communication and media • Crime and punishment • The Czech Republic – the tourist destination • Opava – the tourist destination • Environment • Holidays, feasts and celebrations • Means of communication, digital world • World problems

Poznámka: Žák dosáhne minimálně stupně B1 Společného evropského rámce pro jazyky.

6.5 Učební osnova předmětu Občanská nauka

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	96
Platnost:	Od 1. září 2025

6.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.5.1.1 Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v občanské nauce přispívá k hlubšímu pochopení učiva v současné demokratické společnosti, klade si za cíl pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků, učí je být slušnými

lidmi, aktivními a informovanými občany, kteří jednají odpovědně a uvážlivě ku prospěchu všech.

6.5.1.2 Charakteristika učiva

Občanská nauka zahrnuje výběr nejdůležitějších vědomostí a dovedností z oblastí společenských věd – psychologie, sociologie, práva, politologie, mezinárodních vztahů, filozofie, etiky a náboženství.

6.5.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- využíval svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a jinými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení praktických otázek právního a sociálního charakteru;
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů, verbálních i ikonických (např. schémata, fotografie, mapy) a kombinovaných pramenů (film, CD, DVD);
- srozumitelně, výstižně a terminologicky správně formuloval své názory na otázky sociální, politické, etické, ekonomické i právní, podložil je argumenty a debatoval o nich s partnery;
- uznával, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej;
- cílevědomě zlepšoval životní prostředí;
- kriticky posuzoval skutečnost kolem sebe, přemýšlel o ní, tvořil si vlastní úsudek;
- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za své rozhodnutí a jednání;
- preferoval demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, jednal v souladu s demokratickými občanskými ctnostmi;
- oprostil se od předsudků, xenofobie, rasismu, nacionální, etické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- respektoval lidská práva a chápal meze lidské svobody a tolerance;
- na základě vlastní identity ctil identitu jiných lidí a vážil si hodnot lidské práce.

6.5.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výchova k občanství by měla naučit žáky cítit potřebu přemýšlet nad problémy jedince a společnosti, diskutovat o nich s ostatními, výstižně formulovat svá stanoviska.

Při výuce jsou využívány moderní strategie výuky, které zvyšují motivaci a efektivitu, a tedy i kvalitu vzdělávacího procesu. Vedle tradičních metod výuky (výklad, učení pro zapamatování) se uplatňuje:

- dialogická metoda;
- diskuse a besedy s odborníky;
- skupinová práce žáků;
- manipulativní a asertivní komunikace;
- učení se ze zkušeností;
- rozvíjení tvořivosti a vynalézavosti;
- učení se z textu a vyhledávání informací;
- samostudium.

Výuka by měla být co nejvíce propojena s prostředím mimo školu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli:

- rozumět sobě, ostatním, světu;
- jednat asertivně, respektovat rovnost pohlaví;
- zvládat sociální komunikaci, řešit konflikty a předcházet jim;
- komentovat současné problémy společenského života včetně národnostních sociálních problémů, řešit svou sociální situaci;
- citlivě přistupovat k problémům multikulturní společnosti;
- charakterizovat současnou českou společnost a její strukturu;
- bránit lidská práva, vystupovat proti extremismu, rasismu, neonacismu;
- jednat morálně, dodržovat společenská pravidla.

Výuka předmětu je zaměřena na úspěšné zvládnutí základního pojmového aparátu jednotlivých věd a na ukázky běžných životních situací.

Výchozím dokumentem k hodnocení žáků je klasifikační řád, který je součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni objektivně, aby hodnocení mělo motivační charakter, podle hloubky porozumění společenským jevům a procesům, podle schopnosti kriticky myslet a debatovat. Důraz je kladen na aktivitu v diskusích a zájem výstižně formulovat svůj názor. Při pololetní klasifikaci vyučující vychází z celkového přístupu žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

6.5.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí se klade důraz na:

- kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáka;
- posilování mediální gramotnosti;
- schopnost debatovat o společenské problematice.

Výuka a učivo občanské nauky navazuje na předměty Dějiny a literatura a Český jazyk.

Učivo je strukturováno do celků:

- člověk ve společnosti, základy psychologie a sociologie, média a život v medializovaném světě;
- člověk jako občan, základy politologie, soudobý svět, člověk v mezinárodním prostředí;
- člověk a právo, praktická filozofie, základy etiky a estetiky, vznik a vývoj náboženství;
- tematický okruh Člověk a ekonomika bude realizován ve vyučovacím předmětu Ekonomika.

6.5.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
2. ročník	
	Člověk ve společnosti, základy psychologie a sociologie, média a život v medializovaném světě:
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní základní pojmy; • charakterizuje etapy lidského života (dětství, dospívání, dospělost, stáří);	<ul style="list-style-type: none"> • Psychologie a sociologie; • etapy lidského vývoje;
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí biologickou a společenskou podmíněnost osobnosti; • vysvětlí pojem socializace, socializační činitele a jejich vzájemné působení – rodina, škola, vrstevníci, církev, média; • vysvětlí vztahově postojové vlastnosti osobnosti – charakter, postoje, vzory a ideály, hodnoty a hodnotové orientace; • charakterizuje druhy komunikace mezi jedinci ve společnosti; • rozliší na příkladech úspěšnou a neúspěšnou komunikaci, manipulaci,	<ul style="list-style-type: none"> • pojem osobnosti; • podíl dědičnosti na utváření osobnosti; • sociální role, status, pozice;

asertivní jednání, naslouchání a empatii;	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje druhy a funkce rodiny; • porozumí zdravému sexuálnímu chování, zodpovědnosti, plánování rodičovství a pozici sexuality v partnerském vztahu; 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy, partnerství a rodina;
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje efektivní způsob učení; • vysvětlí zaměření jednotlivých společenských věd; • posoudí biologické a kulturní vlivy na životní volby dospívajících; • rozpozná význam volného času a odpočinku pro jedince; 	<ul style="list-style-type: none"> • učení a vzdělávání;
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje strukturu české společnosti • vysvětlí funkce kultury; • vymezi základní fakta nutná pro pozitivní vztah člověka k přírodě; 	<ul style="list-style-type: none"> • život v současné společnosti, příroda a společnost, člověk a jeho vztah k přírodě;
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí sociální nerovnost a chudobu, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité životní situace; 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské vrstvy, elity a jejich úloha;
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; 	<ul style="list-style-type: none"> • komunita, dav, publikum, veřejnost;
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny migrace, debatuje o problémech multikulturního soužití; • objasní základní pojmy a identifikuje jejich projevy; • vysvětlí, proč jsou obě pohlaví rovnocenná a posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; 	<ul style="list-style-type: none"> • rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority; • diskriminace, násilí, agresivita, teror, terorismus; • sociální problémy české společnosti;
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jejich negativní vliv na zdraví člověka; 	<ul style="list-style-type: none"> • kouření a alkohol;
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje masová média ve společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Média.
3. ročník	
	Člověk v mezinárodním prostředí, soudobý svět, základy politologie, člověk jako občan:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná hlavní mezinárodní organizace; • objasní postavení České republiky v Evropě a soudobém světě; • rozpozná členské země EU; • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; • orientuje se v dopadech začlenění ČR do EU a schengenského prostoru; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodní organizace: EU, OSN, NATO; • bezpečnost obyvatelstva ČR;

<ul style="list-style-type: none"> • popíše cíle a funkce OSN a NATO; • vymezí formy mezinárodní pomoci a spolupráce; 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou dané problémy řešeny; • debatuje o možných perspektivách společnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • konflikty v soudobém světě;
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa; • vymezí globální problémy životního prostředí, debatuje o názorech na jejich důsledky; 	<ul style="list-style-type: none"> • globální problémy soudobého světa; • globalizace a její důsledky;
<ul style="list-style-type: none"> • má obecný přehled o drogách a jejich příznacích u člověka; • charakterizuje jejich negativní vliv na zdraví člověka; 	<ul style="list-style-type: none"> • drogy a jiné návykové látky;
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie; • rozliší znaky demokratického a totalitního státu; • charakterizuje způsoby boje proti totalitním režimům; 	<ul style="list-style-type: none"> • demokracie a totalita ve 20. století;
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí pojem státu a jeho základní funkce; • rozliší uspořádání státu (unie, federace, svaz a seskupení států) a základní formy vlády (monarchie a republika); • uvede základní historické mezníky ve vývoji české státnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • stát, jeho definice, funkce, jeho znaky, formy vlády, historie české státnosti;
<ul style="list-style-type: none"> • určí základní principy právního státu; • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran; • uvede, jak lze získat české státní občanství a jak ho pozbýt; • uvede české státní symboly; 	<ul style="list-style-type: none"> • státy na počátku 21. století, český stát a státní občanství, české státní symboly;
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita); 	<ul style="list-style-type: none"> • základní hodnoty a principy demokracie;
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu a funkci ústavy; • charakterizuje Listinu základních práv a svobod; • identifikuje porušování lidských práv • identifikuje významná hnutí a organizace zabývající se ochranou lidských práv; 	<ul style="list-style-type: none"> • ústava a lidská práva;

<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech orientaci v českém politickém systému; • určí hlavní subjekty moci zákonodárné a výkonné v ČR (Parlament ČR, vláda, prezident), rozliší jejich pravomoci a náplň; 	<ul style="list-style-type: none"> • politický systém v ČR;
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních politických ideologií; • prokáže orientaci v českém politickém systému; • charakterizuje znaky voleb v demokratických státech; • rozliší pasivní a aktivní volební právo; • rozliší rozdíly mezi volbami do Poslanecké sněmovny ČR, Senátu ČR, volbou prezidenta, a volbami do územní samosprávy; 	<ul style="list-style-type: none"> • politika, politické ideologie; • politické strany, volební systémy, volby;
<ul style="list-style-type: none"> • dovede kriticky přistupovat k masovým médiím a pozitivně využívat její nabídky; • identifikuje orgány státní správy ČR; • uvede strukturu územní samosprávy v ČR; • vymezí na příkladech, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce; 	<ul style="list-style-type: none"> • svobodný přístup k informacím, masová média (tisk, televize, rozhlas, Internet); • struktura veřejné správy, obecní a krajská zastupitelstva; • občanská angažovanost;
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; • debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu. 	<ul style="list-style-type: none"> • občanská participace, občanská společnost; • občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití.
4. ročník	
	Člověk a právo, praktická filozofie, základy etiky a estetiky, vznik a vývoj náboženství:
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem právo a moc, objasní jejich vzájemný vztah; • porozumí významu práva ve společnosti; • uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; • uvede základní principy fungování demokracie; • orientuje se v systému práva (hmotné, procesní, soukromé, veřejné); 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a spravedlnost, právní stát; • právní řád; právní ochrana občanů, právní vztahy;
<ul style="list-style-type: none"> • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; • charakterizuje strukturu systému obecných soudů včetně role Nejvyššího správního soudu; 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava soudů v ČR;

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam a postavení Ústavního soudu; 	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních otázkách občanského, rodinného, pracovního a trestního práva; popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a vlastnického práva; rozliší podstatu fyzické a právnické osoby; dovede hájit své zájmy podáním reklamace; popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; 	<ul style="list-style-type: none"> občanské, rodinné, pracovní a trestní právo, správní řízení;
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; charakterizuje jednotlivé právní delikty; zná práva a povinnosti mezi dětmi, rodiči a partnery; ví, kde má v této oblasti hledat informace nebo pomoc ve svých problémech; objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...); rozliší hlavní náplně vybraných právnických profesí; 	<ul style="list-style-type: none"> trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, právní ochrana;
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje nejrozšířenější světová náboženství; objasní postavení církve a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné náboženské sekty; 	<ul style="list-style-type: none"> náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus;
<ul style="list-style-type: none"> má základní informace o tomto viru, jeho šíření a důsledku; 	<ul style="list-style-type: none"> virus HIV a jeho přenos;
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy filozofie; charakterizuje vývoj filozofie v nejznámějších historických obdobích; debatuje o praktických filozofických a etických otázkách; 	<ul style="list-style-type: none"> vznik filozofie a základní filozofické problémy; význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie pro řešení životních situací; člověk jako přírodní a kulturní bytost;
<ul style="list-style-type: none"> objasní základní pojmy etiky; charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, viny, morálky v době globalizace. 	<ul style="list-style-type: none"> etika a její předmět, základní pojmy etiky; mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost; etika v době globalizace.

6.6 Učební osnova předmětu Matematika

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	448
Platnost:	Od 1. září 2025

6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.6.1.1 Obecný cíl předmětu

Matematické vzdělávání slouží k tomu, aby žáci dovedli využívat matematické postupy a metody při řešení praktických úloh, aby uměli problém pojmenovat, analyzovat a navrhnout efektivní způsob řešení. Vede žáky k tomu, aby dovedli pracovat s geometrickými informacemi, uměli matematizovat reálné situace a diskutovat o vstupních parametrech. Žáci jsou směřováni k tomu, aby uměli číst s porozuměním matematický text a přesně se vyjadřovali, byli schopni získávat informace z tabulek, grafů a diagramů a využívali tyto nástroje pro prezentování svých záměrů. Mezi obecné cíle patří také schopnost používat při práci pomůcky – kalkulátor, výpočetní techniku, rýsovací potřeby a odbornou literaturu a dále schopnost využít získané znalosti a dovednosti i mimo matematiku.

6.6.1.2 Charakteristika učiva

Matematika v oboru informační technologie je významnou složkou přírodovědného vzdělávání a plní kromě funkce všeobecně vzdělávací také funkci průpravnou pro odborné vzdělávání.

Učivo je tematicky rozděleno do logických celků, které ale nelze vnímat izolovaně, neboť charakter předmětu vyžaduje velkou míru provázanosti mezi jednotlivými kapitolami.

První část je věnována prohloubení učiva základní školy, operacím s reálnými čísly a intervaly, na které navazuje práce s mocninami, odmocninami a výrazy. Dále pokračují lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a funkce, kde se žáci naučí pracovat s technickými vzorci, absolutní hodnotou a také grafickým způsobům vyjadřování.

Začátek druhého ročníku patří planimetrii, kapitole zaměřené na početní i grafické řešení jednoduchých geometrických problémů v rovině. Následně žáci studují základní typy funkcí,

popisují jejich vlastnosti a učí se používat je při řešení různých typů úloh. V dalším období je hodně prostoru poskytnuto goniometrii a trigonometrii, které mají velké využití nejen v ostatních přírodovědných předmětech, ale např. v elektrotechnice či strojírenství.

V průběhu třetího ročníku se dále pracuje s geometrickými informacemi v prostoru, což obohacuje žáky o prostorovou představivost, určování objemů a povrchů těles či jejich částí význam této kapitoly podtrhuje. Další část je věnována vektorové algebře a analytické geometrii přímky. Žák zde pozná pro něj úplně nový (analytický) přístup k řešení geometrických úloh. Následující téma je věnované posloupnostem, toto téma je mimo jiné základem moderního oboru finanční matematiky, která žáky seznamuje se základními pojmy a výpočty. V závěru ročníku žák prostřednictvím základních pojmů a charakteristik statistiky čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech.

Čtvrtý ročník je věnován základům kombinatoriky, která má významnou roli v rozvoji matematického myšlení žáků a je základem pro následné řešení pravděpodobnostních problémů. Žáci počítají s faktoriálem a kombinačními čísly, která vedou ke znázornění Pascalova trojúhelníku s připomenutím základních algebraických vzorců. Kombinatorické postupy využívají při zjišťování pravděpodobnosti jevů z běžných životních situací, jako jsou hody kostkou, losování sportky nebo pravděpodobnosti úspěchu.

6.6.1.3 Výsledky vzdělávání

Při výuce matematiky je důraz kladen na logické porozumění probíraného tématu s významným podílem procvičování příkladů. Velký podíl výuky zaujímá samostatná práce žáků pod odborným vedením vyučujícího, která může být i týmová. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují získané dovednosti a znalosti. Při výuce je rovněž užíváno vhodných pomůcek – kalkulátorů, rýsovacích potřeb, literatury, případně počítačů. Nadaní žáci s vysokým zájmem o danou problematiku jsou individuálně podporováni a své schopnosti mohou využít při různých matematických soutěžích (např. matematická olympiáda). Naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich individuálním a specifickým schopnostem a dovednostem.

6.6.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Testování a hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složku testování žáků tvoří zkoušení ústní, které navíc prověří korekční a přesné vyjadřování a zhodnotí výstup před žáky. Největší váhu při hodnocení mají čtvrtletní písemné práce, které jsou rozsáhlejší (na celou vyučovací hodinu), jsou vhodně zařazeny a uzavírají jednotlivá probraná témata v aktuálním čtvrtletí. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit, např. reprezentace v matematických soutěžích.

6.6.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Mezi klíčové kompetence, které matematické vzdělávání rozvíjí, patří především přesné a správné vyjadřování, logické myšlení a odvozování; práce s informacemi, porozumění odbornému textu, tabulkám a grafům, odborná komunikace; aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úloh a kompetence k pracovnímu uplatnění. Žáci jsou motivováni k práci, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními lidmi a samostatnému učení.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

6.6.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; • používá různé zápisy reálného čísla; • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Operace s čísly.
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše a znázorní interval; • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik);	Intervaly jako číselné množiny.
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami; • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami;	Mocniny a odmocniny.
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;	Algebraické výrazy.

<ul style="list-style-type: none"> • provádí umocnění dvojjčlenu pomocí vzorců; • rozkládá mnohočleny na součin; • určí definiční obor výrazu; • sestaví výraz na základě zadání; • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí graf a určí vlastnosti lineární a kvadratické funkce; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Lineární a kvadratická funkce.
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; • určí definiční obor rovnice a nerovnice; • řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; • řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; • vyjádří neznámou ze vzorce; • užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; 	Lineární a kvadratická rovnice a nerovnice.

<ul style="list-style-type: none"> • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací. 	
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; • graficky rozdělí úsečku v daném poměru; • graficky změní velikost úsečky v daném poměru; • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Planimetrie.
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje lineární lomenou funkci, exponenciální a logaritmickou funkci, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; • sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; • definuje logaritmus, používá pravidla pro počítání s logaritmy; 	Funkce.

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem dekadický a přirozený logaritmus, používá kalkulátor k jejich výpočtům; • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché logaritmické rovnice; • řeší jednoduché exponenciální rovnice; • používá grafy k řešení exponenciálních a logaritmických nerovnic; 	Řešení rovnic a nerovnic.
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací. 	Goniometrie a trigonometrie.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; • klasifikuje a znázorní prostorová tělesa a jejich části, popíše jejich vlastnosti; • vypočítá objem a povrch tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; • využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; 	Stereometrie.

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; • užívá a převádí jednotky objemu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů, grafickou interpretaci operací s vektory, velikost úhlů mezi vektory); • užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směnicový tvar rovnice přímky v rovině; • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Analytická geometrie.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; • popíše aritmetickou a geometrickou posloupnost, jejich vlastnosti, užitím vztahů v posloupnostech řeší úlohy v reálných situacích; • používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; • provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Posloupnosti a finanční matematika.
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní 	Statistika v praktických úlohách.

<p>a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestaví tabulku četností, graficky znázorní rozdělení četností; • určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) a charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); • čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací. 	
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Kombinatorika.
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; • užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; • určí pravděpodobnost náhodného jevu; • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; 	Pravděpodobnost v praktických úlohách.
<ul style="list-style-type: none"> • používá matematické metody při řešení komplexních úloh; • užívá získaných dovedností a znalostí v praxi. 	Upevňování poznatků středoškolské matematiky.

6.7 Učební osnova předmětu Seminář z matematiky

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64
Platnost:	Od 1. září 2025

6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.7.1.1 Obecný cíl předmětu

Seminář z matematiky je navazující volitelný předmět, který dává prostor nadstandartní látce i metodám práce. Seminář probíhá ve 4. ročníku. Cíl předmětu představuje konkrétní požadavky k maturitní zkoušce Matematika rozšiřující, přijímacím zkouškám z matematiky na vysokou školou a poskytnout žákům vědomosti a praktické dovednosti, které by jim ulehčili počátky studia na vysokých školách.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

6.7.1.2 Charakteristika učiva

První část je věnována lineárním a kvadratickým rovnicím, nerovnicím s parametrem. V technických oborech je důležitá práce s celkem - komplexními čísly. Následuje prohloubení znalostí stereometrie o řezy těles.

Analytická geometrie v prostoru a kuželosečky jsou rozvíjejícím učivem vektorové algebry a analytické geometrie v rovině. Učivo je propojením učiva technického kreslení, kde se žáci s kuželosečkami setkali poprvé.

Druhá část patří diferenciálnímu a integrálnímu počtu - výpočet limity a derivace funkce směřující k fyzikálním a praktickým aplikacím. Jedná se o učivo, které je základem vysokoškolské matematiky, což umožňuje přechod žáku na další stupeň vzdělávání.

6.7.1.3 Výsledky vzdělávání

Vzdělávání žáků směřuje k tomu, aby žáci dovedli řešit náročnější a problémové úlohy, řešit úlohy vyžadující vyhledávání informací a jejich zpracování, četli s porozuměním matematický

text, kriticky vyhodnotili informace získané z různých zdrojů, přesně se vyjadřovali a zdokonalili grafický projev, analyzovali problémy a vytvářeli plán řešení, zdůvodňovali matematické postupy, obhajovali vlastní postupy, účelně využili digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh.

6.7.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Testování a hodnocení žáku je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy. Nejčastější formou jsou písemné práce, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další forma testování je ústní zkoušení, které umožňuje zhodnocení přesného vyjadřování. Doplňující je hodnocení samostatné práce žáků - domácí úkoly, aktivní přístup k výuce a dobrovolné aktivity.

6.7.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Mezi klíčové kompetence, které matematické vzdělávání rozvíjí, patří především přesné a správné vyjadřování, logické myšlení a odvozování; práce s informacemi, porozumění odbornému textu, tabulkám a grafům, odborná komunikace; aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úloh a kompetence k pracovnímu uplatnění. Žáci jsou motivováni k práci, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními lidmi a samostatnému učení.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jako je jednoznačné a přesné vyjadřování. Důležitá je dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a naopak schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů.

6.7.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> Řeší rovnice s parametrem, vysvětlí význam parametru;	Lineární a kvadratické rovnice s parametrem.
<ul style="list-style-type: none"> znázorní komplexní číslo v Gaussově rovině; pracuje s komplexními čísly v algebraickém tvaru; vysvětlí goniometrický tvar komplexního čísla a jeho význam; provádí operace násobení, dělení, umocňování a odmocňování komplexních čísel v goniometrickém tvaru, používá Moivreovu větu; řeší kvadratickou rovnici v oboru komplexních čísel; řeší rovnice s komplexními čísly a binomickou rovnici;	Komplexní čísla.
<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy; zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v prostoru; třídí útvary na základě vlastností; zobrazí ve volné rovnoběžné projekci krychli, hranol a jehlan; zobrazí rovinný řez krychle, hranolu a jehlanu;	Stereometrie. <ul style="list-style-type: none"> Volné rovnoběžné promítání; polohové vlastnosti a řezy těles.
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje rovinu pomocí bodu a vektorů; používá parametrické vyjádření přímky a roviny v prostoru;	Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru.

<ul style="list-style-type: none"> • řeší analyticky polohové vztahy bodů, přímek a roviny v prostoru; • řeší analyticky metrické vztahy bodů, přímek a rovin; 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše původ termínu kuželosečka; • definuje jednotlivé kuželosečky, popíše jejich vlastnosti; • užívá různé rovnice pro vyjádření jednotlivých kuželoseček; • řeší analyticky polohové vztahy přímek a kuželoseček; 	Analytická geometrie kvadratických útvarů.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí limitu funkce a popíše její význam; • řeší limity funkce ve vlastních bodech, užívá rozklad mnohočlenu, pracuje s výrazy s odmocninami a goniometrickými funkcemi; • má základní představu o limitech v nevlastních bodech a jednostranných limitech; 	Limita funkce.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vztah limity a derivace funkce; • používá základní derivační postupy, pracuje s derivačními vzorci; • aplikuje derivaci při řešení geometrických a fyzikálních problémů; • určí stacionární a inflexní body funkce; • vysvětlí pojem asymptota, napíše její rovnici; • vyšetří průběh jednodušší neelementární funkce; • řeší slovní úlohy o extrémech; 	Derivace funkce a její aplikace.
<ul style="list-style-type: none"> • definuje neurčitý integrál; • používá vzorce pro integrování; • užívá různé metody integrace; • vysvětlí význam určitého integrálu jako důležitého matematického nástroje; • určí obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa; • odvodí vzorce pro objem rotačních těles. 	Neurčitý integrál, určitý integrál a jeho užití.

6.8 Učební osnova předmětu Fyzika

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.8.1.1 Obecný cíl předmětu

Fyzika spolu s matematikou tvoří základ, na kterém stojí porozumění odborným předmětům. Fyzikální vzdělávání přispívá k hlubšímu pochopení podstaty přírodních fyzikálních jevů a zákonů, a tak umožňuje žákům lépe přijímat a používat nové technické objevy a moderní technologie jak v technické praxi, tak v občanském životě.

6.8.1.2 Charakteristika učiva

Výuka fyziky navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí. Zvýšená pozornost je věnována těm tematickým celkům, ve kterých je možné ukázat využití fyzikálních poznatků.

6.8.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- správně používal fyzikální pojmy, vztahy, jednotky, grafy a diagramy;
- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model;
- uměl řešit jednoduché fyzikální problémy a opatřovat si k tomu vhodné informace;
- používal obecné poznatky k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu;
- dokázal provádět samostatně jednoduchá fyzikální měření, zpracovat a vyhodnocovat získané výsledky;
- uplatňoval fyzikální poznatky v odborné praxi, dalším vzdělávání i v občanském životě.

Z hlediska klíčových dovedností se důraz klade zejména na:

- komunikativní dovednosti spojené s logickým a racionálním uvažováním;

- dovednost analyzovat a řešit problémy;
- získání pozitivního postoje k přírodě a racionalitě;
- motivaci k celoživotnímu poznávání a vzdělávání v přírodovědné oblasti.

6.8.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka fyziky má být pro žáky zajímavá a má vzbuzovat zájem pro poznávání přírody. Proto je vhodné doprovázet výklad učiva jednoduchými experimenty, pokusy, aplikovat moderní prostředky prezentace učiva pomocí dataprojektoru, využívat multimediální aplikace a v neposlední řadě orientovat žáky k aktivnímu hledání relevantních informací na Internetu.

6.8.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.8.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	
Žák:	Učivo:
1. ročník	
	Úvod
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní jednotky SI soustavy; • umí odvodit ze základních jednotek odvozené jednotky; • zná předpony jednotek a jejich převody; 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam fyziky v lidské činnosti; • základní jednotky a jejich převody.
	Mechanika
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; • určí výslednici sil působících na těleso; • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh; 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici; • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace; • mechanická práce a energie; • posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil; • tlakové síly a tlak v tekutinách.
	Termika
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Teplota, teplotní roztažnost látek;

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa; tepelné motory; struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství.
2. ročník	
	Vlnění a optika
<ul style="list-style-type: none"> Rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; charakterizuje základní vlastnosti zvuku; chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; řeší úlohy na odraz a lom světla; řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; popíše význam různých druhů elektromagnetického záření. 	<ul style="list-style-type: none"> Mechanické kmitání a vlnění; zvukové vlnění; světlo a jeho šíření; zrcadla a čočky, oko; druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření.
3. ročník	
	Fyzika atomu
<ul style="list-style-type: none"> Popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru; 	<ul style="list-style-type: none"> Model atomu, laser; nukleony, radioaktivita, jaderné záření; jaderná energie a její využití.
	Vesmír
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje Slunce jako hvězdu; popíše objekty ve sluneční soustavě; zná příklady základních typů hvězd. 	<ul style="list-style-type: none"> Slunce, planety a jejich pohyb, komety; hvězdy a galaxie.

6.9 Učební osnova předmětu **Základy přírodních věd**

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64
Platnost:	Od 1. září 2025

6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.9.1.1 Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět základy přírodních věd je koncipován jako povinný předmět všeobecně vzdělávací, s průpravnou funkcí směrem k odborné složce vzdělávání. Propojení chemie s biologií a ekologií přispívá k pochopení přírodních jevů probíhajících v živé i neživé přírodě a napomáhá tak formovat pozitivní postoj k životnímu prostředí.

Cílem je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, přírodních jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

6.9.1.2 Charakteristika učiva

Výuka základů přírodních věd přímo navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje.

Učivo se skládá ze sedmi celků: obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie, biochemie, biologie, základů ekologie a v závěru z člověka a životního prostředí.

6.9.1.3 Výsledky vzdělávání

Vzdělávání v předmětu směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- využíval přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě;
- popsal základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě;
- znal složení neživých látek i živých organismů, včetně stavby lidského těla;
- vysvětlil význam a principy zdravého životního stylu.

6.9.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu má být pro žáky zajímavá a vzbuzovat zájem a touhu po znalostech přírodních věd.

Při výuce je kladen důraz na logické porozumění probíraných jevů a vlastností chemických látek v závislosti na jejich vnitřní struktuře.

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Při pololetní klasifikaci budou vyučující vycházet nejen z výsledků písemného a ústního zkoušení, ale i z celkového přístupu žáka k vyučovacím procesu a k plnění studijních povinností. Při klasifikaci bude brán zřetel i na podíl žáka na společné práci při vyučovací hodině.

6.9.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Žáci by měli v hodinách aplikovat nástroje k pochopení souvislostí v globálu a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, dokázat pracovat v týmech a být připraveni řešit úkoly nutné pro povolání, na které jsou připravováni.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci se zúčastní diskusí, jsou vedeni k tomu, aby se naučili formulovat a obhajovat své názory na společnost a život v demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si utvářeli pocit občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Je jim zdůrazňována důležitost a významnost práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.

Člověk a digitální svět

Žáci se učí zpracovávat jednoduché texty na odborné téma, zaznamenat podstatné výtažky z textů, vyhledávat zadané úkoly na Internetu, zpracovat je a předat.

6.9.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; • naučí se názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; • vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;	Obecná chemie <ul style="list-style-type: none"> • Chemické látky a jejich vlastnosti; • částicové složení látek, atom, molekula, prvky, sloučeniny; • chemická symbolika, periodická soustava prvků, směsi a roztoky; • chemická vazba, chemické reakce, chemické rovnice; • výpočty v chemii.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vlastnosti anorganických látek; • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	Anorganická chemie <ul style="list-style-type: none"> • Anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli; • názvosloví anorganických sloučenin; • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi.

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy; • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a ŽP; 	<p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti atomu uhlíku; • základ názvosloví organických sloučenin; • organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi.
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; • popíše vybrané biochemické děje; 	<p>Biochemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemické složení živých organismů; • přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory; • biochemické děje.
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; • uvede základní skupiny organismů a porovná je; • objasní význam genetiky; • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav; • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence; 	<p>Základy biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a vývoj života na Zemi; • vlastnosti živých soustav; • typy buněk; • rozmanitost organismů a jejich charakteristika; • dědičnost a proměnlivost; • biologie člověka; • zdraví a nemoc.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy; • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; • uvede příklad potravního řetězce; • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní ekologické pojmy; • ekologické faktory prostředí; • potravní řetězce; • koloběh látek v přírodě a tok energie; • typy krajiny.
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; 	<p>Člověk a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím;

<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; • popíše způsoby nakládání s odpady; • charakterizuje globální problémy na Zemi; • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému. 	<ul style="list-style-type: none"> • dopady činností člověka na životní prostředí; • přírodní zdroje energie a surovin • odpady; • globální problémy; • ochrana přírody a krajiny; • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí; • zásady udržitelného rozvoje; • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí.
---	--

6.10 Učební osnova předmětu Tělesná výchova

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	256
Platnost:	Od 1. září 2025

6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.10.1.1 Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova si klade za cíl vybavit studenty znalostmi a dovednostmi potřebnými k aktivní péči o vlastní zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci. Přispívá ke zdravému způsobu života s celoživotní odpovědností za své zdraví, rozvíjí morálně volní vlastnosti. Do výuky jsou zapojováni studenti s různou úrovní výkonnosti, mírou nadání, a také studenti s různými specifickými požadavky vycházejícími z jejich individuálního zdravotního omezení.

6.10.1.2 Charakteristika učiva

Studenti jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových aktivit, ke kvalitě v pohybovém učení, k pozitivnímu prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke spolupráci s druhými při provádění společných aktivit a soutěží a k zájmu kompenzovat negativní vlivy současného způsobu života.

6.10.1.3 Výsledky vzdělávání

Žák je hodnocen nejen na základě zjišťování získané úrovně všeobecných pohybových dovedností, rozvoje pohybových schopností a stupně osvojení teoretických poznatků, ale součástí hodnocení jsou i postoje žáka k plnění úkolů školní a mimoškolní tělesné výchovy a jeho aktivní zapojení do sportovních soutěží, jichž se škola účastní. Motorické testy se provádí jako součást jednotlivých tematických celků a slouží vyučujícímu k porovnávání studentů se standardy, studentů v rámci skupiny nebo celé školy a na jejich základě probíhá také výběr studentů na sportovní soutěže. Hodnocení odráží objektivní stav a mělo by mít motivační charakter.

6.10.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Tělesná výchova je realizována ve vyučovacím předmětu TEV a dalších organizační formách – kurzech (lyžařský, sportovně-turistický). Oblast ochrany člověka za mimořádných událostí je realizována v každém ročníku.

K dalšímu rozvoji pohybových aktivit přispívají sportovní kroužky na škole (sportovní hry – odbíjená, košíková, florbal, netradiční sporty probíhající podle aktuálního zájmu studentů), či účast na soutěžích a přeborech v rámci AŠSK a dalších organizací.

Žáci také mají možnost zúčastnit se lyžařského kurzu, kde se naučí nejen dle své volby základy sjezdového lyžování nebo snowboardingu, ale rovněž zásady chování při pohybu v horském prostředí. Jsou tak schopni zvolit si pro pobyt na horách vhodnou výstroj a výzbroj, či zvládnout orientaci v terénu ve ztížených podmínkách.

Teoretické poznatky z tělesné výchovy (jako technika, taktika, odborné názvosloví, hygiena, bezpečnost, vhodný cvičební úbor a obutí, záchrana, dopomoc, regenerace, kompenzace, relaxace, pravidla, rozhodování a zdroje informací) jsou zařazovány do každého tematického celku.

Tělesná cvičení (kondiční, všestranně rozvíjející, koordinační, kompenzační, relaxační apod.) jsou součástí jednotlivých hodin tělesné výchovy.

Pro výuku jsou využívány především metody frontálního a hromadného skupinového vyučování, nicméně u studentů s rozdílným stupněm schopností a dovedností je využíván individuální přístup.

6.10.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Žák uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku. Zdůvodní význam zdravého životního stylu. Dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky. Vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti a odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích. Pečuje o své fyzické a duševní zdraví, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Získává informace z otevřených zdrojů, zejména Internetu.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Váží si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení. Pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky sloužící k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu. Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správných rozhodovacím postupům podle zásad fair play.

Člověk a životní prostředí

Chápe, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Člověk a svět práce

Preferuje takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízení tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec. Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Dokáže posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup. Orientuje se v současných informačních a komunikačních technologiích a dokáže je využívat pro svoje zdraví, pohybové činnosti a dovednosti a získávání nových informací a poznatků z oblasti tělesné kultury, sportu a zdravého způsobu života.

6.10.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše úlohy státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně zareagovat; 	Ochrana člověka za mimořádných událostí:
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže dovednosti poskytování první pomoci sobě a jiným; • uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění; • zná způsob ochrany před nimi; 	První pomoc: <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc.
<ul style="list-style-type: none"> • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; • uplatňuje osvojené způsoby relaxace; • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; 	Gymnastika: <ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh; • kondiční programy cvičení (posilování).
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady sportovního tréninku; • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; • využívá pohybových činností pro zvyšování tělesné zdatnosti; • zvládne techniku základních atletických disciplín; 	Atletika: <ul style="list-style-type: none"> • Technika běhu (rychlý, vytrvalý) a nízkého startu; • technika skoku do dálky; • vrh koulí a hody.
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech; • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci; • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; • participuje na týmových herních činnostech družstva; 	Sportovní hry: <ul style="list-style-type: none"> • Basketbal nebo volejbal; • doplňkové sportovní hry dle zájmu: florbal, futsal, nohejbal, badminton, pálkovaná, frisbee.

<ul style="list-style-type: none"> dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání; 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládne základní techniku pádů; 	Úpoly, pády:
<ul style="list-style-type: none"> dovede se adaptovat na vodní prostředí; zvládne techniku plaveckého způsobu kraul, prsa, znak a skoku do vody; zvládne techniku záchrany tonoucího a poskytování dopomoci. 	Plavecký výcvik:
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Popíše úlohy státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně zareagovat; 	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> Osobní život a zdraví ohrožující situace; mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.); základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace).
<ul style="list-style-type: none"> prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; 	První pomoc:
<ul style="list-style-type: none"> dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; 	Gymnastika: <ul style="list-style-type: none"> Gymnastika, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh; kondiční programy cvičení (posilování).
<ul style="list-style-type: none"> dovede uplatňovat zásady sportovního tréninku; dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; využívá pohybových činností pro zvyšování tělesné zdatnosti; zvládne techniku základních atletických disciplín; 	Atletika: <ul style="list-style-type: none"> Technika běhu (rychlý, vytrvalý) a nízkého startu; technika skoku do dálky, hody a vrh koulí.
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje při pohybových činnostech; dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci; 	Sportovní hry: <ul style="list-style-type: none"> Basketbal nebo volejbal; doplňkové sportovní hry dle zájmu: florbal, futsal, nohejbal, badminton, pálkovaná, frisbee.

<ul style="list-style-type: none"> • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; • participuje na týmových herních činnostech družstva; • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní techniku pádů; 	Úpoly.
<ul style="list-style-type: none"> • využívá získané dovednosti z ostatních předmětů – dějepis, občanská nauka; • chová se v přírodě ekologicky; • ovládá pravidla silničního provozu nezbytná pro jízdu na kole; • volí vhodné sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým podmínkám, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat. 	Sportovně turistický kurz: <ul style="list-style-type: none"> • Turistika a sporty v přírodě a cykloturistika; • orientace v krajině; • sportovní a pohybové činnosti a dovednosti v terénu a přírodě.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše úlohy státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví jak na ně zareagovat; 	Ochrana člověka za mimořádných událostí:
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže dovednosti poskytování první pomoci sobě a jiným; 	První pomoc:
<ul style="list-style-type: none"> • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; • uplatňuje osvojené způsoby relaxace využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné činnosti zdatnosti; 	Gymnastika: <ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika, cvičení na náradí, akrobacie, šplh; • kondiční programy cvičení (posilování).
<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybně a správně prováděné činnosti, dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; • dokáže uplatňovat zásady sportovního tréninku; • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; 	Atletika: <ul style="list-style-type: none"> • Technika běhu (rychlý, vytrvalý) a nízkého startu; • technika skoku do výšky a do dálky; • hody a vrh koulí.

<ul style="list-style-type: none"> • využívá pohybových činností pro zvyšování tělesné zdatnosti; 	
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech; • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci; • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; • participuje na týmových herních činnostech družstva; • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů; 	Sportovní hry: <ul style="list-style-type: none"> • Basketbal nebo volejbal; • doplňkové sportovní hry dle zájmu: florbal, futsal, nohejbal, badminton, pálkovaná, frisbee.
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní techniku pádů. 	Úpoly.
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše úlohy státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně zareagovat; 	Ochrana člověka za mimořádných událostí:
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže dovednosti poskytování první pomoci sobě a jiným; 	První pomoc:
<ul style="list-style-type: none"> • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; • uplatňuje osvojené způsoby relaxace; • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; 	Gymnastika: <ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika, cvičení na náradí, akrobacie, šplh; • kondiční programy cvičení (posilování).
<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybně a správně prováděné činnosti, dokáže analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; • dokáže uplatňovat zásady sportovního tréninku; • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; 	Atletika: <ul style="list-style-type: none"> • Technika běhu (rychlý, vytrvalý) a nízkého startu; • technika skoku do výšky a do dálky; • hody a vrh koulí.

<ul style="list-style-type: none"> • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; • využívá pohybových činností pro zvyšování tělesné zdatnosti; 	
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech; • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci; • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; • participuje na týmových herních činnostech družstva; • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání; • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmů; 	Sportovní hry: <ul style="list-style-type: none"> • Basketbal nebo volejbal; • doplňkové sportovní hry dle zájmu: florbal, futsal, nohejbal, badminton, pálkovaná, frisbee.
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní techniku pádů. 	Úpoly.

6.11 Učební osnova předmětu Ekonomika

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.11.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

6.11.1.2 Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání a je zaměřen na fungování tržní ekonomiky, podnikání, pracovně právně právních vztahů, finančních trhů, daňové soustavy, účetnictví, národního hospodářství a EU.

Předmět ekonomika využívá znalosti žáka z předmětu informační a komunikační technologie, kde se žák naučil vést základní firemní korespondenci, zpracování tabulkových procesorů při ekonomických výpočtech a znalostí prezentačních technik při firemním marketingu.

6.11.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- rozuměli obsahu základních pojmů z tržní ekonomiky a byli schopni je správně používat;
- uměli se orientovat v situaci na trhu práce a v pracovně právních vztazích;
- uměli charakterizovat podstatu a cíl podnikání a dokázali a rozlišit právní formy podnikání;
- měli přehled o základních podnikových činnostech;
- byli schopni popsat postup při zřizování živnosti;
- uměli charakterizovat strukturu majetku podniku a jeho zdrojů a vypočítat hodnotu majetku a zdrojů;
- dokázali popsat princip hospodaření podniku a věděli, jak se zjišťuje hospodářský výsledek podniku;
- uměli charakterizovat podstatu mzdy, daní, zdravotního a sociálního pojištění;
- dokázali popsat náležitosti základních účetních dokladů a uměli je vyhotovit.

6.11.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Cílem obsahového okruhu je naučit žáky myslet v ekonomických souvislostech a chovat se racionálně v osobním i profesním životě. Žáci získávají základní přehled o tržním systému, jsou vedeni k porozumění obsahu základních ukazatelů úrovně ekonomiky a úlohy státu v tržní

ekonomice. Obsahový okruh zahrnuje rovněž učivo o právní úpravě podnikání a pracovního poměru.

Žáci se rovněž naučí orientovat v nabídce bankovních a pojistných produktů a provádět ekonomické výpočty (mzda, odpisy, daně aj.).

Při výuce budou ve všech tématech spojovány teoretické vědomosti s reálnými informacemi z podnikové i národní hospodářské praxe. Vyučující upozorní na návaznost a souvislost výuky především se základem společenských věd a s odbornými předměty. Na závěr každého tématu bude zařazeno cvičení k upevnění a rozšíření učiva.

Kromě běžných způsobů hodnocení, jako je zkoušení a testování, je žák hodnocen na základě plnění samostatných úkolů z celkového přístupu žáka k vyučovacím procesu a plnění studijních povinností.

Náměty na exkurze:

- návštěva výrobního podniku;
- návštěva velkoobchodního skladu;
- návštěva finančního úřadu a úřadu práce;
- návštěva bankovního domu.

6.11.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Vzdělávání v předmětu ekonomika směřuje k rozvoji následujících kompetencí:

- žák má přehled o možném uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- má reálnou představu o pracovních a ekonomických podmínkách v oboru;
- zná požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a je schopen srovnávat je se svými předpoklady;
- dokáže získávat a vyhodnocovat informace o pracovních podmínkách;
- umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli na trhu práce;
- má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit;
- zná základní operace při komunikování s bankou, finančním úřadem či zdravotní pojišťovnou.

Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.11.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; vysvětlí zásady daňové evidence; 	Podnikání <ul style="list-style-type: none"> Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích; podnikatelský záměr; zakladatelský rozpočet; povinnosti podnikatele; trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena; zásady daňové evidence.
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; 	Daně <ul style="list-style-type: none"> Státní rozpočet.
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory. 	Finanční vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát provede jednoduchý výpočet daní; vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; vyhotoví a zkontroluje daňový doklad; 	Daně <ul style="list-style-type: none"> Daně a daňová soustava; výpočet daní; přiznání k dani; zdravotní pojištění; sociální pojištění; daňové a účetní doklady.
<ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; vypočítá výsledek hospodaření; vypočítá čistou mzdu. 	Podnikání <ul style="list-style-type: none"> Náklady, výnosy, zisk/ztráta; mzda časová a úkolová a jejich výpočet.
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; 	Finanční vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> Úroková míra, RPSN; pojištění, pojistné produkty; inflace; úvěrové produkty.

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění; 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí tři úrovně managementu; • popíše základní zásady řízení; • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru; 	Management <ul style="list-style-type: none"> • Dělení managementu; • funkce managementu; • plánování, organizování, vedení, kontrolování.
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co je marketingová strategie; • zpracuje jednoduchý průzkum trhu; • na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru. 	Marketing <ul style="list-style-type: none"> • Podstata marketingu; • průzkum trhu; • produkt, cena, distribuce, propagace.

6.12 Učební osnova předmětu Elektrotechnika

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.12.1.1 Obecný cíl předmětu

Výuka elektrotechniky na středních odborných školách má funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Navazuje a rozvíjí fyzikální poznatky získané v průběhu všeobecného vzdělání. Elektrotechnické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování a učí srozumitelné a věcné argumentaci.

6.12.1.2 Charakteristika učiva

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení stejnosměrných i střídavých veličin a vztahů mezi nimi. Důraz je kladen na porozumění principům funkce a parametrům základních elektrických

prvků. Nedílnou součástí výuky je zvládnutí práce s měřicími přístroji a jejich využití k základním elektrotechnickým měřením.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- využívat elektrotechnických vědomostí a dovedností při řešení běžných situací v elektrotechnické praxi;
- aplikovat poznatky a postupy z elektrotechniky v příbuzných odborných předmětech;
- analyzovat a řešit jednoduché problémy včetně diskuse o výsledcích;
- číst s porozuměním jednoduché elektrotechnické texty a schémata, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů (např. pracovních diagramů a schémat zařízení), podrobovat je logickému rozboru;
- naučit se přiměřené přesnosti a preciznosti ve vyjadřování i v ostatních činnostech.

6.12.1.3 Výsledky vzdělávání

Cílem výuky elektrotechniky je, aby po jejím ukončení žák:

- správně používal elektrotechnické pojmy, chápal klíčové mezi veličinami, jednotky, grafy a diagramy;
- rozlišoval fyzikální realitu a fyzikální model, tj. idealizaci jevu;
- uměl řešit jednoduché elektrotechnické problémy a opatřovat si k tomu vhodné informace;
- používal obecné poznatky a zákony k vysvětlení konkrétního fyzikálního jevu;
- dokázal samostatně provádět jednoduchá elektrotechnická měření, uměl zacházet s přístroji, zpracovat a vyhodnocovat získané výsledky;
- uplatňoval elektrotechnické poznatky v odborné praxi i v dalším osobním vzdělávání.

6.12.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka elektrotechniky má být pro žáky zajímavá a má vzbuzovat zájem o techniku obecně. Proto je vhodné doprovázet výklad učiva jednoduchými pokusy, aplikovat moderní prostředky prezentace učiva pomocí dataprojektoru, využívat multimédií a v neposlední řadě vést žáky k aktivnímu hledání relevantních informací na Internetu. Ve třetím ročníku je výuka orientována na praktické aplikace teoretických poznatků při měřeních v laboratoři elektrotechniky.

6.12.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.12.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; • vysvětlí princip a funkci kondenzátoru; • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; • vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam. 	<p>Elektřina a magnetismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče; • elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče; • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní způsoby ochrany před nebezpečným napětím a zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem; • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; • vysvětlí pojem absolutní a relativní chyby měření; • popíše ampérmetr, voltmetr, multimetr, osciloskop; • vysvětlí funkci bočníku a předřadníku; • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; • vysvětlí podstatu diody a tranzistoru, V-A charakteristika; • navrhne zapojení vhodné k ověření Ohmova zákona; • řeší zadané úlohy podle návodu. 	<p>Přístroje, obvody a metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost práce v elektrolaboratoři; • vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem; • průmyslová výroba elektřiny a její distribuce; • chyby měření a jejich eliminace; • princip přístrojů V/A–metr, osciloskop; • rozšíření jejich rozsahu pomocí rezistoru. <p>Laboratorní cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měření elektrických veličin R, C, V, I,; • ověření Ohmova zákona; • měření voltampérových charakteristik vybraných elektrických prvků (např. diody, fotorezistoru a podobně); • praktická zapojení elektro obvodů na laboratorních zařízeních – např. SMC panelech; • pájení v praxi.

6.13 Učební osnova předmětu Hardware

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.13.1.1 Obecný cíl předmětu

Výuka předmětu Hardware na středních odborných školách má funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Navazuje a rozvíjí teoretické znalosti v oblasti stavby a provozu výpočetních systémů a periférií, znalost funkční a technické konstrukce HW a také teoretické znalosti v oblasti oprav těchto systémů, umožňuje získat znalosti o součástech počítačů a jejich periférií. Žáci se naučí vyjadřování v oblasti hardware i v ostatních činnostech.

6.13.1.2 Charakteristika učiva

Těžiště výuky spočívá v osvojení znalostí v oblasti HW počítačových systémů. Důraz je kladen na porozumění principům funkcí a parametrům základních prvků. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- využívat vědomostí a dovedností při řešení běžných situací v praxi skladby nabídky a prodeje počítačového hardware;
- analyzovat a řešit jednoduché problémy včetně diskuse o výsledcích;
- číst s porozuměním články v oblasti počítačových systémů a umět tyto prezentovat a zjednodušit;

6.13.1.3 Výsledky vzdělávání

Cílem výuky předmětu hardware je, aby po jejím ukončení žák:

- správně používal pojmy z oblasti hardware PC, chápal vztahy mezi veličinami, jednotky a diagramy;
- rozlišoval potřeby zákazníků a uměl je vysvětlit, případně zdůvodnit;

- uměl řešit jednoduché technické problémy a uměl si opatřovat k tomu vhodné informace;
- uplatňoval poznatky v odborné praxi i v dalším vzdělávání.

6.13.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka má být pro žáky zajímavá a má vzbuzovat zájem o techniku obecně. Proto je vhodné doprovázet výklad učiva jednoduchými pokusy, aplikovat moderní prostředky infromatického vzdělávání prezentace učiva pomocí dataprojektoru, využívat multimédií a v neposlední řadě orientovat žáky k aktivnímu hledání relevantních informací na Internetu. Ve třetím ročníku je výuka orientována na praktické aplikování teoretických poznatků.

6.13.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Předmět hardware přispívá k získání odborných znalostí a dovedností žáků formou výuky jak na teoretické, tak na praktické úrovni. Praktickou aplikací znalostí získaných v předmětu a v ostatních odborných předmětech, ale i všeobecně vzdělávacích předmětech, připravuje žáky pro budoucí zaměstnání i pro případné další studium a pozitivně tak působí na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. V rámci úkolů plněných v tomto předmětu jsou žáci vedeni ke správné komunikaci, k samostatné a kritické práci s informacemi včetně cizojazyčných textů, k používání odborné terminologie a k vyjadřování adekvátnímu situaci. Naučí se prezentovat své dovednosti a výsledky práce na veřejnosti, přijímat oprávněnou kritiku i obhajovat svůj vlastní názor.

Realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.13.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Získá přehled o historii výpočetních pomůcek; • seznámí se s prvními stroji na zpracování informací; • aplikuje znalosti z matematiky o číselných soustavách; • pochopí činnost číslicového počítače; • seznámí se s koncepcemi počítačů; • umí vysvětlit rozdíl mezi Von Neumann a Harvard koncepcí; • dokáže vysvětlit funkci jednotlivých částí počítače; • pochopí princip fungování mikroprocesoru; • seznámí se s registry a vnitřní strukturou mikroprocesoru; • porozumí činnosti operační paměti; • pochopí princip ukládání dat na magnetické a optické medium; • zná principy tvorby obrazu; • porozumí fungování tiskáren; • zná porty počítače pro komunikaci s okolím; • získá přehled o nasazení jednočipových mikropočítačů v aplikacích; • zná vnitřní strukturu jednočipových mikropočítačů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dvojková a šestnáctková číselná soustava; • historie a generace počítačů; • blokové schéma počítače PC; • popis periferních zařízení; • sběrnice; • mikroprocesor – historie, vývoj; • mikroprocesor – vnitřní struktura; • aritmeticko-logická jednotka; • základní deska, čip-set, BIOS; • paměť ROM; • paměť RWM; • skříně počítačů; • chlazení; • napájecí zdroj – princip spínaného zdroje; • zdroj AT, ATX; • záložní zdroj UPS; • klávesnice, myš; • uložště; • optické mechaniky; • tiskárny, 3D tiskárny; • skener, plotter; • monitor CRT, LCD, plazma, OLED, e-papír; • grafická karta, tvorba obrazu; • akcelerátory; • multimédia; • porty, komunikace s okolím; • rádiový přenos dat; • satelitní přenos dat; • jednočipové mikropočítače;
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce; • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; • definuje základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji 	<ul style="list-style-type: none"> • řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti; • pracovněprávní problematika BOZP ; • bezpečnost technických zařízení;

<p>a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování;</p> <ul style="list-style-type: none"> • při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; • vyjmenuje příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti; • popíše povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu předpisy a pracovními postupy; 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní komponenty počítače a jejich vlastnosti; • porovná komponenty nebo počítačové sestavy podle jejich parametrů; • navrhne počítač podle požadovaných parametrů; • provede diagnostiku; 	<ul style="list-style-type: none"> • základní deska (sběrnice, chipset, BIOS, aj.), CPU, RAM, grafické rozhraní, záznamová zařízení a média (SSD, SSHD HDD, DVD, CACHE), komunikační rozhraní, napájecí zdroj, chlazení počítače aj.; • princip činnosti, parametry, charakteristika použití jednotlivých části počítače;
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje a klasifikuje síťové prvky; • posoudí vhodnost použití síťových prvků; • rozpozná základní periferní zařízení počítače, jejich vlastnosti; • porovná periferní zařízení podle jejich parametrů; • vybere, připojí, nainstaluje periferní zařízení vhodných parametrů; • zajistí provoz a odstraní drobné závady periferních zařízení; • pojmenuje rizika HW zařízení; 	<ul style="list-style-type: none"> • switch, router, síťová karta, modem aj.; • vstupní a výstupní periferní zařízení, jejich rozdělení, princip činnosti, parametry, charakteristika použití, komunikační rozhraní;
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí principy činností HW prostředků pro nastavení kybernetické bezpečnosti; • uvede příklady použití. 	<ul style="list-style-type: none"> • technické prostředky pro nastavení kybernetické bezpečnosti;
<p>4. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatná prezentace z oblasti HW; • samostatná příprava k maturitním zkouškám. 	<ul style="list-style-type: none"> • zopakování látky z 1. a 2. ročníku; • prezentace z jednotlivých oblastí HW.

6.14 Učební osnova předmětu Informační a komunikační technologie

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64
Platnost:	Od 1. září 2025

6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.14.1.1 Obecný cíl předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

6.14.1.2 Charakteristika učiva

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

6.14.1.3 Výsledky vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;

- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo infromatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje infromatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S infromatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

6.14.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je nezbytně nutně realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám a k zajištění zpětné vazby od žáků je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí. Praktická výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kdy každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úkolech.

Základním ověřováním dovedností jsou písemně zpracovávané dokumenty hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení.

6.14.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Předmět informační a komunikační technologie přispívá nejen k získání odborných znalostí a dovedností žáků, ale má i pozitivně působit na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. Žáci se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Kromě praktických dovedností jsou žáci cvičeni ve svých verbálních projevech, jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků.

6.14.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; • odhaluje chyby v datech; • porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu;	Data, informace a modelování <ul style="list-style-type: none"> • Data a informace, interpretace dat; • informace a množství informace v datech; • chyby v datech a kontrola dat; • kódování informací a dat; • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video);

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence; 	<ul style="list-style-type: none"> • zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; • statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; • strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.
<ul style="list-style-type: none"> • na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; • rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; • navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nevhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; • vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; • testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; • spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě; 	<p>Tvorba, testování a provoz softwaru</p> <p>Požadavky a analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; • analýza a dekompozice (rozložení) problému. <p>Tvorba a vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); • návrh algoritmů a datových struktur; • zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); • využívání hotových komponent. <p>Testování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; • způsoby a druhy testování softwaru; • spotřeba výpočetních a jiných zdrojů. <p>Běh a provoz</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verze programu, instalace a aktualizace programu; • hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; • nápověda a licence programu.
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Účel a charakteristika informačního systému nebo služby; • veřejné nebo oborové informační systémy a služby;

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; • identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; • navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny; 	<ul style="list-style-type: none"> • uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); • uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; • datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; • definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; • zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); • vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); • hromadné zpracování dat, export a import.
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; • rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; • popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; • rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; • na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; • porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; • rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; 	<p>Digitální technologie Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; • současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; • připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; • souborový systém a paměťová úložiště; • operační systémy; • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); • zařízení s vestavěnými systémy. <p>Počítačové sítě a síťové služby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; • typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí;

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovací systémů; 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; • cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; • webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména. <p>Bezpečnost v digitálním prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; • sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
--	--

6.15 Učební osnova předmětu Operační systémy

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.15.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu operační systémy je naučit žáky pokročilemu užití operačních systémů tak, aby byli schopni v případné praxi administrovat OS Windows a OS Linux na úrovni správců počítačových systémů. Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi, administrátorskými aplikacemi a nástroji pro nastavením OS, promyšleně řešit problémy

spojené se správou systému a vhodným způsobem využívat prostředí Internetu k získávání informací, které jim napomohou k řešení dílčích problémů.

6.15.1.2 Charakteristika učiva

Žáci porozumí principům architektury operačních systémů, naučí se používat administrační software a užití a využívat pokročilých možností nastavení operačních systémů. Budou schopni samostatně instalovat, konfigurovat a spravovat operační systémy.

6.15.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- sledovali vývoj výpočetní techniky a operačních systémů;
- uměli vyhledávat, třídit a vyhodnocovat informace z různých zdrojů, které jim napomohou v řešení problémů spojených s administrací OS;
- uměli se orientovat v oblasti licenční politiky a jejich možnostech na poli operačních systémů;
- dbali o věcné a přesné vyjadřování, dokázali správně užívat odbornou terminologii;
- dokázali pracovat samostatně i v týmu, vážili si práce druhých a přijímali jejich hodnocení;
- byli schopni vybrat, instalovat, konfigurovat i aktualizovat OS software podle potřeb uživatele;
- zvládli základní i pokročilé funkce operačních systémů;
- používali a konfigurovali aplikace pro správu.

6.15.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných praktických cvičeních. Část výuky je nezbytně nutné realizovat teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám. K zajištění zpětné vazby od žáků je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí, mimo jiné i s využitím prostředků moderního elektronického vzdělávání.

6.15.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce programového vybavení se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

Člověk a životní prostředí

Výuka předmětu programové vybavení vede žáky k ekologickému chování při používání prostředků informačních a komunikačních technologií, k uvědomování si toho, že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Člověk a svět práce

K tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu programové vybavení. Žáci se učí pracovat s informacemi a uvědomují si, že informace je zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Dosažené znalosti a dovednosti z programového vybavení pomáhají dotvářet profesní profil jedince a jsou zárukou kvalitního uplatnění ve společnosti.

Realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.15.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
	Zaměření: Správa operačního systému
<ul style="list-style-type: none"> • Volí operační systém a vhodnou licenci; • nainstaluje operační systém; • nakonfiguruje operační systém pro použití periferních zařízení; • nastaví účty uživatelů a skupin a jejich oprávnění; • připojí a nakonfiguruje počítač v rámci počítačové sítě; • připojí počítač k internetu; • rozlišuje mezi používanými OS a zvolí vhodný OS s ohledem na jeho nasazení; • zálohuje OS a data; • zaktualizuje OS; • řeší samostatně nebo v týmu projekty menšího rozsahu; • je schopen prezentovat výsledky své práce před spolužáky; • hledá nové informace v různých informačních zdrojích, používá při řešení samostatných úkolů manuály a Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instalace, konfigurace a správa operačního systému; • volba vhodného operačního systému a jeho licence; • konfigurace OS (nastavení uživatelských účtů, přizpůsobení uživateli a požadavkům organizace, konfigurace přístupu ke službám OS, konfigurace přístupu k datům); • skriptování v OS; • zaměření se na Linux / Windows; • jádro operačního systému; • souborové systémy OS a přístupová oprávnění; • znalost systémových procesů; • příkazová řádka OS a porovnání práce oproti GUI; • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany před zničením; • uživatelské profily; • restrikce uživatelských účtů.
3. ročník	
	Zaměření: Rozšířené vlastnosti OS
<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečí počítače proti zneužití; • zajistí integritu, důvěrnost a bezpečnost dat v OS; • rozezná druhy škodlivého SW a aplikuje antivirus s pravidelnou aktualizací; • definuje funkci a význam jednotlivých síťových služeb; • zaktivuje a nakonfiguruje síťové služby na osobním počítači; • vysvětlí principy činností SW prostředků pro nastavení kybernetické bezpečnosti; • uvede příklady použití. • rozlišuje typy cloudových služeb a jejich možné použití; • zná typy autentizace, autorizace a auditing v OS; 	<ul style="list-style-type: none"> • Operační systémy; • druhy, systémové požadavky, vlastnosti, použití, aktualizace; • zabezpečení a ochrana systému a dat proti škodlivému SW; • nebezpečí v kyberprostoru; • digitální identita a digitální stopa, digitální podpis; • práce s certifikáty, přístup aplikací k zařízením, šifrování; • konfigurace síťových služeb operačního systému; • DHCP, DNS, FTP, HTTP, file server, SQL server, SMTP server aj.; • konfigurace síťových rozhraní; • dohledové systémy pomocí protokolů SNMP; • vzdálená podpora klientů;

<ul style="list-style-type: none"> • umí najít problémy v OS, zná metody diagnostiky a techniky jak je odstranit. 	<ul style="list-style-type: none"> • podpora virtualizace instalace a údržba; • cluster a jeho použití – obecné vlastnosti systémů založených na cluster technologiích; • práce s logy zpráv v OS systémech.
--	---

6.16 Učební osnova předmětu Počítačová grafika

Název školy:

Střední škola průmyslová a umělecká, Opava,
příspěvková organizace

Obor vzdělání:

18–20–M/01 Informační technologie

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 192

Platnost:

Od 1. září 2025

6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.16.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu počítačová grafika je předat studentům teoretické znalosti, praktické dovednosti a zkušenosti při tvorbě grafických prezentací a návrhů pomocí specializovaných programů a digitální techniky. Absolvováním jednotlivých ročníků se žák naučí provádět úpravy fotografií, tvořit vektorové prvky (loga, nápisy) a dle estetických zásad, dle typografických pravidel připravovat podklady pro výrobu tiskovin (letáků, pozvánek, vizitek, publikací apod.) nebo pro elektronické publikování (www stránky). Dále zvládne vytvořit základní 2D výkresovou technickou dokumentaci, je schopen vytvořit složitější 3D model reálného objektu a zpracovat jeho animaci.

6.16.1.2 Charakteristika učiva

Žáci porozumí principům tvorby počítačové grafiky, naučí se používat grafické editory a dokážou pro konkrétní úkol vhodně zvolit nejvhodnější z nich. V průběhu tří ročníku studia jsou pro ně připraveny tyto oblasti počítačové grafiky.

V 1. ročníku získají studenti znalosti a dovednosti z oblasti práce s digitální fotografií, rastrovou a vektorovou grafikou, DTP – pokročilé práci s textem, digitalizací a skenováním a elektronickým publikováním.

Žáci 2. ročníku následně pokračují počítačovou grafikou v oblasti CAD programů, kde se seznamují s prostředím programu, ve kterém v první etapě tvoří ve 2D (v rovině) a následně získávají zkušenosti s 3D prostorovým kreslením.

Náplní 3. ročníku počítačové grafiky je tvorba vizualizací, animací a renderování statických scén ve 3D modeláři.

6.16.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- měli přehled o grafických programech, formátech souborů, barvách apod.;
- uměli připravit vlastní fotografie pro různé způsoby užití;
- uměli získat data z digitálního fotoaparátu a skeneru;
- digitální data upravit;
- dokázali vytvářet, kreslit, transformovat vektorové objekty a pracovat s jejich vlastnostmi;
- zvládli systematicky zpracovat návrh reklamního textu;
- dokázali aplikovat zásady grafického designu – kompozice, typografie;
- zvládli kombinovat vektorovou a rastrovou grafiku a text;
- uměli připravit podklady pro tiskový nebo elektronický výstup;
- dokázali navrhnout grafiku pro jednoduché www stránky;
- dokázali připravit a předvést prezentaci;
- zvládli nakreslit 2D technický výkres;
- uměli nakreslit libovolný reálný 3D objekt;
- zvládli animaci 3D objektů.

6.16.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti, dovednosti a tvůrčí invenci v samostatných praktických cvičeních. Část výuky je nezbytně nutné realizovat teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám.

6.16.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Důležitou roli při hodnocení žáků sehrávají praktické projekty. Ve 2. ročníku jde rozsahem o menší projekty v rámci jednoho čtvrtletí, případně pololetí, ve 3. ročníku všichni žáci vypracují vlastní závěrečný studijní projekt. Podle charakteru projektu je hodnocena jeho praktická realizace, úroveň projektové dokumentace a veřejné obhajoby. Při klasifikaci bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Realizace průřezových témat

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce programového vybavení se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

Člověk a životní prostředí

Výuka předmětu programové vybavení vede žáky k ekologickému chování při používání prostředků informačních a komunikačních technologií, k uvědomování si toho, že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Člověk a svět práce

K tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu programové vybavení. Žáci se učí pracovat s informacemi a uvědomují si, že informace je zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Dosažené znalosti a dovednosti z programového vybavení pomáhají dotvářet profesní profil jedince a jsou zárukou kvalitního uplatnění ve společnosti.

6.16.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
	Úvod do počítačové grafiky
<ul style="list-style-type: none"> Ovládá základní pojmy z počítačové grafiky; rozlišuje grafické formáty, jejich vlastnosti a použití; volí vhodné grafické formáty s ohledem na použití a další zpracování; získá přehled o digitální technice; 	<ul style="list-style-type: none"> Grafický software; technické a programové vybavení grafických stanic; základní pojmy grafiky; grafické formáty; barevné modely; digitalizace; skenování.
	Bitmapová grafika
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří a upraví rastrovou a vektorovou grafiku; vytváří grafické návrhy; ovládá složitější úpravy obrazu; dokáže vytvořit a upravovat 2D animované obrázky; 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika programů pro rastrovou grafiku; prostředí programu a ovládání bitmapového editoru; nástroje pro úpravu obrazu; manipulace s objekty; masky a speciální efekty; filtry; retušování fotek; práce s barvami a výplněmi; tvorba fotomontáží; vytvoření 2D animované grafiky; zpracování obrazových předloh; tisk a prezentace grafiky.
	Vektorová grafika
<ul style="list-style-type: none"> chápe rozdíly tvorby vektorové grafiky oproti rastrové grafice; vytváří, kreslí, transformuje vektorové objekty a pracuje s jejich vlastnostmi; 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika programů pro vektorovou grafiku; prostředí a ovládání programu pro vektorovou grafiku; vytvoření základních grafických objektů; změny vlastností objektů, transformace; práce s křivkami; grafická písma a práce s textem; vrstvy a styly; vektorizace rastrových předloh; kreslení dle předlohy.
	Digitalní fotografie
<ul style="list-style-type: none"> zná základní obecné zásady pro tvorbu fotografií; chápe proces vzniku obrazu; 	<ul style="list-style-type: none"> Hlavní části fotoaparátu; expozice; pravidla kompozice umělecké fotografie;

<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdíly v jednotlivých režimech expozice a scén. 	<ul style="list-style-type: none"> • formáty dat včetně RAW.
2. ročník	
	CAD – 2D konstrukce
<ul style="list-style-type: none"> • Zná podstatu CAD programů a jejich obecné rysy; • uplatňuje principy přesného kreslení; • ovládá koordinaci pohybů vedoucí k rychlé práci; • vytvoří základní výkresovou dokumentaci s využitím CAD programu; 	<ul style="list-style-type: none"> • CAD programy a jejich význam; • základy 2D kreslení; • zadávání souřadnic v rovině; • kreslicí příkazy; • práce s hladinami; • práce se soubory; • editační příkazy; • zobrazovací a nastavovací příkazy; • šrafování; • kótování; • práce s textem; • bloky; • zpracování výkresové dokumentace.
	Inventor – 3D konstrukce
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve 3D pracovním prostoru; • ovládá práci s křivkou a plochou v prostoru; • umí použít základní 3D tělesa; • ovládá pracovní prvky 3D modifikací; • vymodeluje konkrétní objekt; • je schopen vytvořit spolu s dalšími objekty komplexní celek; • ovládá tvorbu výkresů modelu objektu i komplexního celku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Metody konstruování; • pohled na model; • způsoby zobrazení objektů; • rovinné příkazy v prostoru; • generovaná tělesa, úpravy stěn a hran; • materiály; • zpracování výkresové dokumentace.
3. ročník	
	Vizualizace ve 3D modeláři
<ul style="list-style-type: none"> • Zná a aktivně využívá principy tvorby 3D grafiky; • orientuje se ve formátech 3D grafiky; • umí využít přenositelnost mezi jednotlivými programy; • dokáže vytvořit statickou kompozici; • zvládne vytvořit animaci soustavy objektů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do programu; • pracovní prostřední modeláře; • rozdíly tvorby oproti CAD programu; • práce s křivkou; • základní a pokročilé geometrické tvary; • práce s modifikátory; • polygonální modelování; • Mash editor; • editor materiálů; • samostatný projekt – návrh interiéru; • animace objektů – klíčování snímků; • vytváření efektů (oheň, výbuch); • animace po dráze; • prostorové deformace; • samostatný projekt – animace.

6.17 Učební osnova předmětu Programování počítačů

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	288
Platnost:	Od 1. září 2025

6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.17.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem je naučit žáka vytvářet algoritmy a pomocí programovacího jazyka zapsat zdrojový kód programu. Žák porozumí vlastnostem algoritmů a základním pojmům strukturovaného a objektově orientovaného programování, dále se naučí používat zápis algoritmu, datové typy, řídicí struktury programu a jednoduché objekty. Podstatnou část vzdělávání v programování a vývoji aplikací představuje samostatná tvorba jednoduchých aplikací.

6.17.1.2 Charakteristika učiva

V návaznosti na dosavadní znalosti z oblasti informačních technologií budou žáci uvedeni do problematiky programování počítačů: poznají základní pojmy související s programováním, naučí se řešit jednoduché algoritmické úlohy včetně návrhů vývojových diagramů, psát, ladit a překládat programy ve vybraném programovacím jazyce pomocí nástrojů integrovaného vývojového prostředí. S využitím principů strukturovaného a objektového programování budou schopni získané znalosti a dovednosti prakticky aplikovat při tvorbě samostatných programů a vlastní hotové programy prezentovat.

6.17.1.3 Výsledky vzdělávání:

Absolvent předmětu programování počítačů bude:

- znát základní pojmy z oblasti programování, vlastnosti algoritmu;
- umět algoritmizovat jednoduché úlohy a zapisovat algoritmy pomocí vývojových diagramů;
- schopen systematicky přistupovat k tvorbě programů a využívat běžné programátorské postupy a nástroje;
- ovládat integrované vývojové prostředí a efektivně v něm pracovat;
- detailně se orientovat ve struktuře zdrojového kódu daného programovacího jazyka;

- umět deklarovat konstanty i proměnné, správně je využívat v programu;
- rozlišovat základní datové typy a vhodně je aplikovat při řešení různých úloh;
- zvládat programování vstupů a výstupů (včetně formátování);
- schopen syntakticky správně zapsat řídicí struktury programu;
- orientovat se v problematice matematických i logických výrazů a operátorů;
- znát zásady strukturovaného i objektového programování;
- umět vytvářet podprogramy a využívat vestavěných funkcí;
- vědět, k čemu slouží některé programové knihovny;
- schopen použít složitější datové struktury;
- umět ošetřit některé chybové stavy programu;
- samostatně programovat úlohy podle zadání;
- získá potřebu dále se vzdělávat a využívat nové prostředky a aplikace.

6.17.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu obsahuje teoretickou část, v níž jsou žákům podány potřebné informace ke zvládnutí daného tématu. Žáci jsou rozděleni do skupin. Každý žák má k dispozici svůj počítač. Ke každému tématu jsou zařazovány ověřovací praktické úkoly, které budou všichni žáci řešit souběžně. Znalost některých témat je ověřována ústním či písemným zkoušením. Klasifikace vychází nejen z výsledků zkoušení žáka, ale bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva. Hodnocení bude mít motivační charakter, žáci budou vedeni tak, aby cítili potřebu vzdělávat se s ohledem na využitelnost získaných znalostí a dovedností v dalším studiu i v praktickém životě.

6.17.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- sledovali vývoj výpočetní techniky a informačních technologií;
- volili vhodné technické a programové prostředky vzhledem k zadanému použití;
- pochopili fungování počítačových programů s vědomím vazeb na operační systém i hardware;
- samostatně pracovali s informacemi a komunikačními prostředky;
- rychle se orientovali v odborné problematice;
- uměli jednat s lidmi, diskutovali, hledali kompromisy, byli tolerantní a zodpovědní;

- dokázali se adaptovat na změny;
- dodržovali bezpečnost práce;
- využívali světový jazyk.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Při některých samostatných pracích budou vedeni ke komunikaci se zákazníkem, kterého bude v tomto případě suplovat učitel. Minimálně při jedné samostatné práci bude kladen důraz na týmovou spolupráci. Žák si tak lépe uvědomí nutnost rozumných kompromisů v demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické a duševní. Opakovaně jsou motivováni k ochraně svého zdraví a zdraví svých spoluobčanů.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k nutnosti celoživotního vzdělávání a využívání nových poznatků, dobrému zvládnutí verbální komunikace a písemného projevu. Uvědomují si, že obzvláště u profesí, které jsou postaveny na znalostech ICT (programátor, grafik, tvůrce webových stránek atd.) musí neustále aktivně vyhledávat a osvojovat si nové trendy i znalosti, které jim pomohou při úspěšném uplatnění na trhu práce.

6.17.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
	Úvod
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolužáků; • zná význam a základní cíle výuky předmětu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla práce na učebně VT, bezpečnost práce; • obsah a význam předmětu; • přehled učiva prvního ročníku.

	Úvod do programování
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vysvětlit pojmy počítačový program a algoritmus; • vytvoří si základní přehled o vývoji programování; • chápe princip zpracování počítačového programu a překladač zdrojového kódu do strojově čitelné podoby; • má představu o vývojovém procesu tvorby počítačového programu; • kreslí algoritmus značkami vývojového diagramu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy z programování, historie; • programovací jazyky; • etapy tvorby programu; • algoritmus; • vývojové diagramy.
	Základy programování
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří, překládá, opravuje a ladí zdrojový kód v IDE programovacího jazyka; používá debugger; • vhodně deklaruje konstanty a proměnné; • používá ve svých programech standardní uživatelský vstup a výstup; • ovládá příkazy přiřazení hodnoty proměnné, větvení programu a opakování v programovacím jazyce; • dovede vyhodnotit číselné výrazy se základními matematickými operátory; • sestavuje logické výrazy a správně vyhodnocuje jejich výslednou hodnotu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrované vývojové prostředí jazyka; • struktura programů; • práce s daty, konstanty, proměnné; • číselné datové typy; • standardní vstupní a výstupní operace; • operace s čísly; • logické výrazy; • příkazy jazyka; • znaky, tabulka znakových kódů.
	Úvod do strukturovaného programování
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vysvětlit zásady strukturovaného programování (sekvence, interakce, selekce); • využívá principy strukturovaného programování v praxi; člení zdrojový kód do menších celků, podprogramů; • zobecňuje funkčnost podprogramů, využívá co nejhojněji parametry a lokální proměnné. 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy strukturovaného programování; • funkce, tvorba vlastních funkcí; • globální a lokální deklarace proměnných; • volání funkcí; • parametry funkcí.
2. ročník	
	Strukturované programování
<ul style="list-style-type: none"> • Je schopen použít složitější datové struktury včetně textových souborů; • ovládá techniku vymezování operační paměti za běhu programu; • umí použít strukturovaný typ pole jako parametr funkce; • chápe způsob uložení řetězce znaků v operační paměti; • ve svých programech používá řetězce znaků včetně operací s nimi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Strukturované datové typy, pole včetně dvourozměrného; • hledání extrémních hodnot v poli; • datové soubory textové, operace se soubory; • dynamické přidělování paměti; • vztah statických a dynamických polí; • pole jako parametr funkce; • řetězec jako speciální typ strukturovaného typu pole;

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zpracování speciálního typu textových souborů, csv soubory; • k uložení dat v operační paměti je schopen používat pokročilé datové struktury včetně spojového seznamu. 	<ul style="list-style-type: none"> • funkce pro práci s řetězci; • statická a dynamická pole řetězců; • datový typ struktura; • datový typ unie; výčtový datový typ; • seznam struktur (spojový seznam).
3. ročník	
	Objektově orientované programování
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojmem třída, objekt a zná jejich základní vlastnosti; • vytvoří vlastní třídu a použije objekty vytvořené dle jejího vzoru; • chápe význam konstruktoru a destrukturu a ve svých aplikacích je používá; umí vytvořit kopírovací konstruktor; • uvědomuje si rozdíl pojmů přetěžování a překrývání funkcí; • aktivně využívá přetěžování funkcí, zejména konstruktorů; • umí přetížít operátory inkrementace, dekrementace, operátor plus a operátor přiřazení; • v praktickém příkladu použije jednoduchou dědičnost včetně virtuálních metod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy objektově orientovaného programování; • třídy a objekty; deklarace třídy; definice objektu; • konstrukce třídy; • konstruktory a destruktory; • implementace metod třídy; • přetěžování funkcí; • přetížení operátorů; • polymorfismus; • jednoduchá dědičnost; • virtuální metody; • výjimky a zpracování chyb.
4. ročník	
	Pokročilé OOP a vizuální programování
<ul style="list-style-type: none"> • Zná význam abstraktní datové třídy a umí ji vytvořit; • na jednoduchých příkladech umí prezentovat použití přátelských funkcí a přátelských tříd; • chápe význam datových proudů v moderním programování; • uvědomuje si nutnost zpracování co možná největšího počtu chybových stavů; • tvoří aplikace ve vizuálním integrovaném vývojovém prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícenásobná dědičnost; • abstraktní datové třídy; • pokročilá dědičnost; • přátelské funkce, přátelské třídy; • datové proudy; • šablony; • práce ve vizuálním integrovaném vývojovém prostředí; • souhrnné opakování a prohloubení učiva.

6.18 Učební osnova předmětu Praktická cvičení

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.18.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.18.1.1 Obecný cíl předmětu

Hlavním cílem vzdělávání v předmětu praktická cvičení je prohloubit teoretické znalosti a praktické dovednosti žáků, které získali v dalších odborných předmětech a využít je při řešení samostatných projektů zaměřených buď na oblast vývoje aplikací, nebo administrace počítačových sítí. V rámci výuky předmětu vypracují žáci pod vedením učitelů závěrečný studijní projekt na zadané téma a představí ho během veřejné obhajoby. Součástí předmětu je i příprava na praktickou maturitní zkoušku.

6.18.1.2 Charakteristika učiva

Žáci jsou podle svého odborného zájmu rozděleni do dvou skupin.

První skupina žáků, zaměřená na oblast vývoje aplikací, se během 3. ročníku věnuje hlouběji i ve větší šíři tématům, která byla probírána v rámci předmětů programování, programové vybavení a počítačová grafika. Naučí se řešit základní i pokročilé programátorské úlohy v alternativním programovacím jazyce s využitím moderního vývojového prostředí. Pod vedením učitele i samostatně řeší žáci praktické příklady z oblasti graficky orientovaných aplikací a vytvářejí programy pracující s různými zdroji dat.

Druhá skupina žáků, zaměřená na oblast administrace a konfigurace počítačových sítí, se věnuje během 3. ročníku tématům probíraných v předmětu počítačové sítě a operační systémy se zaměřením na administraci pokročilých síťových služeb.

Ve 4. ročníku se obě skupiny žáků věnují řešení závěrečného studijního projektu podle zadaného tématu. Nedílnou součástí projektu je zpracování projektové dokumentace; žáci budou seznámeni se zásadami tvorby rozsáhlejších odborných textů a naučí se používat vhodný

typografický programový prostředek. Při přípravě dokumentace i prezentace pro veřejnou obhajobu uplatní kompetence získané jak v odborných předmětech, tak ve všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk, anglický jazyk).

Součástí učiva předmětu bude rovněž příprava žáků na praktickou maturitní zkoušku, zejména v podobě řešení komplexních praktických úloh z oblasti programování a počítačových sítí.

6.18.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- sledovali vývoj výpočetní techniky a informačních technologií a dokázali využívat inovativních postupů ve své praxi;
- uměli vyhledávat, třídit a s potřebným kritickým odstupem vyhodnocovat informace z různých zdrojů;
- volili technické a programové prostředky adekvátní k určenému použití a v souladu s platnými právními normami;
- znali možná bezpečnostní rizika související s používáním informačních a komunikačních technologií a byli připraveni jim čelit;
- dbali o věcné a přesné vyjadřování, dokázali správně užívat odbornou terminologii;
- aplikovali získané znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů;
- dokázali pracovat samostatně i v týmu, vážili si práce druhých a přijímali jejich hodnocení;
- byli schopni analyzovat praktické úlohy a promyšleně je řešit ve formě komplexních projektů;
- se uměli orientovat v odborných textech i manuálech a byli připraveni sami podobné dokumenty vytvářet pomocí vhodných programových prostředků;
- znali zásady tvorby počítačových prezentací a dokázali si připravit podpůrnou prezentaci pro své vlastní veřejné vystoupení.

6.18.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je založena v převážné míře na řešení praktických úloh, které vycházejí ze znalostí a dovedností žáků nabytých v jiných odborných předmětech. Žáci jsou vedeni k samostatnosti při získávání nezbytných nových informací a učitel vystupuje nejčastěji v roli odborného konzultanta. Při výuce jsou proto maximálně využívány moderní informační prostředky, především internet.

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin podle zvoleného odborného zaměření. Každý žák má k dispozici své pracoviště s technickým vybavením nezbytným pro splnění úkolů. V závislosti na složitosti zadaných úloh se samostatná práce kombinuje s prací týmovou.

Klíčovou rolí při hodnocení žáků sehrávají praktické projekty. Zatímco ve 3. ročníku jde o rozsahem menší projekty v rámci jednoho čtvrtletí, případně pololetí, ve 4. ročníku všichni žáci vypracují vlastní závěrečný studijní projekt. Podle charakteru projektu je hodnocena jeho praktická realizace, úroveň projektové dokumentace a veřejné obhajoby. Do hodnocení některých dílčích projektů jsou zapojeni také žáci a pro zvýšení motivace je využito zdravé soutěživosti. Při klasifikaci bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

6.18.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

Předmět praktická cvičení přispívá k prohloubení odborných znalostí a dovedností žáků formou komplexních úloh a samostatných projektů. Praktickou aplikací kompetencí získaných v ostatních odborných, ale i všeobecně vzdělávacích předmětech připravuje žáky pro budoucí zaměstnání i pro případné další studium a pozitivně tak působí na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. V rámci úkolů plněných v tomto předmětu jsou žáci vedeni ke správné komunikaci, k samostatné a kritické práci s informacemi včetně cizojazyčných textů, k používání odborné terminologie a k vyjadřování adekvátnímu situaci. Naučí se prezentovat své dovednosti a výsledky práce na veřejnosti, přijímat oprávněnou kritiku i obhajovat svůj vlastní názor.

Realizace průřezových témat

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce Praktických cvičení se naučí správnému využívání moderních

komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

Člověk a životní prostředí

Výuka předmětu praktická cvičení vede žáky k ekologickému chování při používání prostředků informačních a komunikačních technologií, k uvědomování si toho, že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Člověk a svět práce

Projekty, které řeší žáci v rámci předmětu Praktická cvičení, modelují úlohy a problémy z praxe. Žáci mohou své přístupy konfrontovat s již existujícími a v praxi fungujícími řešeními, případně v rámci odborné praxe je konzultovat s odborníky. Získané zkušenosti tak pomáhají dotvářet profesní profil jedince a jsou zárukou jeho kvalitního uplatnění ve společnosti.

6.18.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
3. ročník	
	Zaměření: Vývoj aplikací
<ul style="list-style-type: none"> • Zná principy programování a dokáže je aplikovat v praxi; • umí používat možnosti moderních vývojových prostředí; • dokáže otevírat a zpracovávat datové soubory ve vlastních programech; • je schopen zvolit a využít vhodný datový formát ve své aplikaci; • používá k vývoji pokročilých aplikací externí knihovny a frameworky; • umí naprogramovat grafickou aplikaci; • vyvíjí internetové databázové aplikace; • řeší samostatně nebo v týmu projekty menšího rozsahu; • je schopen prezentovat výsledky své práce před spolužáky; • hledá nové informace v různých informačních zdrojích, používá 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy programování v alternativním programovacím jazyce a vývojovém prostředí; • datové typy, struktury a formáty; • využití datových souborů v aplikacích; • samostatný projekt – vlastní aplikace s využitím datových souborů; • využití externích knihoven a frameworků k tvorbě aplikací s grafickým uživatelským rozhraním; • vývoj graficky orientovaných aplikací; • samostatný projekt – vlastní grafická (multimediální) aplikace; • vývoj síťových (internetových) aplikací s podporou databází; • týmový projekt – internetová databázová aplikace.

při řešení samostatných úkolů manuály a internet;	
	Zaměření: Administrace sítě
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen sestavit prvky lokální počítačové sítě; • zná a umí sestavit pasivní část počítačové sítě; • umí nastavit přidělování rozsahu IP adresy jak staticky tak dynamicky; • je schopen nastavit základní firewall pro připojení do Internetu; • nastaví přesměrování služeb do lokální počítačové sítě; • umí nainstalovat a administrovat web, databázový a poštovní server; • rozlišuje aktivní prvky podle jejich základních funkcí; • umí instalovat a administrovat bezdrátová zařízení; • implementuje směrování paketů v počítačových sítích; • diagnostikuje základní problémy v počítačových sítích a umí je odstranit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování prvků počítačové sítě a jejich použití; • instalace a administrace síťových daemonů DNS, DHCP; • instalace a konfigurace http serveru; • routování a fitrování paketů; • konfigurace bezdrátových technologií; • sestavení pasivní části počítačových sítí, kabeláž, optické kabely, koaxiální kabely; • diagnostika sítí – tcpdump, arp, nmap; • oprava jednoduchých poruch v počítačových sítích.
4. ročník	
	Závěrečná studijní práce
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší samostatně nebo v týmu rozsáhlejší projekt; • umí dekomponovat složitější problém na dílčí úlohy a navrhnout postup řešení; • konzultuje projekt s odborníkem a konfrontuje své postupy s obdobnými řešenými úlohami; • vyhledává informace v různých informačních zdrojích a kriticky je vyhodnocuje; • ovládá zásady tvorby odborného textu; • vytváří odborný text v pokročilém typografickém prostředí; • je schopen veřejně s podporou vlastní prezentace obhájit svou práci; 	<ul style="list-style-type: none"> • Volba a zadání závěrečné studijní práce; • dekompozice zadané úlohy a návrh postupu řešení; • praktická realizace projektu; • zásady tvorby odborného textu; • pokročilé programové prostředky pro typografickou práci; • vypracování projektové dokumentace; • příprava prezentace projektu; • veřejná obhajoba projektu.
	Opakování a příprava k praktické maturitní zkoušce
<ul style="list-style-type: none"> • řeší samostatně komplexní úlohy z programování a administrace počítačových sítí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení komplexních úloh z programování a administrace počítačových sítí.

6.19 Učební osnova předmětu Praxe

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.19.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu praxe je praktická příprava žáků pro vykonávání profese v oboru ICT. Přispívá k rozvoji správných postupů při montáži a opravách techniky, dodržování BOZP, ke zdokonalení manuální zručnosti a též k rozvíjení sociálních a komunikačních vazeb mezi žákem a pracovníků ve firmách. V neposlední řadě rozvíjí kreativní myšlení při řešení nestandardních situací.

6.19.1.2 Charakteristika učiva

Praxe se uskutečňuje ve čtvrtém ročníku a to formou jednodenního pobytu v externích firmách v souladu s platnými právními předpisy. Umožňuje prověření teoretických poznatků v praxi.

6.19.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- znal zásady bezpečnosti práce;
- chápal technologické postupy sestavování a oprav ICT techniky;
- uměl používat měřicí techniku;
- uplatňoval poznatky z praxe v dalším vzdělávání v oboru.

6.19.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka praxe je řešena jako soustavné cvičení a aplikace získaných dovedností v rámci výuky hardware a softwarových aplikací. Hodnocení praxe provádí pověřený zaměstnanec firmy, kde žák praxi absolvuje. Hodnotí se docházka, odborné znalosti při řešení praktických problémů, aktivní přístup ke svěřeným úkolům a přínos pro firmu.

6.19.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí je kladen důraz na:

- při řešení pracovních úkolů musí být žák schopen řešit běžné pracovní problémy;
- porozumění zadání úkolu;
- navržení správných technologických postupů pro splnění úkolu;
- komunikační schopnosti se spolupracovníky;
- neustálé prohlubování dovedností a znalostí v oboru.

6.20 Učební osnova předmětu Programové vybavení

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	384
Platnost:	Od 1. září 2025

6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.20.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu programové vybavení je naučit žáky pokročilému užití aplikačních programů tak, aby je byli schopni využívat v jiných předmětech, ve svém dalším studiu i při výkonu povolání po absolvování školy. Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi, aplikacemi a komunikačními prostředky, promyšleně řešit problémy spojené s použitím prostředků ICT a vhodným způsobem využívat prostředí internetu k získávání nebo publikování informací.

6.20.1.2 Charakteristika učiva

Žáci porozumí principům aplikačního programového vybavení, naučí se používat kancelářský software, komunikační software a software pro práci s multimédií. Budou pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením a budou schopni samostatně instalovat, konfigurovat a používat nové aplikace. Naučí se efektivně vyhledávat, vyhodnocovat, třídít a zpracovávat informace, prezentovat je a publikovat v různých datových formátech. Zvládnou různé formy komunikace prostřednictvím internetu i lokální počítačové sítě. Budou

se orientovat v problematice informačních a databázových systémů a sami vyvíjet jednodušší internetové databázové aplikace.

6.20.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- sledovali vývoj výpočetní techniky a informačních technologií;
- uměli vyhledávat, třídit a vyhodnocovat informace z různých zdrojů;
- volili technické a programové prostředky adekvátní k určenému použití a v souladu s platnými právními normami;
- znali možná bezpečnostní rizika související s používáním informačních a komunikačních technologií a byli připraveni jim čelit;
- dbali o věcné a přesné vyjadřování, dokázali správně užívat odbornou terminologii;
- aplikovali získané znalosti a dovednosti v technických oborech praxe a života;
- dokázali pracovat samostatně i v týmu, vážili si práce druhých a přijímali jejich hodnocení;
- byli schopni vybrat, instalovat, konfigurovat i aktualizovat software podle potřeb;
- uměli vytvořit a publikovat data v různých formátech a na různých médiích;
- zvládli základní i pokročilé funkce kancelářských aplikací;
- dokázali vytvořit a předvést počítačovou prezentaci s využitím multimediálních objektů a prostředků;
- používali a konfigurovali aplikace pro komunikaci v počítačové síti a internetu;
- byli schopni zorientovat se v různých informačních a databázových systémech;
- dokázali samostatně navrhnout i vytvořit strukturu databáze, naplnit ji daty a používat databázový jazyk k zadávání strukturovaných dotazů;
- s využitím referenčních manuálů vyvíjeli jednodušší internetové databázové aplikace.

6.20.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je nezbytně nutné realizovat teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného

tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám. K zajištění zpětné vazby od žáků je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí, mimo jiné i s využitím prostředků moderního elektronického vzdělávání.

Praktická výuka probíhá v dělených skupinách, kdy každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úlohách. Ve cvičeních je samostatná práce střídána s prací týmovou v závislosti na složitosti zadaných úloh. Ke každému tématu budou zařazovány ověřovací praktické úkoly, které budou žáci řešit souběžně. Významnou složkou strategie výuky je samostatná práce v hodině i doma, a to zejména při řešení komplexních úloh a projektů.

Znalost některých témat bude ověřována ústním či písemným zkoušením nebo formou vytvořené a obhájené prezentace. Klasifikace bude vycházet nejen z výsledků zkoušení žáka, ale bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Motivační charakter hodnocení bude zvláště v případě samostatných projektů povzbuzovat i přirozenou soutěživost mezi žáky; budou vedeni tak, aby cítili potřebu vzdělávat se s ohledem na využitelnost získaných znalostí a dovedností v dalším studiu i v praktickém životě.

6.20.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Předmět programové vybavení přispívá nejen k získání odborných znalostí a dovedností žáků, ale má i pozitivně působit na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. Žáci jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků. Naučí se dobře používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i na veřejnosti. Poznatky a dovednosti, které žák získává v předmětu programové vybavení, uplatňuje a dále rozvíjí v ostatních odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech. Spojením znalostí nabytých v programovém vybavení s další odborností dává předpoklad pro kvalitní vzdělávání žáků a jejich přípravu pro další studium či vlastní zaměstnání.

Realizace průřezových témat

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce programového vybavení se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

Člověk a životní prostředí

Výuka předmětu programové vybavení vede žáky k ekologickému chování při používání prostředků informačních a komunikačních technologií, k uvědomování si toho, že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Člověk a svět práce

K tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu programové vybavení. Žáci se učí pracovat s informacemi a uvědomují si, že informace je zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Dosažené znalosti a dovednosti z programového vybavení pomáhají dotvářet profesní profil jedince a jsou zárukou kvalitního uplatnění ve společnosti.

6.20.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
	Data a informace
<ul style="list-style-type: none"> • Posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; odhaluje chyby a manipulace v cizích	<ul style="list-style-type: none"> • Data a informace; • informace, práce s informacemi; • jednotky informace; • kódování informací a dat; • datové typy;

<p>interpretacích a závěrech; odhalí a sám se vyvaruje kognitivních zkreslení;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a používá různé datové typy; porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace, včetně principů fungování bezeztrátové a ztrátové komprese dat; vysvětlí pojem komprese dat a umí ji použít; 	<ul style="list-style-type: none"> záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; komprese dat; formáty souborů; verifikace dat a informací; interpretace dat a detekce chyb.
	Archivace a zálohování dat
<ul style="list-style-type: none"> nastavuje automatické zálohování; exportuje data pro dlouhodobou archivaci; komprimuje zálohovaná data a volí vhodné formáty; 	<ul style="list-style-type: none"> Archivace a zálohování v praxi; tvorba a správa komprimovaných archivů; možnosti automatického zálohování.
	Instalace a správa software
<ul style="list-style-type: none"> vybere, nainstaluje, nakonfiguruje a zaktualizuje software podle požadavků a potřeb; poskytuje odbornou pomoc ostatním uživatelům aplikačního softwaru; spravuje hlášení závady a používá bug tracking a issue management software; 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy software; pořizování a instalace software; autorská práva a typy licencí; emulace, virtualizace a cloud; zásady správy a zabezpečení programového vybavení; utility pro správu programů a dat.
	Software pro zpracování textu
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří strukturovaný dokument s použitím pokročilejších funkcí pro zpracování textu; vytvoří šablonu; zorganizuje dokument (např. indexování, značky, křížové odkazy); zautomatizuje zpracování textu používá hromadné zpracování textových dokumentů; 	<ul style="list-style-type: none"> Psaní textu na počítači; formátování textu, písmo, odstavce; vkládání objektů do textu (kliparty, obrázky, fotografie, tabulky, grafy); tvorba a editace tabulky; hromadná korespondence; formuláře; strukturovaný dokument; šablony, jejich využití a tvorba; příprava před tiskem a tisk; tvorba vlastního dokumentu.
	Prezentační software
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří prezentaci pomocí odpovídajícího softwaru; vytvoří šablonu; použije multimediální objekty; pracuje s ovládacími prvky; nastaví parametry běhu prezentace (např. časování, ovládání); 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura, funkce a principy prezentace; pravidla a nástroje pro tvorbu prezentace; vkládání objektů do prezentace; formátování snímků, efekty, animace; ovládání běhu prezentace; odkazy; tvorba vlastní prezentace.
	Komunikační a síťový software
<ul style="list-style-type: none"> nakonfiguruje komunikační software podle požadavků a potřeb; 	<ul style="list-style-type: none"> Principy elektronické pošty; mailový server, protokoly;

<ul style="list-style-type: none"> • nastaví účty pro komunikaci; • používá filtrování a organizování zpráv; • archivuje a obnovuje data; • nastaví komunikační software; • používá bezpečné zásady elektronické komunikace; • rozpozná zprávy se závadným obsahem (SPAM, hoax, Scam, phishing); 	<ul style="list-style-type: none"> • užití a konfigurace mail klienta; • organizování elektronické pošty; • archivace dat; • principy a využití FTP; • další komunikační služby – chat, messenger, videokonference, telefonie; • zásady bezpečné elektronické komunikace.
	Webový klient
<ul style="list-style-type: none"> • nakonfiguruje webového klienta podle požadavků a potřeb; • popíše a využívá instalaci certifikátů; • zabezpečí webový prohlížeč; • nadefinuje pravidla pro bezpečnou práci na internetu; • nastaví vlastnosti tisku; • nastaví proxy server pro webový provoz; 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy www; • webový server a webový klient; • konfigurace webového klienta; • zabezpečení webového klienta; • zásady bezpečné práce na internetu.
	Tvorba webových stránek
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje zásady tvorby WWW stránek; • vytváří webové stránky v jazyce HTML včetně validace; • formátuje webové stránky pomocí jazyka CSS; • optimalizuje WWW stránky pro internetové vyhledávače. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nástroje pro tvorbu webových stránek; • struktura webové stránky; • značkovací jazyk HTML; • kaskádové styly a jejich význam; • validátory a proces validace; • publikování webové prezentace na internetu; • tvorba vlastní webové prezentace.
2. ročník	
	Software pro zpracování strukturovaných dat
<ul style="list-style-type: none"> • Zpracovává data pomocí tabulkového procesoru nebo matematického softwaru; • vytvoří šablonu, graf; • zorganizuje data (např. propojení dat, propojení s externími aplikacemi, pokročilé třídění a filtrování, seskupování dat); • automatizuje zpracování dat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Principy a oblasti použití tabulkových procesorů; • struktura tabulek, typy a vkládání dat; • editace a formátování tabulek; • vzorce, funkce; • tvorba grafů; • seznamy – třídění, filtrace, seskupování • tvorba formuláře; • tisk a předtisková příprava; • export a import dat, propojení s dalšími aplikacemi.
	Databázový software
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne strukturu tabulek a relací mezi nimi; • vytvoří dotazy v jazyce SQL; • navrhne a použije formulář; 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní terminologie z oblasti databází; • struktura, funkce a principy databáze; • návrh databáze; • formuláře a sestavy;

<ul style="list-style-type: none"> vytvoří sestavu s agregačními funkcemi; 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávací dotazy, filtrování dat; základy jazyka SQL; návrh a tvorba vlastní databáze.
Webové technologie a aplikace	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá principy webových technologií; používá skriptovací jazyk na straně klienta i serveru; dokáže vyhledat, instalovat a využívat externí knihovny nebo frameworky ve vlastních aplikacích. vytváří jednoduché i složitější webové aplikace; zná bezpečnostní rizika spojená s provozem webových aplikací a ví, jak jim předcházet. 	<ul style="list-style-type: none"> Frontendové a backendové webové technologie; skriptovací jazyk na straně klienta a serveru; využití knihoven a frameworků; typy webových aplikací; tvorba vlastních webových aplikací; problematika bezpečnosti webových aplikací.
3. ročník	
Hromadné zpracování dat	
<ul style="list-style-type: none"> Zná typické formáty datových souborů a umí je prakticky využívat; ovládá principy databázových systémů; rozpozná různé typy databázových systémů a ví, k jakým účelům se v praxi využívají; dokáže importovat a exportovat data v různých formátech a mezi různými systémy; 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj technologií pro hromadné zpracování dat; strukturované datové soubory; principy databázových systémů; typy databázových systémů; praktické využití databázových systémů; import a export dat.
Data a modelování	
<ul style="list-style-type: none"> formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; převéde data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému; 	<ul style="list-style-type: none"> Popis problému; modely (grafy, diagramy) a jejich použití; potřebná a zanedbatelná data v modelu; typy datových modelů a jejich využití v praxi.
Relační databáze a jazyk SQL	
<ul style="list-style-type: none"> používá modelování jako prostředek k návrhu databáze; používá pravidla normalizace a integritní omezení; navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; definuje výhody použití jazyka SQL; použije základní příkazy jazyka SQL; 	<ul style="list-style-type: none"> Modelování relačních databází. Normalizace a integritní omezení. databáze, atribut, záznam; třídění, filtrace dat a databázový dotaz; základní příkazy SQL včetně podkategorií DDL, DML, DCL; správa databázového systému.

<ul style="list-style-type: none"> vyhledává data úpravou databázového dotazu; 	
	Informační systémy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je informační systém a k čemu slouží; analyzuje a hodnotí veřejné informační systémy z hlediska struktury, vzájemné provázanosti a možného zabezpečení; rozpozná informační toky v přirozených systémech; formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění. 	<ul style="list-style-type: none"> Účel a charakteristika informačního systému; typy informačních systémů; prvky a procesy informačního systému, jeho uživatelé a jejich oprávnění; integrita a bezpečnost dat v informačních systémech; zálohování a archivace dat, transport dat z/do informačního systému; zavádění, provoz a údržba informačních systémů; vlastní projekt jednoduchého informačního systému propojeného se zvoleným databázovým systémem.
4. ročník	
	Zpracování videa a zvuku
<ul style="list-style-type: none"> Uloží video a audio záznamy do datových souborů; orientuje se ve formátech a vhodnosti použití audio a video souborů; upraví audio a video soubory; 	<ul style="list-style-type: none"> Proces nahrávání a digitalizace; zvukové formáty; zpracování zvuku na počítači; formáty video souborů; zpracování videa na počítači; tvorba vlastního videa.
	Software pro plánování organizačních činností
<ul style="list-style-type: none"> používá pokročilé funkce plánovacího software; orientuje se v možnostech výběru plánovacího software; 	<ul style="list-style-type: none"> Správa času a informací; spojení s jinými uživateli; zachování bezpečnosti.
	Sdílení informací a výměna dat
<ul style="list-style-type: none"> využívá propojení jednotlivých komponent aplikačního softwaru při řešení komplexních úloh; využívá nástroje pro kooperaci v týmu a verzování; převede datové soubory do jiných formátů s ohledem na následné použití; importuje a exportuje data v aplikačním softwaru; 	<ul style="list-style-type: none"> Typy datových struktur a souborů; nejužívanější datové formáty; import, export a konverze dat; verzovací systémy a jejich praktické využití.

<ul style="list-style-type: none"> pracuje s běžnými typy souborů (např. PDF, ODF, XML); 	
	Problematika bezpečnosti ICT
<ul style="list-style-type: none"> chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří a spravuje jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně. 	<ul style="list-style-type: none"> Nebezpečí v kyberprostoru; typy bezpečnostních rizik a možnosti ochrany; antivirové programy; problematika autentizace a autorizace; problematika šifrování; digitální identita a digitální stopa, digitální podpis.

6.21 Učební osnova předmětu Počítačové sítě

Název školy:

Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace

Obor vzdělání:

18–20–M/01 Informační technologie

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 192

Platnost:

Od 1. září 2025

6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.21.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem obsahového okruhu je naučit žáka rozlišovat jednotlivé topologie sítí a rozumět principům komunikace v síti. Žák se naučí navrhovat a realizovat jednoduchou počítačovou síť s využitím aktivních a pasivních prvků. Žák se naučí nakonfigurovat a připojit počítač k lokální síti i k internetu. Žák zvládne principy adresace a routování v počítačových sítích. Žák se naučí využívat bezdrátové technologie. Žák je připraven zajistit bezpečnou komunikaci. Žák umí identifikovat a odstraňovat běžné závady v síti.

6.21.1.2 Charakteristika učiva

Skupiny žáků budou pracovat na jednotlivých dílčích úkolech zaměřených na oblast administrace, konfigurace a teorii počítačových sítí a výpočetních systémů.

Ve 4. ročníku se zaměříme na zopakování a prohloubení znalostí získaných v předcházejícím období. Nedílnou součástí je zpracování odborných zpráv v oblasti testování a přípravy počítačových sítí, případně zpracovávání projektů malého rozsahu. Při přípravě dokumentace i prezentací uplatní kompetence získané jak v odborných předmětech, tak ve všeobecně vzdělávacích předmětech (Český jazyk, Anglický jazyk).

Součástí učiva předmětu bude rovněž příprava žáků na praktickou maturitní zkoušku, zejména v podobě řešení komplexních praktických úloh z oblasti počítačových sítí.

6.21.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- sledovali vývoj výpočetní techniky a informačních technologií a dokázali využívat inovativních postupů ve své praxi;
- uměli vyhledávat, třídit a s potřebným kritickým odstupem vyhodnocovat informace z různých zdrojů;
- volili technické a programové prostředky adekvátní k určenému použití a v souladu s platnými právními normami;
- znali možná bezpečnostní rizika související s používáním informačních a komunikačních technologií a byli připraveni jim čelit;
- dbali o věcné a přesné vyjadřování, dokázali správně užívat odbornou terminologii;
- aplikovali získané znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů;
- dokázali pracovat samostatně i v týmu, vážili si práce druhých a přijímali jejich hodnocení;
- byli schopni analyzovat praktické úlohy a promyšleně je řešit ve formě komplexních projektů;
- se uměli orientovat v odborných textech i manuálech a byli připraveni sami podobné dokumenty vytvářet pomocí vhodných programových prostředků;
- znali zásady tvorby počítačových prezentací a dokázali si připravit podpůrnou prezentaci pro své vlastní veřejné vystoupení.

6.21.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka předmětu je založena v převážné míře na praktickém ověřování teoretických znalostí získaných při výuce. Žáci jsou vedeni k samostatnosti při získávání nezbytných nových

informací a učitel vystupuje nejčastěji v roli tutora nebo odborného konzultanta. Při výuce jsou proto maximálně využívány moderní informační prostředky, především Internet.

Každý žák má k dispozici své pracoviště s technickým vybavením nezbytným pro splnění úkolů. V závislosti na složitosti zadaných úloh se samostatná práce kombinuje s prací týmovou.

Klíčovou rolí při hodnocení žáků sehrávají praktické projekty. Zatímco ve 2. ročníku jde o rozsahem menší projekty v rámci vyučovacích hodin, ve 3. ročníku všichni žáci vypracují vlastní samostatný projekt malého rozsahu. Podle charakteru projektu je hodnocena jeho praktická realizace, úroveň projektové dokumentace. Do hodnocení některých dílčích projektů jsou zapojeni také žáci a pro zvýšení motivace je využito zdravé soutěživosti. Při klasifikaci bude zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh při procvičování učiva. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

6.21.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Předmět počítačové sítě přispívá k získání odborných znalostí a dovedností žáků formou výuky jak na teoretické, tak na praktické úrovni. Praktickou aplikací znalostí získaných v předmětu a v ostatních odborných předmětech, ale i všeobecně vzdělávacích předmětech připravuje žáky pro budoucí zaměstnání i pro případné další studium a pozitivně tak působí na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. V rámci úkolů plněných v tomto předmětu jsou žáci vedeni ke správné komunikaci, k samostatné a kritické práci s informacemi včetně cizojazyčných textů, k používání odborné terminologie a k vyjadřování adekvátnímu situaci. Naučí se prezentovat své dovednosti a výsledky práce na veřejnosti, přijímat oprávněnou kritiku i obhajovat svůj vlastní názor.

6.21.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
2. ročník	
	Zaměření: znalosti v oblastech:
<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje síť podle zvoleného kritéria (např. fyzického, logického, geografického); • rozpozná základní principy komunikace na síti; • využívá referenční model ISO/OSI a TCP/IP k popisu síťové komunikace; 	<ul style="list-style-type: none"> • Topologie sítí; • fyzické, logické a geografické členění sítí; • komunikace v síti; • referenční modely, protokoly;

<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní komunikační protokoly; • rozeznává typy kabelových vedení a jejich parametry; • zvolí použití pasivních prvků dle daných podmínek; • zrealizuje jednoduchou strukturovanou kabeláž (např. typu TP); • rozlišuje aktivní prvky podle jejich základních funkcí; • zvolí použití aktivních prvků podle daných podmínek; • nakonfiguruje základní parametry aktivního prvku sítě. 	<ul style="list-style-type: none"> • pasivní prvky sítě; • kabeláž, konektory, jejich typy, parametry, přenosové vlastnosti; • datový rozvaděč a jeho vybavení; • aktivní prvky sítě; • router, switch, síťová karta aj., jejich typy a parametry.
<p>3. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá síťové služby operačního systému; • nakonfiguruje parametry počítače pro práci v síti (síťová adresa, DHCP, DNS); • rozlišuje principy a významy routování mezi sítěmi; • orientuje se v IP adresaci počítačových sítí; • použije funkci DHCP služby; • použije funkci překladu síťových adres; • klasifikuje zařízení bezdrátových technologií; • nakonfiguruje bezdrátový přenosový systém; • aplikuje zabezpečení bezdrátových sítí; • zrealizuje jednoduchou síť s využitím pasivních a aktivních prvků; • nakonfiguruje tiskové služby; • nakonfiguruje server jako síťové úložiště. 	<ul style="list-style-type: none"> • Připojení počítače k lokální síti; • routování mezi sítěmi; • adresace v síti; • bezdrátové technologie; • návrh a realizace jednoduché sítě.
<p>4. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje závadu v síti vhodným postupem; • konzultuje problémy s technickou podporou; • odstraní běžné závady v síti. • definuje základní způsoby napadení sítí a orientuje se v principech jejich obrany; • navrhne vhodné zabezpečení počítačové sítě; 	<p>Závěrečná studijní práce.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnostika počítačové sítě; • bezpečnost v počítačových sítích;

<ul style="list-style-type: none"> • ochrání síť vhodnými prostředky; • řeší samostatně komplexní úlohy administrace počítačových sítí; • opakování témat pro praktickou a ústní maturitu z předchozích let. 	<ul style="list-style-type: none"> • cloud computing; • řešení komplexních úloh z administrace počítačových sítí; • opakování a příprava k praktické maturitní zkoušce.
---	--

6.22 Učební osnova předmětu Mechatronika

Název školy:

Střední škola průmyslová a umělecká, Opava,
příspěvková organizace

Obor vzdělání:

18–20–M/01 Informační technologie

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 128

Platnost:

Od 1. září 2025

6.22.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.22.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky komplexní představou o mechatronice, elektronice, automatizační technice a mikroprocesorové technice. Mechatronika, automatizační technika a elektronika má vliv na mnoho lidských činností: výroba, provoz strojů a mechanismů, bezpečnost, navigace, komunikace, ochrana životního prostředí atd.

6.22.1.2 Charakteristika učiva

Předmět umožňuje získat základní znalosti z oblasti automatizace, elektroniky, pneumatiky, řídicí a mikroprocesorové techniky.

Obsahem předmětu jsou tematické celky navazující na poznatky získané na základních školách v předmětu fyzika. Učivo je rozděleno do tří tematických celků a to podle ročníků:

- 3. ročník – automatizace a mechatronika;
- 4. ročník – číslicová a mikroprocesorová technika.

6.22.1.3 Výsledky vzdělávání

Absolvent předmětu Mechatronika bude:

- znát základní pojmy elektroniky;
- umět vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z oboru;

- chápat funkci pasivních i aktivních součástí;
- používat základní měřicí přístroje;
- znát funkci řídicích a regulačních obvodů;
- znát funkci pneumatických prvků;
- umět sestavit základní pneumatické obvody;
- znát funkci programovatelných automatů PLC;
- znát bloková schémata mikroprocesorů;
- mít přehled o jednočipových mikroočítačích.

6.22.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Při výuce předmětu je kladen důraz na posilování schopnosti žáků aplikovat získané kompetence při výuce a orientovat se v základních otázkách použití elektronických a pneumatických obvodů v praxi. Během výkladu nové látky je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám. Teoretické vědomosti jsou ověřeny ve specializované učebně mechatroniky. Znalosti a dovednosti žáků jsou prohlubovány procvičováním dané problematiky na praktických příkladech.

Teoretické znalosti žáků jsou ověřovány ústní i písemnou formou.

6.22.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Vzdělávání v předmětu mechatronika směřuje k rozvoji následujících kompetencí:

- žák chápe přínosy zavádění mechatroniky, elektroniky a automatizace do praxe;
- rozumí principu základních elektronických obvodů;
- rozumí principu základních pneumatických obvodů;
- rozumí základním obvodům ovládací a regulační techniky;
- rozumí základním číslicovým obvodům;
- orientuje se v mikroprocesorových obvodech;
- rozumí programovatelným automatům PLC.

6.22.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Dovede vysvětlit význam automatizace • ovládá základní pojmy ručního a automatického řízení; • rozumí základům Booleovy algebry; • zná základní logické funkce; • umí vyjadřovat logické funkce; • sestavuje logické výrazy; • dovede sestavit logický obvod pomocí kontaktů; • dovede sestavit logický obvod pomocí hradel; • ovládá základní typy klopných obvodů; • umí vysvětlit pojem sekvenční logický obvod; • má přehled o programových automatikách; 	<p>Ovládací technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy řízení; • základy výrokové logiky; • Booleova algebra; • způsoby vyjadřování logických funkcí; • hradla NOR a NAND; • klopné obvody; • programové automatiky; • základní zapojení tranzistorů – zesilovač, oscilátor, spínač; • operační zesilovače; • optoelektronické prvky.
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vysvětlit pojen regulace a regulátor; • umí nakreslit a popsat blokové schéma regulačního obvodu; • umí popsat ruční a automatickou regulaci; • zná typy regulovaných soustav; • chápe princip dvoupolohové regulace; • umí nakreslit a vysvětlit regulační obvod s dvoupolohovým regulátorem; • zná typy spojitých regulátorů; • umí vysvětlit průběh regulace spojitých regulátorů; • má přehled o sdružených regulátorech; • umí popsat snímače elektrických veličin; • umí popsat snímače neelektrických veličin; • zná možnosti výroby a úpravy stlačeného vzduchu; • zná základní typy kompresorů a jejich aplikační možnosti; • zná typy pneumatických válců; • umí sestavit pneumatický obvod; • zná pneumatické logické prvky; • umí sestavit logický pneumatický obvod. 	<p>Regulační technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy regulační techniky; • ruční regulace; • automatická regulace; • regulované soustavy; • nespojité regulátory; • spojité regulátory; • sdružené regulátory; • jakost regulačního pochodu; • snímače; • akční členy; • výroba a úprava stlačeného vzduchu; • kompresory; • ventily; • pneumatické válce; • pneumatické logické členy.

4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná funkci základních pasivní součástí elektronických obvodů; • zná funkci základních aktivních součástí elektronických obvodů; • umí vysvětlit princip integrovaných obvodů; • ovládá principy základních číslicových obvodů; • pochopil blokové schéma jednočipového mikropočítače; • vysvětlí funkci jednotlivých bloků jednočipového mikropočítače; • sestavuje na nepájivém poli aplikace s jednočipovým mikropočítačem; • sestavuje pneumatické logické obvody na zařízení PneuTrainer; • propojuje PLC a pneumatické prvky. 	<p>Číslicová, mikroprocesorová a mechatronická technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektronické prvky pasivní; • elektronické prvky aktivní; • napěťové regulátory; • oscilátory; • dekodéry; • displej LED; • čítač dvojkový a dekadický; • jednočipový mikropočítač; • automat PLC; • připojení PLC k pneumatickým prvkům.

6.23 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Anglická konverzace (PET/FCE)

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.23.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.23.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem jazykového vzdělávání v nepovinném volitelném předmětu anglická konverzace je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen pohoťové komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely, pro studium odborné literatury apod. Jazyková výuka prohlubuje všestranné vzdělávání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Rozvíjí všeobecné kompetence a zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce. Přípravuje žáky na život v multikulturní společnosti, přispívá k lepšímu uplatnění na trhu práce nebo při následném vyšším vzdělání. Předmět zahrnuje

veškeré požadavky na výuku konverzace kladené v RVP v oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.

6.23.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem výuky, která směřuje především k naplnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu na základní škole a během studia anglického jazyka na střední škole. Obsah učiva je vymezen čtyřmi základními kategoriemi učiva, které se ve vyučování vzájemně prolínají:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, práce s textem;
- produktivní řečové dovednosti: ústní vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, překlad;
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy.

Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka);
- slovní zásoba a její tvoření;
- gramatika (tvarosloví a větná skladba);
- grafická podoba jazyka a pravopis;
- jazykové prostředky.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika;
- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednání služby, vyřízení vzkazu apod.;
- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání apod.

6.23.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení si cizího jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.23.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílem výuky předmětu anglická konverzace je zdokonalení schopnosti komunikace v anglickém jazyce.

Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s moderními učebnicemi odpovídajícími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. výukové časopisy, magnetofony, videopřehrávače, DVD-přehrávače, multimediální výukové programy, Internet apod.

Ve výuce jsou používány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci žáků, a tím i kvalitu vyučovacího procesu. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhá od úvodních hodin převážně v anglickém jazyce.

Nejčastěji využívanými metodami jsou:

- nácvik dialogů;
- konverzace/diskuse na dané téma;
- interakce v rámci role-play;
- brainstorming;
- práce ve dvojicích/ve skupině;
- práce s texty/autentickými texty doplněná různými úkoly (včetně předtextových a následných cvičení);
- nácvik poslechu;
- opakování po učiteli;
- popis a porovnání obrázků;
- překlad;
- jazykové hry/kvizy.

Žáci jsou motivováni k účasti v jazykových soutěžích a projektech na školní, krajské i národní úrovni.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Kromě pětistupňové klasifikační stupnice jsou žáci hodnoceni i slovně – slovní hodnocení má především motivační charakter a vede žáky k sebehodnocení.

Během studia v jednotlivých ročnících učitel průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, které žákům promyšleně zadává. Důraz je kladen na hloubku schopnost komunikace a ústní interakce.

Žák je podporován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách nebo při vyjadřování vlastních názorů a postojů. Učitel hodnotí věcný obsah projevu a jeho konzistenci, gramaticko-lexikální správnost projevu, výslovnost a schopnost interakce. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Pětistupňová klasifikační stupnice je doplněna slovním ohodnocením, ve kterém učitel vyzdvihne hlavně pozitivní stránky ústního projevu žáka. Žák tak má pocit úspěšnosti při vyjadřování myšlenek, což upevňuje jeho sebevědomí a motivaci k dalšímu učení a navozuje příjemnou pracovní atmosféru ve výuce.

6.23.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Jazykové vzdělávání v předmětu nepovinný volitelný předmět anglická konverzace směřuje k rozvoji především následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují a obohacují slovní zásobu praktickým rozvíjením čtyř základních jazykových dovedností (ústní projev, poslech, čtení a písemný projev);
- učitel ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede tak žáky k tomu, aby je sami využívali;
- žáci jsou vedeni ke kreativě a samostatné prezentaci různých témat;
- žáci jsou vedeni k efektivnímu a zodpovědnému přístupu k učení, umějí si práci zorganizovat;
- žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů;

- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Kde je to možné, využívá učitel srovnání s mateřštinou;
- žáci jsou směřováni k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjení své osobnosti.

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování;
- žáci pracují s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, čímž se učí zacházet s nekompletními informacemi – jsou tak vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu;
- žáci samostatně vyhledávají informace k danému problému využíváním různých zdrojů;
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích apod.) – žáci tak uplatňují získané dovednosti k řešení různých problémů a komunikačních situací.

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, důraz je kladen na komunikaci slovní;
- učitel zahrnuje do výuky konverzační cvičení, vybírá vhodná a aktuální témata, vybízí žáky k diskusi a vyjádření svých názorů a postojů tak, aby jim partner rozuměl;
- učitel klade důraz na provázanost všech předmětů, žáci se dokážou vyjádřit v anglickém jazyce i k tématům, která jsou probírána v jiných předmětech, studují texty ze svého vědního oboru v anglickém jazyce;
- učitel podporuje žáky v umění naslouchat druhým a tolerovat jejich názory;
- žáci jsou vedeni k tomu, aby pomáhali partnerovi, který v komunikaci nebo v anglickém jazyce slabší;
- kromě verbální komunikace používají žáci ve svém projevu i neverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- v rámci konverzací na různá témata se žáci učí prezentaci a obhájení vlastních myšlenek a názorů;
- párovým a skupinovým řešením úkolů žáci rozvíjejí své schopnosti spolupráce;

- učitel podporuje žáky v umění naslouchat druhým a tolerovat jejich názory.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Toto téma je do výuky zařazováno průběžně od 1. do 4. ročníku v rámci nácviku dialogů v různých situacích každodenního života prostřednictvím role-play se žáci učí komunikovat, vyjednávat a řešit možné konflikty. Žáci pracují s texty, dokumentárními filmy zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU.

Člověk a životní prostředí

Toto téma je částečně integrováno v rámci aktivit (čtení, poslech, konverzace, role-play) spojených s ochranou přírody, s globálními problémy (oteplování, mizení deštných pralesů, přelidnění, nedostatek pitné vody, země třetího světa). Žáci jsou vychovávaní k vlastnímu ekologickému chování.

Člověk a svět práce

Žáci pracují s texty a informacemi, které jim pomohou v orientaci na trhu práce (perspektivní obory, obory s převládající nezaměstnaností). Nacvičují si dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Toto průřezové téma je do hodin anglické konverzace začleňováno průběžně v rámci používání prostředků informačních a komunikačních technologií do výuky (používání Internetu, CD-ROM, DVD, dataprojektory, multimediální výukové programy). Žáci jsou podporováni k používání jazyka pro studium odborné literatury a samostudium.

6.23.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
	Řečové dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje v anglickém jazyce v různých situacích každodenního života; 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů z každodenního života;

<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj dosavadní život, podstatné události a změny v osobním a rodinném životě; • dokáže vyjmenovat a popsat typy domů v ČR, Británii a USA; • umí si přečíst a zareagovat na inzerát týkající se koupě, prodeje, pronájmu a podnájmu bytu/domu; • popíše svůj denní program během všedních dnů, víkendů, svátků, o prázdninách; • vyjmenuje své záliby a možné způsoby trávení volného času a prázdnin (sport, kino, divadlo, hudba, počítače, sběratelství); • vyjmenuje typy restaurací, objedná si jídlo v restauraci, popíše, co jí v určitou denní dobu, své oblíbené jídlo; • chápe a dokáže popsat rozdíl mezi typickou anglickou snídaní a českou snídaní; • dokáže smysluplně a vhodně konverzovat na téma zdravé výživy a současného životního stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> • produktivní: reprodukce jednoduchého textu; • interakce ústní: konverzace na každodenní téma.
	Jazykové prostředky
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení a upevňování správné výslovnosti; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí; • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: obraty při seznamování, vítání a loučení, pozdravy a poděkování, vyjádření omluvy, žádosti, rady a varování, imperativy, získávání informací, vyjádření pozvání a odmítnutí.
	Tematické okruhy
	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje; • rodina, přátelství, vztahy mezi lidmi; • dům a domov; • každodenní život (denní program, volný čas); • jídlo a stravování.
2. ročník	
	Řečové dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše místo (region), kde žije, svůj osobní vztah ke svému bydlišti; 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním jednoduchých

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjádřit rozdíl mezi životem na vesnici a ve městě (výhody a nevýhody bydlení na vesnici a ve městě); • vyjmenuje typy dopravních prostředků – výhody, nevýhody jednotlivých dopravních prostředků; • dokáže si rezervovat/koupit jízdenku, směnit/vybrat peníze (z bankomatu, na poště, v bance); • zná typy cestovních dokladů; • vyjmenuje a popíše typy ubytování, rezervuje si, přihlásí a odhlásí se z pobytu; • je schopen řešit případné problémy během ubytování či cestování; • připraví si a přednese prezentaci o České republice a pohled na ni z hlediska turismu, umění, mezinárodního obchodu a průmyslu; • popíše Prahu, její geografii, historii a kulturu; • dokáže srovnat Prahu s jinými hlavními městy; • vyjmenuje přednosti a nevýhody bydlení v hlavním městě, důvody pro a proti bydlení v hlavním městě. 	<p>monologických a dialogických textů z každodenního života;</p> <ul style="list-style-type: none"> • produktivní: reprodukce jednoduchého textu; • interakce ústní: konverzace na každodenní téma.
	Jazykové prostředky
	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování správné výslovnosti; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí; • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky.
	Tematické okruhy
	<ul style="list-style-type: none"> • Město, ve kterém žijí, a jeho okolí; • Česká republika, Praha; • cestování a doprava.
3. ročník	
	Řečové dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše budovu a vybavení své školy; • vyjmenuje školní předměty povinné i nepovinné; dokáže vyjádřit, které předměty jsou oblíbené/neoblíbené, lehké/těžké; 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním monologických a dialogických textů z každodenního života; • produktivní: reprodukce textu;

<ul style="list-style-type: none"> • srovná vzdělávací systém v ČR se vzdělávacími systémy ve Velké Británii a USA; • vyjádří svůj názor na téma celoživotního vzdělávání v ČR; • vyjmenuje a popíše pracovní náplň nejčastějších profesí, výhody a nevýhody daných profesí; • smysluplně vyjádří své vlastní priority v profesionální oblasti, co od své budoucí kariéry očekává; • dokáže vhodně a přiměřeně reagovat na otázky kladené při přijímacím pohovoru do zaměstnání; • vyjmenuje a popíše části lidského těla a jeho orgány; • vyjmenuje různé druhy zdravotnických zařízení; • objedná se k lékaři, vyzvedne si léky v lékárně; • srozumitelně se vyjádří k problematice zdravého životního stylu v současné době (strava, cvičení, otužování, zdravá výživa a současný životní styl); • je schopen řešit problémy zdravotních komplikací při pobytu v zahraničí. 	<ul style="list-style-type: none"> • interakce ústní: konverzace na témata každodenního života či na témata blízká žákovu zájmu a oboru.
	Jazykové prostředky
	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování správné výslovnosti; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí; • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: vyjádření preferencí, souhlasu a nesouhlasu, rady, blahopřání či žádosti.
	Tematické okruhy:
	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělání a škola; • práce a zaměstnání; • péče o tělo a zdraví.
4. ročník	
	Řečové dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše vývoj vědy a techniky, vyjmenuje slavné vynálezce a jejich vynálezy; • popíše moderní způsoby komunikace a svůj vztah k nim; • vyjádří svůj názor na roli počítačů ve svém životě; 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní: poslech a čtení s porozuměním složitějších monologických a dialogických textů z každodenního i celospolečenského života; • produktivní: reprodukce složitějšího textu;

<ul style="list-style-type: none"> • popíše problémy životního prostředí (ozónová díra, kyselá dešť, devastace deštných pralesů); • smysluplně vyjádří svůj názor na ekologické či neekologické chování civilizace; • vyjmenuje organizace zabývající se ochranou životního prostředí a popíše náplň jejich činností; • vyjmenuje a popíše globální problémy světa, vyjádří vlastní názor na tyto problémy; • orientuje se v masových médiích (TV, rádio, Internet, noviny a časopisy v ČR); • vyjádří svůj postoj k problematice bulvárních časopisů; • popíše vliv médií na formování člověka; • vyjmenuje státy patřící do Evropské unie a popíše nejdůležitější orgány EU; • vyjádří svůj názor na členství ČR v EU. 	<ul style="list-style-type: none"> • interakce ústní: konverzace na každodenní téma a některá závažná společenská témata.
	<p>Jazykové prostředky:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Upevňování správné výslovnosti; • rozvíjení a upevňování gramatických znalostí; • rozvíjení slovní zásoby; • jazykové funkce: vyjádření a obhájení osobních názorů a postojů, souhlasu a nesouhlasu, vyjádření vlastního návrhu a reakce na návrh jiný, žádosti a odmítnutí.
	<p>Tematické okruhy:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Věda a technika; • příroda a životní prostředí; • globální problémy lidstva; • člověk a média; • Evropská unie.

6.24 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Mechatronika

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.24.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.24.1.1 Obecný cíl předmětu

Nepovinný předmět seminář z mechatroniky je koncipován jako rekapitulace poznatků a aplikace studia mechaniky, elektroniky a výpočetní techniky. Cílem předmětu je prohloubení a aplikace poznatků získaných v základním předmětu mechanika, elektrotechnika a v příbuzných odborných předmětech. V neposlední řadě prohloubení zručnosti při realizaci mechatronických obvodů.

6.24.1.2 Charakteristika učiva

Seminář je určen pro žáky, kteří předpokládají pokračování studia na VŠ. Výuka navazuje na fyzikální poznatky získané v středoškolském vzdělávání a dále je rozvíjí o aplikaci postupů elektrotechniky a mechaniky probírané na střední škole. Zvýšená pozornost se věnuje praktickým aplikacím.

6.24.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- správně používat elektrotechnické pojmy, vztahy, jednotky, grafy a diagramy;
- aplikují základní elektrotechnické jednotky;
- uměli řešit jednoduché elektronické obvody;
- používat poznatky z mikroprocesorové techniky;
- sestavovat obvody na kontaktním poli.
- Z hlediska klíčových kompetencí se důraz klade zejména na:
- komunikativní dovednosti;

- dovednost analyzovat a řešit problémy;
- aplikace v praktickém životě.

6.24.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka mechatroniky v semináři má být pro žáky zajímavá a motivační k dalšímu studiu. S ohledem na výběrovost předmětu, předpokládáme teoretičtější zaměření výuky a zrychlený postup. V návaznosti bude kladen důraz na aplikaci mikroprocesorové techniky při řešení průmyslových aplikací.

6.24.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.24.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní elektrotechnické jednotky. • Zná elektronické značky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotechnické jednotky. • Elektronické značky.
<ul style="list-style-type: none"> • Umí pracovat se zdrojem napětí. • Zná ovládání multimetru. • Umí změřit základní elektrické veličiny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Multimetr. • Osciloskop.
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v elektronických schématech. • Zná vnitřní strukturu mikrokontroleru. • Zná Arduino. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronické schémata. • Mikrokontrolery. • Arduino. •
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s porty Arduina. • Připojuje LED. • Připojuje spínače. • Připojuje LCD. • Připojuje senzory. 	<ul style="list-style-type: none"> • Porty Arduina.
<ul style="list-style-type: none"> • Měří digitální veličiny. • Měří analogové veličiny. • Zobrazí veličiny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření pomocí Arduina.

6.25 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu / zájmového útvaru Seminář z angličtiny

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.25.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.25.1.1 Obecný cíl předmětu

Nepovinný seminář z anglického jazyka si klade za cíl připravit žáky k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek na vysokou školu. Prohlubuje a rozšiřuje znalosti a dovednosti získané v povinném předmětu první cizí jazyk – anglický jazyk a zaměřuje se především na rozvoj schopností komunikace v každodenních životních a pracovních situacích.

6.25.1.2 Charakteristika učiva

Výuka navazuje na tematické okruhy probírané v povinném předmětu první cizí jazyk – anglický jazyk s ohledem na dosažení výstupní úrovně B1 a splnění požadavků nové maturity. Obsahem výuky je prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili během studia cizího jazyka na střední škole. Obsah učiva je vymezen čtyřmi základními kategoriemi učiva, které se ve vyučování vzájemně prolínají:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem;
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky atp.), překlad;
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis.

Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka);

- slovní zásoba a její tvoření;
- gramatika (tvarosloví a větná skladba);
- grafická podoba jazyka a pravopis;
- jazykové prostředky.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika;
- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednání služby, vyřízení vzkazu apod.;
- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání apod.

Poznátky o zemích

Vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání reálií anglicky mluvících zemí, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

6.25.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení si cizího jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.25.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Studium končí maturitní zkouškou.

Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s moderními učebnicemi odpovídajícími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. výukové časopisy, magnetofony, videopřehrávače, DVD-přehrávače, multimediální výukové programy, Internet apod.

Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení – žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci a k tvorbě jednoduchých projektů, dle možností školy bude zajišťována komunikace s rodilým mluvčím či tematicky zaměřené exkurze či návštěvy divadelních představení v anglickém jazyce.

Ve výuce jsou používány klasické i moderní vyučovací metody tak, aby zvyšovaly motivaci žáků, a tím i kvalitu vyučovacího procesu. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhá od úvodních hodin převážně v anglickém jazyce.

Nejčastěji využívanými metodami jsou:

- výklad;
- práce ve dvojicích/ve skupině;
- práce s texty/autentickými texty doplněná různými úkoly (včetně předtextových a následných cvičení);
- nácvik poslechu;
- nácvik psaní jednoduchých slohových útvarů;
- opakování po učiteli;
- cvičení typu gap-filling (doplňování), multiple-choice (výběr z možností), vyhledávání synonym a antonym, odvozování slov, vyhledávání chyb v textu;
- popis a porovnání obrázků;
- překlad;
- nácvik dialogů;
- konverzace/diskuse na dané téma;
- interakce v rámci role-play;
- brainstorming;
- jazykové hry/kvizy;
- dedukce.

Do výuky je začleněn odborný jazyk, který vychází z požadavků budoucích zaměstnavatelů v oboru Informační technologie.

Žáci jsou motivováni k účasti v jazykových soutěžích a projektech na školní, krajské i národní úrovni.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Kromě pětistupňové klasifikační stupnice jsou žáci hodnoceni i slovně – slovní hodnocení má především motivační charakter a vede žáky k sebehodnocení.

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení v hodinách Semináře z angličtiny je realizováno podle povahy těchto cílů.

Daným výstupem studia anglického jazyka je maturitní zkouška ve čtvrtém ročníku. Během studia učitel průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, ústní i písemné, které žákům promyšleně zadává. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit.

Žáci jsou hodnoceni průběžně po kratších celcích prostřednictvím kontrolních didaktických testů osvojeného učiva ověřujících gramaticko-lexikální znalost a použití jazykových prostředků. Nedílnou součástí testování jsou testy zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů.

Jednou za pololetí je zařazena kontrolní písemná práce, která ověřuje schopnost souvislého projevu žáka. Písemná práce je hodnocena dle kritérií stanovených pro hodnocení písemných prací u státní maturity. Učitel rovnocenně hodnotí obsahovou a jazykovou správnost projevu, součástí hodnocení je i rozsah a úprava. Písemný projev hodnotíme klasifikační stupnicí, která odpovídá procentuálnímu splnění zadaného úkolu.

Během hodin je žák podporován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách nebo při vyjadřování vlastních názorů a postojů. Učitel hodnotí věcný obsah projevu a jeho konzistenci, gramaticko-lexikální správnost projevu, výslovnost a schopnost interakce. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Pětistupňová klasifikační stupnice je doplněna slovním ohodnocením, ve kterém učitel vyzdvihne hlavně pozitivní stránky ústního

projevu žáka. Žák tak má pocit úspěšnosti při vyjadřování myšlenek, což upevňuje jeho sebevědomí a motivaci k dalšímu učení a navozuje příjemnou pracovní atmosféru ve výuce.

6.25.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Jazykové vzdělávání v předmětu seminář z angličtiny směřuje k rozvoji především následujících klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáci si osvojují a obohacují slovní zásobu praktickým rozvíjením čtyř základních jazykových dovedností (ústní projev, poslech, čtení a písemný projev);
- učitel ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a vede tak žáky k tomu, aby je sami využívali;
- žáci jsou vedeni ke kreativě a samostatné prezentaci různých témat;
- žáci jsou vedeni k efektivnímu a zodpovědnému přístupu k učení, umějí si práci zorganizovat;
- žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů;
- žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Kde je to možné, využívá učitel srovnání s mateřštinou;
- žáci jsou směřováni k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjení své osobnosti.

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování;
- žáci pracují s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, čímž se učí zacházet s nekompletními informacemi – jsou tak vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu;
- žáci samostatně vyhledávají informace k danému problému využíváním různých zdrojů;
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích apod.) – žáci tak uplatňují získané dovednosti k řešení různých problémů a komunikačních situací.

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků komunikační dovednosti v mateřském i cizím jazyce, důraz je kladen na komunikaci slovní a písemnou;
- učitel zahrnuje do výuky konverzační cvičení, vybírá vhodná a aktuální témata, vybízí žáky k diskusi a vyjádření svých názorů a postojů tak, aby jim partner rozuměl;
- učitel klade důraz na provázanost všech předmětů, žáci se dokážou vyjádřit v anglickém jazyce i k tématům, která jsou probírána v jiných předmětech, studují texty ze svého vědního oboru v anglickém jazyce;
- žáci jsou vedeni k tomu, aby pomáhali partnerovi, který je v komunikaci nebo v anglickém jazyce slabší;
- kromě verbální komunikace používají žáci ve svém projevu i neverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- v rámci konverzací na různá témata se žáci učí prezentaci a obhájení vlastních myšlenek a názorů;
- párovým a skupinovým řešením úkolů žáci rozvíjejí své schopnosti spolupráce;
- učitel podporuje žáky v umění naslouchat druhým a tolerovat jejich názory;

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Toto téma je do výuky zařazováno průběžně v rámci nácviku dialogů v různých situacích každodenního života prostřednictvím role–play se žáci učí komunikovat, vyjednávat a řešit možné konflikty.

Člověk a životní prostředí

Téma je částečně integrováno v tématu „Město (místo, ve kterém žiji) a jeho okolí“ a dále se tímto tématem okrajově zabývají témata „Příroda a životní prostředí“, „Věda a technika“ a „Globální problémy světa“.

Člověk a svět práce

Základní oblasti světa práce (charakteristické znaky nejčastějších povolání, pracovní činnosti, pracovní doba, mzda) jsou probírány v rámci tématu „Zaměstnání a práce“. Dále si žáci nacvičují dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání (profesní

životopis, žádost o zaměstnání), toto průřezové téma je v omezené míře zmíněno v rámci tématu „Mé budoucí povolání“, kdy žáci nacvičují přijímací pohovor do zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Toto průřezové téma je do hodin semináře z angličtiny začleňováno průběžně v rámci používání prostředků informačních a komunikačních technologií. Žákům jsou zadávány individuální, párové či skupinové projekty a multimediální prezentace (PowerPoint), které je motivují k používání ICT prostředků.

6.25.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 4. ročník	
Poslech	Řečové dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí složitějším sdělením, otázkám a pokynům z oblasti jeho zájmu a společenského života; dokáže určit téma/hlavní myšlenku delší a složitější promluvy; v promluvě rozpozná klíčové i dílčí informace; rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů. 	<ul style="list-style-type: none"> Receptivní: poslech a čtení s porozuměním složitějších monologických a dialogických textů z každodenního i celospolečenského života; produktivní: reprodukce složitějšího textu; interakce ústní: konverzace na každodenní téma a některá závažná společenská témata.
Čtení	Jazykové prostředky
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k oboru jeho činnosti; uplatňuje různé techniky čtení textu; aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí předpon a přípon), která vede k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby. 	<ul style="list-style-type: none"> Upevňování správné výslovnosti; rozvíjení a upevňování gramatických znalostí; rozvíjení slovní zásoby; jazykové funkce: obraty při seznamování, vítání a loučení, pozdravy a poděkování, vyjádření omluvy, žádosti, rady a varování, imperativy, získávání informací, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyjádření a obhájení osobních názorů a postojů, souhlasu a nesouhlasu, vyjádření vlastního návrhu a reakce na návrh jiný, žádosti a odmítnutí.
Ústní projev	Tematické okruhy
<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje slovní i větný přízvuk, správnou intonaci, správně redukuje přízvučné a nepřízvučné slabiky, plynule vyslovuje; 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní údaje; rodina, přátelství, vztahy mezi lidmi; děm a domov;

<ul style="list-style-type: none"> • přednese předem připravenou prezentaci a reaguje na dotazy publika; • domluví se v běžných situacích; • umí nepřipraven konverzovat o tématech souvisejících s každodenním životem; • umí vyjádřit a zdůvodnit své názory; • dokáže se vyjádřit k tématům z oblasti zaměření svého studijního oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> • každodenní život (denní program, volný čas); • jídlo a stravování; • město, ve kterém žijí, a jeho okolí; • Česká republika, Praha; • cestování a doprava; • vzdělání a škola; • práce a zaměstnání; • péče o tělo a zdraví; • věda a technika; • příroda a životní prostředí; • globální problémy lidstva; • Evropská unie.
Psaní	Odborný jazyk
<ul style="list-style-type: none"> • Napíše různé druhy delších textů, formálních i neformálních (dopis, esej, vyprávění); • dokáže popsat zážitky a události, děj knihy či filmu, své sny, naděje a ambice; • v písemném projevu používá vhodné spojovací výrazy, časové, kontrastní a účelové spojky, správně používá interpunkci; • dodržuje základní pravopisné normy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Každodenní použití počítačů; • typy počítačů; • části počítače; • vstupní a výstupní zařízení; • záznamová média; • počítačové sítě; • Internet; • adaptivní technologie; • budoucí trendy ve výpočetní technice.
Gramatika a slovní zásoba	Poznatky o zemích
<ul style="list-style-type: none"> • Ovládá gramatické jevy a slovní zásobu (včetně odborné) probírané v rámci daných tematických okruhů (gramatické znalosti i slovní zásoba jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány); • dokáže zhodnotit úroveň svého gramatického projevu a analyzovat v něm chyby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrané poznatky z reálií Velké Británie, USA, Austrálie a Nového Zélandu, jejich historie, kultury, umění, literatury a tradic v kontextu znalostí o České republice.

6.26 Učební osnova zájmového útvaru Sportovní hry – basketbal, volejbal

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	256
Platnost:	Od 1. září 2025

6.26.1 Pojetí zájmového kroužku

6.26.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem tohoto zájmového útvaru je umožnit žákům naší školy dále rozvíjet herní dovednosti a znalosti z basketbalu a volejbalu získané v rámci běžné školní výuky. Žák získané poznatky a dovednosti procvičuje v praxi a souběžně s nácvikem herních činností rozvíjí i svou kondici nezbytnou pro další individuální rozvoj. Žák procvičuje získané dovednosti a znalosti v tréninkových utkáních. Výuka probíhá v dvouhodinových blocích a sportovní disciplíny se střídají.

6.26.1.2 Charakteristika učiva

Zájmový útvar je určen pro žáky, kteří projeví zájem o problematiku vybraného sportu. Výuka navazuje na učební předmět tělesný výchova a dále rozvíjí pohybové dovednosti a znalosti žáků. Zvýšená pozornost se věnuje redukci nesprávně osvojených pohybových dovedností a nízké úrovni fyzické kondice.

6.26.1.3 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka v hodinách netradičních sportů má být pro žáky zajímavá a motivační k dalšímu pohybovému rozvoji. S ohledem na výběrovost předmětu předpokládáme zvýšený zájem o danou problematiku a možnost individuálního přístupu.

6.26.1.4 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

V rámci zájmového útvaru jsou splněny všechny klíčové kompetence.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Váží si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení. Pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky sloužící k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu. Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správných rozhodovacím postupům podle zásad fair play.

Člověk a životní prostředí

Chápe, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Člověk a svět práce

Preferuje takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízení tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec. Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Dokáže posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup. Orientuje se v současných informačních a komunikačních technologiích a dokáže je využívat pro svoje zdraví, pohybové činnosti a dovednosti a získávání nových informací a poznatků z oblasti tělesné kultury, sportu a zdravého způsobu života.

6.26.1.5 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 4. ročník	
Basketbal:	
<ul style="list-style-type: none"> Žák rozlišuje mezi správným a nesprávným provedením driblingu na místě i v pohybu a ovládá základní pravidla hry;	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla rozhodování, dribling na místě i v pohybu;

<ul style="list-style-type: none"> • žák požadovaným způsobem přihrává a chytá míč, provádí dvojtakt z jím preferované strany, zvládá rychlý protiútok ve dvojicích; 	<ul style="list-style-type: none"> • přihrávání trčením obouruč i jednoruč, chytání míče ve dvojici na místě i v pohybu, dvojtakt a herní činnosti ve dvojicích;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí obranné i útočné činnosti samostatně i ve skupinách, proti měnícímu se počtu protihráčů; 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik jednoduchých útočných a obranných systémů;
<ul style="list-style-type: none"> • žák se požadovaným způsobem uvolňuje bez míče, brání v systému zónové obrany; 	<ul style="list-style-type: none"> • uvolnění bez míče, zónový obranný systém;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí kombinaci „hod' a běž“ ve dvojicích bez obránce i s ním; 	<ul style="list-style-type: none"> • kombinace „hod' a běž“;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí obranné i útočné činnosti v modelových situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> • systém osobního presingu;
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládá rychlý protiútok, roli bránícího hráče po střelbě na koš; 	<ul style="list-style-type: none"> • obrana po střelbě soupeře, systém rychlého protiútku;
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládá protiútok proti zónové obraně, roli bránícího hráče po střelbě na koš. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní přehled útočných systémů, systém 3-2-proti zónovému systému;
Volejbal:	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák odbíjí správně míč po vlastním nadhozu, po odrazu míče ve dvojici; 	<ul style="list-style-type: none"> • teoretické i praktické základy správného vrchního odbití obouruč;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí cviky zaměřené na prohloubení správného odbíjení a podává míč jednoruč spodem; 	<ul style="list-style-type: none"> • prohloubení odbíjení obouruč vrchem, nácvik spodního podání;
<ul style="list-style-type: none"> • žák odbíjí správně míč po nadhozu a po odrazu míče ve dvojici; 	<ul style="list-style-type: none"> • teoretické i praktické základy správného spodního odbití obouruč;
<ul style="list-style-type: none"> • žák souběžně s nácvikem herních činností rozvíjí i svou kondici nezbytnou pro další individuální rozvoj; 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na dlouhé síti, 1:1, 2:2, 3:3, kondiční cvičení na stanovištích;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí jednoblok a dvojblok, lobovaný i smečovaný úder; 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoblok a dvojblok, lobovaný smečovaný úder;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí útočné i obranné činnosti v modelových situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného postavení v obraně proti útoku z kúlů, procvičování útoku v přímém i diagonálním směru;
<ul style="list-style-type: none"> • žák provádí obranné i útočné činnosti v modelových situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> • prohloubení nácviku správného obranného postavení;
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládá praktickou ukázkou dvojbloku a smečovaného úderu; 	<ul style="list-style-type: none"> • dvojblok, smečovaný úder;
<ul style="list-style-type: none"> • žák procvičuje získané dovednosti v tréninkových utkáních; 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování útoku v přímém i diagonálním směru;
<ul style="list-style-type: none"> • žák nahrává v zóně 3 popř. 2. 	<ul style="list-style-type: none"> • hra nahrávače.

6.27 Učební osnova zájmového útvaru Sportovní hry – netradiční sporty

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	64
Platnost:	Od 1. září 2025

6.27.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.27.1.1 Obecný cíl předmětu

Vzdělávání zájmového útvaru Sportovní hry – Netradiční sporty si klade za cíl poskytnout další rozvíjení a prohlubování znalostí, pohybových dovedností, motorických schopností ve vybraných netradičních sportech. Nezanedbatelným cílem útvaru je přiblížit žákům zdravý životní styl života a rozvoj fyzické kondice.

6.27.1.2 Charakteristika učiva

Zájmový útvar je určen pro žáky, kteří projeví zájem o problematiku vybraného sportu. Výuka navazuje na učební předmět tělesný výchova a dále rozvíjí pohybové dovednosti a znalosti žáků. Zvýšená pozornost se věnuje redukci nesprávně osvojených pohybových dovedností a nízké úrovni fyzické kondice.

6.27.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- správně reprodukovat a užívat pravidel sportovních her ringa, badmintonu, florbalu, frisbee;
- odolávat většímu fyzickému zatížení;
- vhodně volit taktiku hry;
- zvyšovat svou fyzickou kondici;
- vhodně nastavovat techniku pohybu vedoucí k eliminaci chyb;
- odstranit své svalové dysbalance a rozvíjet koordinační schopnosti.

6.27.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka v hodinách netradičních sportů má být pro žáky zajímavá a motivační k dalšímu pohybovému rozvoji. S ohledem na výběrovost předmětu předpokládáme zvýšený zájem o danou problematiku a možnost individuálního přístupu.

6.27.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

V rámci zájmového úvaru jsou splněny všechny klíčové kompetence.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Váží si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení. Pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky sloužící k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu. Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správných rozhodovacím postupům podle zásad fair play.

Člověk a životní prostředí

Chápe, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Člověk a svět práce

Preferuje takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízení tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec. Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Dokáže posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup. Orientuje se v současných informačních a komunikačních technologiích a dokáže je využívat pro svoje zdraví, pohybové činnosti a dovednosti a získávání nových informací a poznatků z oblasti tělesné kultury, sportu a zdravého způsobu života.

6.27.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Komunikuje při pohybových činnostech; • dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a dokáže zpracovat jednoduchou dokumentaci; • dovede uplatňovat techniku a pokročilou taktiku ve vybraných a pokročilých sportovních odvětvích; • participuje na týmových herních činnostech družstva; • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; • dovede přizpůsobit herní tempo dovedností soupeře.	Sportovní hry: <ul style="list-style-type: none"> • Florbal, badminton, ringo, frisbee.

6.28 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Základy druhého cizího jazyka – německý jazyk

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.28.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.28.1.1 Obecný cíl předmětu

Jazykové vzdělávání plní cíle všeobecně vzdělávací a výchovné (zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti žáka, jeho morálních a charakterových hodnot) a specifický cíl komunikativní, který rozvíjí schopnosti komunikace v každodenních životních situacích, v osobním, společenském i pracovním životě. Přípravuje žáky na život v multikulturní společnosti, přispívá k lepšímu uplatnění na trhu práce nebo při následném vyšším vzdělání. Cílem výuky druhého cizího jazyka a současně nepovinného volitelného předmětu další cizí jazyk – německý jazyk

na střední škole je dosažení úrovně A1+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

6.28.1.2 Charakteristika učiva

Obsahem předmětu druhý cizí jazyk je získání základních vědomostí, dovedností a návyků v souladu s plněním komunikativního cíle. Žáci rozvíjí své řečové dovednosti, obohacují je o jazykové prostředky (výslovnost, slovní zásoba, gramatika, pravopis a grafická stránka jazyka) a upevňují si své konverzační dovednosti v různých komunikačních situacích.

Žáci se budou učit cizímu jazyku prostřednictvím moderních výukových metod a postupů, např. přímým působením autentického užívání německého jazyka v hodinách, a to již od úvodní hodiny, nácvikem komunikačních situací z každodenního života, formou párových či skupinových prací, debat, diskusí apod.

Žáci budou vybaveni základy odborného cizího jazyka studovaného oboru informační technologie. Obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně komunikativních jazykových kompetencí A1+ minimálně 15% lexikálních jednotek.

Učivo obsáhne tematické okruhy v následujících oblastech s ohledem na dosažení výstupní úrovně A1+:

- osobní údaje;
- dům a domov, okolí;
- každodenní život;
- volný čas, zábava;
- cestování;
- mezilidské vztahy;
- péče o tělo a zdraví;
- vzdělání;
- nakupování;
- jídlo a nápoje;
- služby;
- různá místa – německy mluvící země;
- tradice, svátky a výročí;
- počasí;
- informační technologie.

6.28.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná témata;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem, umět jej zpracovat a využívat jako zdroj poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně Internetu nebo softwaru používajícího německý jazyk, se slovníky a cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.

V afektivní oblasti směřuje jazykové vzdělání k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a schopnost sebehodnocení;
- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.28.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Ve výuce využíváme moderních metod a postupů ke zvýšení efektivity studia cizího jazyka. Kromě tradiční frontální výuky v kombinaci s prací v párech nebo ve skupinách (při interakci žák – žák, učitel – žák, žák – učitel) pracujeme s audiovizuální, výpočetní a multimediální technikou. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhá od úvodních hodin v německém jazyce. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním.

K podpoře výuky německého jazyka používáme různé výukové materiály, časopisy (např. Juma, Freundschaft), celou řadu didaktických pomůcek, multimediální výukové programy a Internet. Organizujeme besedy, diskuze a workshopy s rodilými mluvčími či tematicky zaměřené exkurze.

Ve výuce uplatňujeme mezipředmětové vztahy, především využíváme znalostí mateřského jazyka, literatury, zeměpisu, dějepisu, výtvarného umění, sportu, chemie, ekologie, výpočetní techniky a odborných předmětů.

Předmětem hodnocení výsledků žáků je komplexní rozvoj řečových dovedností. U ústního a písemného projevu se klade důraz na srozumitelnost, plynulost, slovní zásobu, gramatickou správnost, logickou uspořádanost a na schopnost komunikace.

6.28.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Jazykové vzdělávání v předmětu základy druhého cizího jazyka a současně nepovinného volitelného předmětu další cizí jazyk – německý jazyk směřuje především k rozvoji následujících komunikativních jazykových kompetencí:

- **lingvistické kompetence** – žák ovládá užívání krátkých každodenních výrazů, pomocí nichž vyjadřuje jednoduché potřeby konkrétní povahy: osobní data, denní režim, potřeby a požadavky, požádání o informace. Umí používat základní typy vět a komunikovat o sobě a jiných lidech, o tom, co dělají, o místech, o vlastnictví pomocí pamětně osvojených frází, skupin několika slov a formulací;
- **sociolingvistické kompetence** – žák se dokáže jednoduchým způsobem vyjadřovat pomocí základních jazykových funkcí, jako jsou výměna informací, žádosti, vyjádření vlastních názorů a postojů, a v jejich rámci reagovat. Dokáže jednoduše, ale efektivně udržovat společenskou komunikaci prostřednictvím nejjednodušších běžných výrazů a fungováním v rámci základních zvyklostí. Dokáže se slovně vypořádat s krátkými společenskými výměnami a využívá k tomu každodenních zdvořilých způsobů pozdravů a oslovení. Dokáže někoho pozvat, někomu se omluvit a reagovat na pozvání a omluvu;
- **pragmatické kompetence** – žák dokáže vzhledem k určitým okolnostem přizpůsobit dobře pamětně nacvičené jednoduché fráze prostřednictvím omezeného repertoáru lexikálních substitucí. Dokáže rozšířit naučené fráze vytvářením nových spojení z jejich jednotek. Dokáže užít jednoduchých způsobů jak začít, udržet a ukončit krátký rozhovor. Dokáže zahájit, udržet a uzavřít jednoduchý osobní rozhovor „z očí do očí“. Dokáže si vyžádat pozornost. Dokáže vyprávět příběh nebo něco popsat prostým výčtem myšlenek. Dokáže vyjádřit, co chce říct za pomoci jednoduché a přímé výměny omezených informací týkajících se známých a běžných věcí, ale v ostatních situacích je nucen obsah sdělení značně zjednodušit.

Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.28.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyslovuje správně jednotlivé hlásky, důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka; • rozumí zřetelně vyslovované promluvě; 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj výslovnostních návyků; • intonace věty, důraz spojený s jádrem výpovědi; • bohatší vokální systém (přehláskové a dvojhláskové fonémy, zavřené e/o); • základní fonetické jevy; • slovní přízvuk, hlavní a vedlejší přízvuk ve slovech složených, redukce.
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a správně vyjadřuje děje přítomné; • vhodně získává jednoduché informace; • vyjádří vlastnictví; • dokáže formulovat možnost, schopnost, povinnost, zákaz; • sestaví jednoduché sdělení na určité téma písemně i ústně; • rozpozná a vyjádří děje minulé, používá správné tvary nepravidelných sloves; • správně vyjádří časové a místní určení; 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves v přítomném čase; • pořádek slov v oznamovací a tázací větě; • skloňování podstatných jmen se členem určitým a neurčitým; • modální slovesa; • zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací; • préteritum a perfektum pravidelných a nepravidelných sloves; • vyjadřování času, předložky spojené s časem (dny, měsíce, datum, letopočet); • předložky se 3. a 4. pádem, předložky v místním významu.
<ul style="list-style-type: none"> • představí sebe i druhé, zeptá se a získává informace, odpoví na otázky týkající se jeho osoby, popíše svůj dosavadní život, vystihne podstatné události a změny v osobním životě; • popíše svůj dům nebo byt, místo, kde žije a jeho okolí; • popíše svůj denní program během všedních dnů, víkendů i svátků; • popíše své záliby a způsob trávení volného času a prázdnin (sport, kino, divadlo, hudba, počítače apod.); 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje; • dům a domov, okolí; • každodenní program; • volný čas a zábava. <p>Odborné tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Každodenní použití počítačů; ○ typy počítačů; • poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.

<ul style="list-style-type: none"> rozumí vyslechnuté či přečtené informaci, dokáže ji zpracovat a reprodukovat. 	
2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Vyslovuje a čte foneticky správně; rozumí vyslovované promluvě; 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Další rozvoj výslovnostních návyků.
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří budoucí děje, používá sloveso werden k vyjádření budoucnosti, změny stavu a jako významového slovesa; dokáže správně stupňovat přídavná jména, porovnává vlastnosti osob, zvířat a věcí; používá správně tvary sloves v minulém čase; používá nejběžnější slovesa se správnou vazbou; 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami; vyjadřování budoucnosti (I. budoucí čas, vyjadřování blízké budoucnosti přítomným časem); stupňování přídavných jmen a příslovcí; préteritum a perfektum nepravidelných sloves – upevňování a rozšíření o další tvary; slovesné vazby frekventovaných sloves.
<ul style="list-style-type: none"> popíše typy dopravních prostředků, typy cestovních dokladů, typy ubytování, řešení potencionálních problémů během cestování; popíše základní vztahy mezi lidmi – rodinné, partnerské a pracovní; popíše části lidského těla a jeho orgány, druhy zdravotnických zařízení, druhy zdravotních potíží a nemoci, problematika zdravého životního stylu v současné době; dokáže popsat svou školu, školní budovu, výuku ve škole, školní předměty povinné/nepovinné, oblíbené/neoblíbené, lehké/těžké, systém vzdělávání v ČR, v Německu a v Rakousku; popíše svůj vztah k nakupování, způsoby nakupování, typy obchodů, domluví se v obchodě. 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cestování; mezilidské vztahy; péče o tělo a zdraví; vzdělání a škola; nakupování. <p>Odborné tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Části počítače; vstupní a výstupní zařízení; poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.
3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří trpný rod; rozlišuje slovosled po vybraných spojkách souřadících a běžných spojkách podřadících ve vedlejších větách; tvoří podmiňovací způsob, vyjádří přání, možnost, skromné mínění; 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Trpný rod (věty s man a opisné pasivum); souvětí souřadné a podřadné; konjunktiv préterita a opisný tvar „würde“ + infinitiv; skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, bez členu, rekce přídavných jmen;

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje různé druhy jídel a nápojů, • popíše denní chody, svůj stravovací režim, dokáže si objednat jídlo v restauraci; • objedná si různé služby, dokáže řešit každodenní situace z oblasti služeb; • poskytne základní informace o německy mluvících zemích – Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko; • popíše a srovná svátky, tradice a zvyky v České republice a v německy mluvících zemích; • popíše počasí daného dne, proměny počasí v jednotlivých ročních obdobích, dokáže správně formulovat předpověď počasí; • používá různé strategie pro čtení a poslech s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> • systematizace gramatického učiva. <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jídlo a nápoje, stravování; • služby; • různá místa – německy mluvící země, tradice, svátky a výročí; • počasí. <p>Odborné tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Záznamová média; ○ Internet; ○ budoucí trendy ve výpočetní technice; <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním, poslech s porozuměním.
--	---

6.29 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Základy druhého cizího jazyka – ruský jazyk

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	192
Platnost:	Od 1. září 2025

6.29.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.29.1.1 Obecný cíl předmětu

Ruský jazyk se vyučuje jako další cizí jazyk bez návaznosti na předchozí studium jazyka. Předpokládá se tedy nulová, nebo mírně začáteční vstupní úroveň znalostí ruského jazyka. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni A2 Společného evropského referenčního rámce.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Tento předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti týkající se Ruské federace a upevňovat vědomí existence rozličných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova;
- multikulturní výchova;
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- environmentální výchova.

6.29.1.2 Charakteristika učiva

Ruský jazyk má žákovi sloužit jako prostředek vzájemného porozumění, jako zprostředkovatel kulturního bohatství Ruska, jako další z vyučovacích předmětů slouží k rozvoji žákova myšlení a formování jeho osobnosti včetně mezilidských vztahů.

Obsah výuky směřuje k vytvoření pevného základu komunikativní kompetence a to ve všech čtyřech jazykových dovednostech, tj. v poslechu s porozuměním, ústním vyjadřování, čtení s porozuměním a písemném vyjadřování.

6.29.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o Ruské federaci, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně Internetu, se slovníky, jazykovými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.

V afektivní oblasti směřuje jazykové vzdělání k tomu, aby žáci získali:

- kladný vztah k vyučovanému jazyku;
- potřebu dalšího vzdělávání v cizích jazycích;
- motivaci k využívání různých prostředků, které podporují osvojení jazyka;
- vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;

- respekt k tradicím, zvykům a odlišným kulturním hodnotám národů jiných jazykových oblastí.

6.29.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Ve výuce využíváme moderních metod a postupů ke zvýšení efektivity studia cizího jazyka. Kromě tradiční frontální výuky v kombinaci s prací v párech nebo ve skupinách (při interakci žák – žák, učitel – žák, žák – učitel) pracujeme s audiovizuální, výpočetní a multimediální technikou. Komunikace mezi učitelem a žáky probíhá od úvodních hodin v ruském jazyce. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním.

K podpoře výuky ruského jazyka používáme různé výukové materiály, časopisy, celou řadu didaktických pomůcek, multimediální výukové programy a Internet.

Ve výuce uplatňujeme mezipředmětové vztahy, především využíváme znalostí mateřského jazyka, literatury, zeměpisu, dějepisu, výtvarného umění, sportu, ekologie, výpočetní techniky a odborných předmětů.

Předmětem hodnocení výsledků žáků je komplexní rozvoj řečových dovedností. U ústního a písemného projevu se klade důraz na srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatickou správnost, logickou uspořádanost a na schopnost komunikace.

6.29.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel učí žáky orientovat se v nabídce informačních zdrojů (tisk, Internet), samostatně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pro svoji práci.

Kompetence k řešení problémů

Při realizaci úkolu vede učitel žáka k hledání a uplatňování různých variant řešení daného problému, přičemž využívá získaných vědomostí. Žáci jsou vedeni k využívání mezipředmětových vztahů.

Kompetence komunikativní

Učitel simuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat (situace v obchodě, při cestování, v restauraci apod.). Učitel spolu s žáky pracuje s texty, rozvíjí

schopnost texty reprodukovat a informace v nich obsažené předávat v ústním i písemném projevu apod.

Kompetence občanské

Učitel vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštnostem dané jazykové oblasti.

Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.29.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům; • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě; • rozumí instrukcím a požadavkům týkající se organizace výuky; • aktivně užívá dvojjazyčný slovník; • čte foneticky správně přiměřeně náročný text; • rozumí obsahu textu v učebnici; • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci; • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu; • vyhledá v textu známé výrazy a fráze; • čte jednoduchý text v časopise; • reprodukuje jednoduchý text; • účastní se rozhovoru na dané téma; • aktivně používá slovní zásobu; • napíše pozdrav z dovolené, přání k narozeninám; • vyplní formuláře se základními údaji. 	Fonetika
	<ul style="list-style-type: none"> • Základní druhy intonace a jejich význam; • přízvuk; • základní fonetické jevy.
	Gramatika
	<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména; • přídavná jména a příslovce; • jednoduché slovesné časy; • otázka a zápor; • modální slovesa; • základní předložkové vazby.
	Pravopis
	<ul style="list-style-type: none"> • Písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech.
	Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce
	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina, přátelství a vztahy mezi lidmi; • bydlení, dům a byt; • město (místo, ve kterém žiji) a jeho okolí, orientace ve městě; • denní program, volný čas, zájmy, zábava; • jídlo a stravování; • oblékání; • komunikační situace (pozdrav, poděkování, omluva...); • poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.

2. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům; • rozumí zřetelné promluvě; • rozumí instrukcím a požadavkům týkající se organizace výuky; • aktivně užívá dvojjazyčný slovník; • odvodí význam méně známých slov z kontextu; • čte foneticky správně přiměřeně náročný text; • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo; • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje; • reprodukuje jednoduchý text; • účastní se rozhovoru na dané téma; • aktivně používá slovní zásobu; • napíše krátký dopis, napíše krátký popis; • napíše krátké vyprávění. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména a příslovce; • stupňování; • jednoduché slovesné časy; • otázka a zápor; • rod činný a trpný; • základní předložkové vazby; • jednoduché spojovací výrazy.
	<p>Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina, přátelství a vztahy mezi lidmi; • škola a vzdělávání; • město (místo, ve kterém žijí) a jeho okolí, orientace ve městě; • volný čas, zájmy, zábava; • svátky a tradice; • příroda a životní prostředí; • rusky mluvící země; • komunikační situace (pozdrav, poděkování, omluva a reakce na ni, žádost o pomoc...); • poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.
	3. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> • Běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům; • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu; • rozumí instrukcím a požadavkům týkající se organizace výuky; • aktivně užívá dvojjazyčný slovník; • odvodí význam méně známých slov z kontextu; • čte foneticky správně přiměřeně náročný text; • v textu vyhledá detailní informaci; • zapojuje se do jednoduché konverzace a udržuje ji; • v diskusi obhájí svůj názor; • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rusko; • komunikační situace; (pozdrav, poděkování, omluva, žádost o pomoc, vyjádření lítosti, odmítnut...); • poslech s porozuměním, čtení s porozuměním.
--	--

6.30 Učební osnova nepovinného zájmového útvaru

Upevňování matematických dovedností

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	96
Platnost:	Od 1. září 2025

6.30.1 Pojetí zájmového útvaru

6.30.1.1 Obecný cíl předmětu

Matematické vzdělávání je významnou součástí obecné vzdělanosti. Rozvíjí žáky k pochopení kvantitativních a prostorových vztahů, numerických dovedností, podílí se na utváření logického myšlení a současně vybavuje poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě.

Žáci přicházejí na naši školu z různých základních škol. Přechod i pojetí výuky může být pro některé žáky náročný. Obecným cílem zájmového útvaru je zprostředkovat žákům poznatky získané v rámci běžné výuky matematiky, které jsou potřebné pro zvládnutí učiva matematiky 1. ročníku. Získané poznatky a dovednosti dále procvičovat a upevňovat.

6.30.1.2 Charakteristika učiva

Zájmový útvar je učen pro žáky, kteří projeví zájem lépe pochopit učivo matematiky prvního ročníku a zdokonalovat své matematické dovednosti.

Žáci se věnují opakování učiva základní školy, zlepšují schopnost využívat pomůcek – kalkulátor, matematické souhrny, rýsovací pomůcky apod. Učí se využívat goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku. Dále navazuje výroková logika, práce s mocninami, odmocninami a algebraické výrazy. Vyšetřují lineární a kvadratické funkce společně s grafickým vyjádřením, dále lineární a kvadratické rovnice a nerovnice. Závěr patří

planimetrii, kapitole zaměřené na početní i grafické řešení jednoduchých geometrických problémů v rovině.

6.30.1.3 Výsledky vzdělávání

Vzdělávání směřuje k tomu, že žák umí:

- používat odbornou literaturu, kalkulátor, rýsovací potřeby;
- užívat matematickou symboliku;
- číst s porozuměním matematický text a hledat cestu k jeho vyřešení, odhadovat a zdůvodňovat výsledky, hledat a odstraňovat chyby ve výpočtu;
- efektivně provádět operace s čísly, upravovat výrazy, řešit rovnice a nerovnice, užívat funkce při řešení úloh, používat základní geometrické pojmy, určit míru geometrických útvarů;
- uplatnit získané vědomosti a dovednosti v odborné přípravě a v běžném životě;

6.30.1.4 Strategie výuky

Důraz je kladen na zvládnutí a porozumění základního učiva. Procvičování nejen jednoduchých, ale také obtížnějších matematických úloh se zaměřením na odbourání nesprávně osvojených návyků při řešení. Velkou výhodou je možnost individuálního přístupu k žákům, kteří se rozhodli zájmový útvar navštěvovat.

6.30.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

Klíčové kompetence

V rámci zájmového útvaru jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Mezi klíčové kompetence, které matematické vzdělávání rozvíjí, patří především přesné a správné vyjadřování, logické myšlení a odvozování; práce s informacemi, porozumění odbornému textu, tabulkám a grafům, odborná komunikace; aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úloh a kompetence k pracovnímu uplatnění. Žáci jsou motivováni k práci, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními lidmi a samostatnému učení.

Realizace průřezových témat

Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.30.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 3. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; • pracuje s kalkulátorem; • užívá goniometrické funkce ostrého úhlu; 	Opakování učiva základní školy
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní principy výrokové logiky; • tvoří tabulku pravdivostních hodnot; • provádí základní operace s množinami a intervaly; 	Výroková logika
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami; • dokáže částečně odmocňovat a usměrňovat zlomky; 	Mocniny a odmocniny
<ul style="list-style-type: none"> • určuje definiční obor; • provádí rozklad mnohočlenu vytýkáním a užitím vzorců; 	Algebraické výrazy
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem funkce, definiční obor a obor hodnot; • popíše vlastnosti lineární funkce, načrtne její graf; • řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy; 	Lineární funkce, rovnice a nerovnice
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti kvadratické funkce, nalezne její vrchol, načrtne její graf; • řeší kvadratické rovnice a nerovnice, určí diskriminant; • používá grafické metody řešení nerovnice; 	Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní geometrické pojmy; • rozlišuje typy trojúhelníka; • pracuje s pravidelnými n-úhelníky; • popíše kruh, kružnici a jejich části; • vypočítá obsahy a obvody rovinných obrazců; • používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty. 	Planimetrie

6.31 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu IT kroužek

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18–20–M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	128
Platnost:	Od 1. září 2025

6.31.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.31.1.1 Obecný cíl předmětu

Cílem IT kroužku je rozšířit znalosti žáků školy v oblasti operačních systémů, virtualizace a internetu věcí. Kroužek navazuje na výuku předmětů operační systémy a počítačové sítě a poskytuje praktické dovednosti, které žákům pomohou lépe porozumět moderním technologiím a jejich využití v praxi.

6.31.1.2 Charakteristika učiva

Seminář je určen pro žáky, kteří předpokládají pokračování studia na VŠ. Výuka navazuje na poznatky získané ve středoškolském vzdělávání a dále je rozvíjí o aplikaci operačních systémů, internetu věcí, multimediálních služeb. Důraz je kladen na praktické využití.

6.31.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- Používat virtualizační nástroje;
- volit vhodné operační systémy;
- spravovat virtuální uložení;
- využívat jednoúčelové automatizační a multimediální operační systémy;
- získávat z mikropočítačů hodnoty fyzikální veličin;
- data ukládat, zpracovávat a prezentovat;
- aplikace v praktickém životě.

6.31.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Výuka v IT kroužku má být pro žáky zajímavá a motivační k dalšímu studiu. S ohledem na výběrovost předmětu předpokládáme praktičtější zaměření výuky a zrychlený postup.

6.31.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

V rámci předmětu jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Realizace průřezových témat je dána kapitolou „Realizace průřezových témat“ v úvodní části dokumentu.

6.31.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná problematiku virtualizace. • Umí spustit virtuální operační systém ve virtualizačním prostředí.	<ul style="list-style-type: none"> • Instalace virtualizačních nástrojů. • Konfigurace virtuálního počítače a operačního systému.
<ul style="list-style-type: none"> • Umí nastavit parametry virtuálního počítače. • Zvládne nastavení počítačové sítě virtuálního počítače.	<ul style="list-style-type: none"> • IP adresace, mosty, routing, mac.
<ul style="list-style-type: none"> • Testuje spolupráci a síťové propojení více virtuálních počítačů. • Umí zprovoznit virtuální automatizační nástroj.	<ul style="list-style-type: none"> • Sdílecí software, web server. • Instalace a konfigurace HomeAssistant.
<ul style="list-style-type: none"> • Umí připojit senzory měřící atmosférické fyzikální veličiny k mikropočítači. • Využívá verzovací systémy pro správu firmware pro mikropočítače. • Umí hodnoty z čidel sdílet do počítačové sítě.	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s IoT hardware. • Popis vstupů a výstupů mikropočítače. • Programování a úpravy firmware pro mikropočítač.
<ul style="list-style-type: none"> • Umí ukládat data do databáze. • Data umí prezentovat pomocí grafů a dalších prostředků automatizačního virtuálního nástroje.	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření databáze pro ukládání dat. • Vytvoření dashboardu a v něm grafické prvky pro prezentaci dat.

6.32 Učební osnova nepovinného volitelného předmětu Seminář z českého jazyka a literatury

Název školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace
Obor vzdělání:	18-20-M/01 Informační technologie
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	256
Platnost:	Od 1. září 2025

6.32.1 Pojetí vyučovacího předmětu

6.32.1.1 Obecný cíl předmětu

Nepovinný volitelný předmět Seminář z českého jazyka a literatury si klade za cíl připravit žáky k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky. Prohlubuje a rozšiřuje znalosti a dovednosti získané v povinném předmětu Český jazyk a Dějiny a literatura.

Obecným cílem semináře je prohlubovat komunikační kompetenci žáků, kultivovat jejich jazykový projev, kultivovat historické vědomí žáků, zaměřit se na výchovu ke čtenářství, rozbor a interpretaci uměleckých děl.

6.32.1.2 Charakteristika učiva

Výuka navazuje na tematické okruhy probírané v povinném předmětu Český jazyk a Dějiny a literatura. Obsahem výuky je prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili během studia českého jazyka a dějin a literatury na střední škole. Žáci si rozšíří svou čtenářskou gramotnost a zdokonalí své dovednosti v písemném i mluveném vyjadřování.

6.32.1.3 Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby se žáci:

- Vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali;
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně;
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu;

- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média);
- rozšířili slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti;
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby;
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství.

V předmětu se realizují tato průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí.
- Člověk a digitální svět.
- Člověk a svět práce.
- Občan v demokratické společnosti.

6.32.1.4 Strategie výuky a hodnocení výsledků žáků

Ve výuce Semináře z českého jazyka a literatury jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s uměleckými i neuměleckými texty, při níž žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, funkčnímu stylu a slohového postupu, vyjádřit své názory a postoje.

Je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika.

Žáci jsou vedeni k četbě literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Vyučující hodnotí kultivovaný jazykový projev žáka, jeho pravopisné znalosti. Hodnotí se i dosažená úroveň klíčových kompetencí žáků v průřezových tématech.

6.32.1.5 Klíčové kompetence a realizace průřezových témat

- Žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- vhodně se prezentovali, srozumitelně a souvisle formulovali své myšlenky;
- zpracovávali administrativní písemnosti a dokumenty podle platných norem;
- dodržovali jazykové i stylistické normy;
- aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky;
- žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu.

6.32.1.6 Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	
1. – 4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; • orientuje se ve výstavbě textu; • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů; • samostatně zpracovává informace; • rozumí obsahu textu i jeho části; • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností. • Práce s různými příručkami pro školu a veřejnost. • Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory. • Práce s textem a získávání informací.
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen provést všestranný rozbor textu; • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; • text interpretuje a debatuje o něm; 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s texty na základě přečtené literatury. • Literární druhy a žánry. • Četba a interpretace literárního textu.
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výstavbě textu; • rozezná umělecký text od neuměleckého ; • rozpozná funkční styl, slohový postup a slohový útvar; • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; • samostatně zpracovává informace; • samostatně vyhledává informace v této oblasti; 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační a slohová výchova. • Funkční styly a slohotvorní činitele (subjektivní a objektivní). • Slohové postupy a útvary.
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vytvoří požadovaný útvar daného funkčního stylu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Samostatné vytváření ústních i písemných projevů
<ul style="list-style-type: none"> • odhalí smysl použití různých jazykových prostředků, syntaktických konstrukcí a kompozičních postupů; • rozlišuje jazykové prostředky a dokáže je vhodně použít v souladu s komunikační strategií; • uvědomuje si působení nonverbálních prostředků a interpretuje je v řeči; • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kritické hodnocení textů různých funkčních stylů

7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

7.1 Materiální zabezpečení školy

Materiální zabezpečení školy			
	Počet učeben	Kapacita	Vybavení
Kmenové učebny	12 učeben	maximální kapacita 32 žáků	lavice, židle, tabule, stoly, nástěnky;
Jazykové učebny	5 učeben	maximální kapacita 16 žáků	lavice, židle, tabule, stoly, nástěnky, audiovizuální technika, TV;
Učebny výpočetní techniky	7 učeben	maximální kapacita 16 žáků	lavice, židle, tabule, stoly, nástěnky, audiovizuální technika, PC pracoviště, projektor;
Tělocvična	1 tělocvična	maximální kapacita 32 žáků	běžné vybavení tělocvičny;
Učebna robotických ruk	1 učebna	maximální kapacita 12 žáků	6 ks kolaborativních robotických ruk, výpočetní technika, TV;
Učebna mechatroniky	1 učebna	maximální kapacita 16 žáků	lavice, židle, tabule, stoly, nástěnky, měřicí zařízení a technika;
Společensko–kulturní místnost AULA		maximální kapacita 150 žáků	židle, tabule, stoly, nástěnky, audiovizuální technika, projektor;
Odborné učebny školních dílen – umělecká část	5 učeben	maximální kapacita učeben 10 žáků	židle, tabule, stoly, nástěnky, stroje;
Odborné učebny školních dílen – technická část	6 učeben	maximální kapacita učeben 10 žáků	židle, tabule, stoly, nástěnky, stroje.
Další prostory			
Sborovna			
Šatny			
Šatny u tělocvičny			
WC			

Poznámka: Učebny a laboratoře splňují platné zákony, normy a směrnice.

7.2 Personální zabezpečení školy

Výuka je zajišťována v souladu s předpisy kvalifikovanými učiteli, kteří mají odbornou i pedagogickou praxi, učitelé odborných předmětů mají také několikaletou praxi ve firmách.

Odborná praxe je zajišťována v okolních firmách, školách a institucích.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Identifikační údaje	
Název a adresa školy	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, 746 01
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Název školního vzdělávacího programu	Informační technologie
Kód a název oboru vzdělání	18–20–M/01 Informační technologie
Stupeň poskytovaného vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání	4 roky, denní studium
Způsob ukončení a certifikace	Maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost ŠVP	Od 1. září 2025
Kontakty pro komunikaci se školou:	
Jméno	Ing. Vítězslav Doleží
Telefonní číslo	+420 553 621 580
E-mail	sspu@sspu-opava.cz
Adresa webu	www.sspu-opava.cz

8.1 Úřad práce

Spolupráce s úřadem práce bude zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce, upravovat učební plán a osnovy jednotlivých předmětů. Cílem je minimalizovat počet absolventů, kteří po ukončení studia budou pobírat podporu v nezaměstnanosti.

8.2 Vysoké školy

Spolupráce s vysokými školami je zaměřena na sledování uplatnění absolventů v dalším studiu.

8.3 Spolupráce s vysokými školami

- Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava;
- Vysoké učení technické v Brně.

8.4 Podnikatelská sféra

Sociálním partnerem jsou především firmy zaměřené na informační technologie, elektrotechniku a výpočetní techniku v regionu. Jejich požadavky a připomínky budou ovlivňovat především odborné předměty, jejich rozsah a obsah. Důležitým kontaktem mezi podnikatelskými a státními institucemi je výkon praxe žáků.

8.5 Rodiče a žáci

Rodiče mohou ovlivňovat obsah školního vzdělávacího programu přes školskou radu školy nebo SRPŠ. Žáci mohou ovlivňovat školní vzdělávací program přes školskou radu školy. Součástí hodnocení je pravidelné hodnocení výuky a vyučujících žáky.

Školní vzdělávací program zpracovali

Ing. Petra Bajerová

Mgr. Vladimíra Blaschke

Mgr. Edita Binarová

Mgr. Kateřina Čechová

Ing. Vítězslav Doleží

Ing. Dušan Galis

Mgr. Marcel Godovský

Ing. Petr Grussmann

Mgr. Tereza Tomaszková

Mgr. Pavel Hulva

Mgr. Martina Hulvová

Mgr. Magdaléna Javorková

Mgr. Daniel Jedlička, M.A.

Ing. Josef Kimpl

Mgr. Marek Lučný

Mgr. Radek Mikeš

Mgr. Bc. Pavla Nedopilková

Ing. Hana Rohanová

Mgr. Šárka Šmehýlová

Mgr. Tereza Tomaszková

Mgr. Bc. Eva Vengřínová

Mgr. Zuzana Vildomcová

Mgr. Eva Zemanová

Mgr. Jana Žídková

Mgr. Bc. Monika Žurková

Přílohy

Příloha č. 1: Začlenění průřezového tématu Člověk a životní prostředí do jednotlivých předmětů podle ročníků.

Příloha č. 2: Další aktivity průřezového tématu Člověk a životní prostředí v rámci výuky.

Začlenění průřezového tématu Člověk a životní prostředí do jednotlivých předmětů podle ročníků

Předmět	Ročník	Učivo
Český jazyk	1. ročník	Vypravování na téma „Svět kolem nás“, např.: Jak jsme zachraňovali přírodu.
	2. ročník	Popis krajiny, např.: „Nejkrásnější místo na Zemi“.
	3. ročník	Publicistické útvary – článek do novin – „Kde domov můj?“, reportáž – „Země, ve které bych se chtěl narodit“.
	4. ročník	Úvaha na téma „Ekologie“, konkrétní příklad „Globalizace“.
Matematika	1. ročník	Slovní úlohy na procenta – rozdělení světové populace a světového bohatství mezi kontinenty. Podobnost a trigonometrie – výška stromu, rozloha pozemku.
	2. ročník	Stereometrie – spotřeba hmoty pro odstranění ropné havárie.
	4. ročník	Statistika – světová chudoba, úmrtnost – práce s tabulkou, grafy.
Základy přírodních věd	1. ročník	Oxid uhličitý (původ, negativa); voda (význam pro život, hospodaření, zdroj energie); fosilní paliva (původ, zdroj energie, důsledky); aromatické uhlovodíky (jedovatost, vztah k ŽP; plasty). Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi; vlastnosti živých soustav; typy buněk; rozmanitost organismů a jejich charakteristika; dědičnost a proměnlivost; biologie člověka; zdraví a nemoc.

Občanská nauka	2. ročník	Příroda a společnost – člověk a jeho vztah k přírodě, sociální problémy české společnosti.
	3. ročník	Globalizace – globální problémy lidstva, životního prostředí. Naše republika – občanská angažovanost.
	4. ročník	Etika v době globalizace. Filozofie – člověk jako přírodní a kulturní bytost.
Anglický jazyk	1. ročník	Weather (popis počasí a přírody v jednotlivých ročních obdobích) – tematicky zaměřená slovní zásoba, konverzace, esej na téma „The place where I live“ (popis místa a okolí, kde žiji, rozdíly mezi životem ve městě a na venkově).
	2. ročník	Reálie anglicky mluvících zemí (Great Britain, Canada, USA, Australia, New Zealand) – získání poznatků o geografii, přírodních zajímavostech, národních parcích, zemědělství a chovu dobytka, průmyslových odvětvích a těžbě nerostných surovin a jejich dopadu na ŽP.
	3. ročník	Britská a americká literatura – Ernest Hemingway, Edgar Allan Poe – práce s texty s přírodní tematikou, rozvoj slovní zásoby, diskuze o přečteném úryvku.
	4. ročník	Environmental Protection (Ochrana životního prostředí) – rozvoj tematicky zaměřené slovní zásoby, popis obrázku, práce s textem, konverzace a esej na téma „Science and Technology“ (Věda a technika) – získání poznatků o různých zdrojích energie, objevech a vynálezech, o působení vědy a techniky na životní prostředí; „Global Problems“ (globální problémy lidstva, války, přírodní katastrofy, chudoba, epidemie).
Tělesná výchova	1. – 4. ročník	Zásady pobytu v přírodním prostředí (kurzy) – pohyb po zpevněných komunikacích. Výchova k zdravému životnímu stylu – pravidelná sportovní aktivita po celý život. Zásady zdravého stravování před i po fyzické aktivitě. Sportovní aktivita jako způsob relaxace a kompenzace negativních vlivů prostředí. Zásady poskytování první pomoci.

Další aktivity průřezového tématu Člověk a životní prostředí v rámci výuky

Ročník:	Popis:
1.ročník	Živá voda – návštěva ČOV v Opavě.
	Život v ohrožení – návštěva záchranné stanice (Bartošovice) nebo arboreta (Nový Dvůr, Štramberk).
2. ročník	Ve zdravém těle zdravý duch – cykloturistický kurz.
3. ročník	Jeden svět – účast na projekci festivalu dokumentárních filmů o lidských právech.